

Werk

Titel: Zoologia Danica Sev Animalivm Daniae Et Norvegiae Variorvm ac Minvs notorvm Descr

Untertitel: Volvmen ... Explicationi Iconvm Fascicvli ... eivsdem Operis Inserviens

Autor: Müller, Otho Fridericus

Verlag: Möller

Ort: Havniae

Jahr: 1806

Kollektion: Zoologica

Digitalisiert: Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen

Werk Id: PPN614794528

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN614794528>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=614794528>

Übergeordnetes Werk

Werk Id: PPN614793637

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN614793637>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=614793637>

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

8942

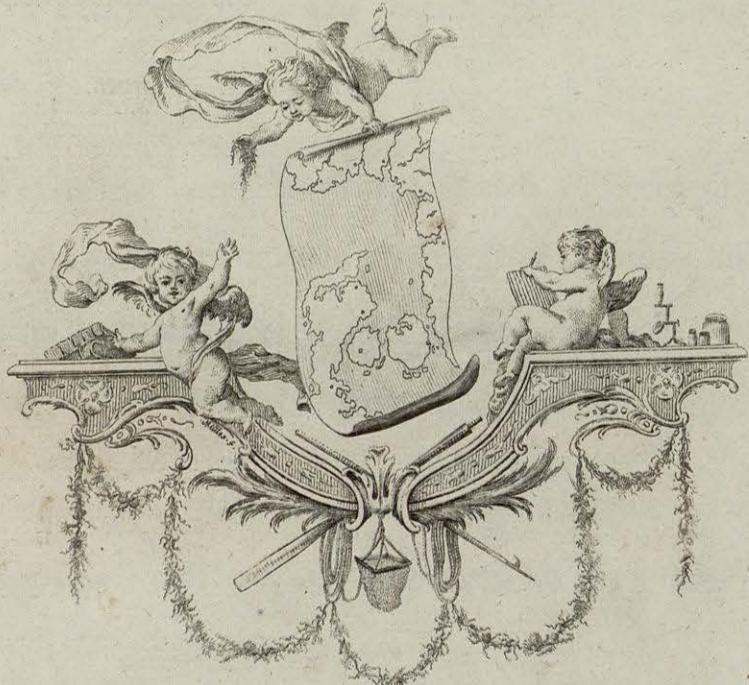
2° Zoolog 298 I 8942

ZOOLOGIA DANICA
SEV
ANIMALIUM
DANIAE ET NORVEGIAE
RARIORVM AC MINVS NOTORVM
DESCRIPTIONES ET HISTORIA.

VOLVMEN QVARTVM
EXPLICATIONI ICONVM FASCICVLI QVARTI
EJVSDEM OPERIS INSERVIENS.

A V C T O R E
OTHONE FRIDERICO MÜLLER,
REGI DANIAE A CONSILIIS CONFER. ACAD. SCIFNT. ET CVR. BONON. HOLM. ET
BOICAE, HAVN. NORV. BEROL. BERN. DANTISC. ET LOND. SC. SOCIET. LIT.
SODALI ACAD. PARIS. CORRESP.

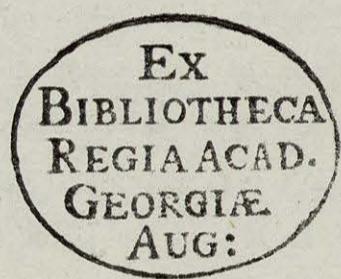
DESCRIPSERUNT ET TABVLAS DEDERVNT
P. C. ABILDGAARD. M. VAHL.
J. S. HOLTEN. J. RATHKE.

O MARE, O LITTUS, verum secretumque
Cœlestior!

H A V N I A E,
TYPIS AVLAE REGIAE TYPOGRAPHI N. CHRISTENSEN.
MDCCCVI.

J. Fr. Flugge.

L. S.

Multa beati Professoris MARTINI VAHL in rem herbariam merita claruerunt ubi que terrarum; quam zoologiæ dedit operam etsi minus notam grata colunt mente amici ejusque memoriam recolent posteri.

Itinera, quæ ad hanc, licet in primis scientiam botanicam, illustrandam instituit a tractibus inde Barbariæ usque ad littora Europæ septentrionalia ultima, occasionem ei præbuerunt sat frequenter animalia marina diligentius inspicendi. Modestia qua fuit insigni & amore in herbas integerrimo impeditus, observationes zoologicas non nisi paucas publici fecit juris; prælectionibus vero, quas habuit publicas ex institutis Societatis Historiæ Naturalis Havniensis, claram reddidit & amabilem præsertim patriæ zoologiam eamque certo animo adjuvit & statuit.

E peregrinationibus intra patriam reducem obsecrarunt amici, ut hoc opus, quod cel. O. F. MÜLLER unacum fratre C. F. MÜLLER inchoaverat & cel. P. C. ABILDGAARD pro immortali suo in patriæ zoologiam studio strenue augens continuaverat, observationibus quoque suis augeret.

Amicis parens tabulas dedit & descriptiones redigere incepit, interea autem diem obiens supremum (1804) fatis cessit & lugentibus Scientiæ amicis omnibus grave sui reliquit desiderium.

Cel. P. C. ABILDGAARD tabulas dedit & descripsit tredecim, cum inclitus ille in primis zoologiæ, de cuius incremento perbene meruit, amicus strenuus & indefessus morte occubuit eheu præmatura (1799).

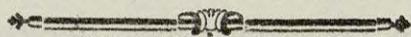
Descrip-

Descriptiones beati ABILDGAARD rededit & duas tabulas addidit JOHANNES SEVERINUS HOLTEN, qvi de zoologia Danica bene meritus feliciori successu fe totum Historiæ naturalis studio dedit, sed nobis lugentibus in medio vitæ cur riculo morbo eruptus fuit (1806).

Mihi interea ex itinere septentrionali secundo, ad mandatum Regis clementissimi instituto, redeunti schedas huic zoologiæ volumini destinatas amicus defuncti M. VAHL benigne tradidit.

Operam, qvam pia erga benefactorem mente dedi, ut hoc zoologiæ Danicæ volumen IVtum in lucem prodiret, æqvo accipias animo L. b. qui ut tui et nostri memor studiis nostris faveas oro & valeas.

J. RATHKE.

INDEX.

I N D E X.

	Pag.
<i>Actinia</i> digitata	16
— Holsatica	23
— varians	9
<i>Alcyonium</i>	42
— Bursa	43
— gelatinosum	30
<i>Ascaris</i> Angvillæ	32
— Urogalli	44
<i>Ascidia</i> aggregata	11
— compressa	12
— echinata	10
— gelatina	26
— pyriformis	41
— tubularis	12
<i>Astacus</i> carinatus	15
— varius	15
<i>Asterias</i> militaris	13
<i>Blennius</i> Gunellus	7
<i>Cellepora</i> coccinea	30
<i>Crangon</i> boreas	14
<i>Distoma</i> Angvillæ	26
<i>Doris</i> auriculata	21
— branchialis	33
— cornuta	29
— fimbriata	22
— lacera	23
— papillofa	32
— quadrilineata	23
<i>Fasciola</i> longicollis	34
— truncata	35
<i>Gobius</i>	38
— —	16
— minutus	38

Gor-

INDEX.

	Pag.
<i>Gorgonia</i> florida	20
— pinnata	37
<i>Hirudo</i> Astaci	45
<i>Holothuria</i> pellucida	17
— pentactes	3
— Priapus	18
<i>Lampris</i> guttatus	27
<i>Lucernaria</i> Auricula	35
<i>Lumbricus</i> marinus	39
— squamatus	39
<i>Medusa</i> papillata	24
<i>Muscicapa</i> atricapilla	19
<i>Nereis</i> noctiluca	31
<i>Picus</i> tridactylus	I
<i>Planaria</i> convoluta	26
— dorsalis	25
<i>Rallus</i> aquaticus	33
<i>Salmo</i> villosus	45
<i>Spongia</i> mamillaris	44
— phalloides	43
— Urceolus	42
<i>Strigea</i> candida	32
<i>Tænia</i> Tadornæ	31
<i>Tringa</i> striata	2
<i>Tubularia</i> coronata	25

ANIMA.

ANIMALIUM

DANIAE ET NORVEGIAE

RARIORUM AC MINUS NOTORUM

HISTORIA.

TAB. CXXI.

PICUS TRIDACTYLUS.

PICUS albo nigroqve varius pedibus tridactylis.

LINN. *Syst. XII.* p. 177. ed. GMELIN. p. 439.

Picus pedibus tridactylis. LINN. *Act. Ac. Svec.* 1740. p. 214.

Picus tridactylus. LINN. *Fn. Sv.* p. 36. n. 103. ed. RETZIUS. p. 105. n. 58.

Picus varius cayennensis. BRISS. *Av.* 4. p. 54. n. 20.

Picus tridactylus. EDW. *Av.* 3. t. 114.

Three-toed Wood-pecker. PENN *Arct. Zool.* 2. p. 275. LATH. *Syn.* 2.

p. 600. 51. *Ind.* I. p. 243.

Epeiche ou Pic varié ondé. BUFF. *Av.* 7. p. 78.

Ill. LINNÆUS in Syst. annotat freqventem esse hanc Pici speciem ad alpes Lapponiae et Dalecarliae.

Cel. Prof. VAHL raram in Norvegia avein esse observavit: tria tantum vidit exemplaria in provincia Norvegica Valders nec aliis in locis invenit.

Desideratur in Zoologiae Danicæ prodromo, et nulla ejus, qvatenus notum, mentio facta est ab iis, qui de avibus Norvegicis scripserunt.

Inter aves ideo Norvegiæ rariores numerandum esse hunc Picum et depingen-dum sine dubio merito voluit cel. beatus Auctor.

LINNÆUS, LATHAM, RETZIUS et alii hanc speciem adeo exacte descripserunt, ut superflua foret ulterior descriptio: figura vero vix displicebit, cum nulla adhuc exstat sistens varietatem hanc Evropæam.

BRISSON (l. c.) Picum varium cayennensem marem descripsit differentem ver-tice rubro a femina vertice nequaquam rubro.

Avis Evropæa (mas) pileo luteo distincta inventa fuit, cum feminæ pileus est niger albo lineatus.

Habitat in pinetis.

A

TAB.

TRINGA STRIATA.

TAB. CXXII.

TRINGA STRIATA.

TRINGA rostri basi pedibusque flavis, rectricibus albis fusco fasciatis, remigibus plurimis albis. *Zool. Dan. prodr. n. 194.* LINN. *Syst. XII. p. 248. n. 5.* ed GMLIN. *p. 672. n. 5.* *Fn. Sv. ed. RETZIUS. p. 182. n. 151.*

Tringa rostro basi pedibusque flavis, corpore fusco undulato, abdomine albo. STRÖM. *Act. Nidros. 3. p. 445. t. 7.*

Tringa maritima fusca cinereo undulata, rectricibus lateralibus quatuor utrinque brevioribus, basi rostri pedibusque flavis. BRÜNN. *Orn. bor. 182.*

Tringa striata. FABR. *Fn. Groenl. 73.*

Striated Sandpiper. PENN. *Arct. Zool. 2, p. 470. n. 383.* LATH. *Syn. 5. I. p. 176. n. 21. Ind. 2. p. 733.*

Totanus striatus. BRISS. *Av. 5. p. 196. n. 5. tab. 18. fig. 1.*

Chevallier rayé. BUFF. *Av. 7. p. 516.*

Gaddevierrush. LEEM. *descr. Finm. 253. annot. 103.*

Etsi nil in schedulis beati Professoris VAHL de hac tabula notatum inveni, ex ipsa ut videtur apparebit, Tringam esse, quam cel. O. F. MÜLLER in *Zool. Dan. prodr. striatam* dixit.

Depingi sine dubio ideo voluit cel. VAHL, quam vix existat alia hujus avis pictura satis exacta.

Descriptiones, quas dederunt ill. Dm. LINNÆUS, BRUNICHE, STRÖM, RETZIUS et alii, adeo accuratae videntur, ut ulteriores superfluæ forent. Varietates ex anni tempore dari jam quoque observavit rev. O. FABRICIUS (l. c.).

Cum cel. LATHAM (*Ind. 2. p. 733.*) describens hanc Tringæ speciem adduxerit varietatem (*Totanum nævium* BRISS. *av. 5. t. XVIII. fig. 2.*) pennis in medio nigricantibus; ad margines griseo rufescensibus superne vestitam, inferne albam, maculis nigricantibus; uropygio et imo ventre candidis; lateribus rectricibusque albo et nigricante transversim striatis, pedibus rubris: hanc varietatem nonnunquam invenient testes oculati ad littora Norvegiae septentrionalia.

S. venerab. GUNNERUS (in annot. ad LEEM descr. Finm. 103.) jam notavit hanc Tringam raro solam conspicere, saepius vero decem vel pluribus sociis comitatam.

Frequentem quoque eam vidi in *Ost-Finnmarkia* in insula *Vardoe*, ubi haec species unacum Tringa alpina mensibus Sept. et Oct. sub maris fluxu ipsa nocte, praesertim procella instante, viatum ita redditumque quæsivit frequenti sibilo vocem hirundineam imitante. Occysime cursitans in littore cauta appetit, ut dicitur, ne pedes madefiant, vel potius ne undis maris refluentibus corripiatur, quasi sibi conscientia quam inepta esset natatu.

Incauta vix timida avis inter lapides alga obsoitos volitans facilissime illaqueatur, laqueis funiculo aptatis.

Ob carnem sat sapidam nomine Becassine eam salutant advenæ; incolæ vero Norvegi appellant illam Fiæreplyt, qvod nomen idem denotat ac Fiærepist, Fiærepister, nempe avem sub maris fluxu sibilantem.

Habitat ad littora maris.

TAB. CXXIII. CXXIV. CXXV. CXXVI. CXXVII.

HOLOTHURIA PENTACTES.

HOLOTHURIA tentaculis denis, corpore qvinqvesfariam verrucoso.
Zool. D. prodr. n. 2806. Zool. D. I. p. 36. t. 31. f. 8. et 3. p. 45. t. 108. f. 1-4.
LINN. S. XII. p. 1091. ed. Gm. p. 3139.

Holothuria pentactes. FABR. Fn. Groenl. p. 352. n. 343.
Brimbutur. Olaff. it. ist. 2. p. 1004.

Hanc bis descriptam et depictam Holothuriæ speciem, scilicet in volumine hujs operis primo et tertio, diligentius perlustrare placebit lectori benevolo.

Descriptio, qvæ exstat in Vol. I., notionem de hac specie non reddit claram; pictura qvoqve minus perfecta est, cum exemplum non adultum depictum fuit. Descriptio, qvæ est in Vol. 3., amplior qvidem et veræ indoli magis consèntanea videtur; in qvibusdam vero mancam esse et minus fidam facile dabunt testes oculari. Partes internæ, qvæ depictæ sunt t. 108. fig. 2., nec omnes, nec qvæ adsunt partes situ naturali conspicuntur; mutilatæ qvoqve sunt et a vera forma abhorrentes, qvippe delineatae fuerint non ad vivum sed ad mortuum, in spiritu vini diu asservatum exemplar.

In Holothuriis sicut in qvibusdam aliis molluscis freqvens accidit perturbatio partium internarum in agone mortis: partes qvædam evanescunt paucis horis post mortem, aliæ qvidem permanent, sed figuram interea et situm sèpius omnino mutantur. Inter moriendum in multis præsertim in Holothuriis intestina per anum prolabuntur, et partes tenuiores destruuntur cum in spiritu vini diutius affervata fuerunt.

HOLOTHURIÆ pentactæ adhuc viventis dissectio anatomica difficillime instituitur ob contractilitatem cutis summam: sectione enim vel longitudinali vel transversali facta, cutis momento citius sese contrahens crispatur, nec vi qvamvis maxima adhibita in pristinam formam extenditur. Intestina prolapsa qvoad situm et figuram mutata, immo vasa qvædam forsitan sangivifera ipso momento disrupta jacent.

Ut picturæ qvæ adsint sat exactæ evaderent, duodecim vel plura exemplaria dissecare necesse fuit: qvo minus ulterius perscrutarer impeditus fui (inqvit cel. Vahl), symbolam tamen etiam huic scientiæ amantissimæ dedisse satis habui.

Ad pedis longitudinem et ultra se extendit hæc holothuria diametro transversali tripollari: qvæ conspicuntur longitudine pollicari, non sunt adultæ.

Color cutis contractæ e nigro fuscus rufescit cum animal se extendit.

CAPUT oblongo ovatum diametri sesqvipollicaris cinctum est anterius tentaculis decem apice divisis granulatis.

LOCULI quinque sunt ad basin tentaculorum obovati, dissepimento divisi, intra quos tentacula retracta reconduntur: alii decem quoque exstant loculi inferiores, quorum usus latet, ut quoque reliquorum quinque infimorum, qui inanes sunt, nisi quod interdum parum lymphæ sanguinei coloris in illis conspicitur.

PAPILLÆ numerosæ apice incrassato truncato, et dum animal se affigit concavo, seriebus quinque longitudinalibus duplicatis dispositæ sunt a collo usque ad anum: retractis papillis corpus apparet laxe, aspersum modo punctis loco papillarum. Corpus superne coartatur tentaculis extensis, dein quasi inflatum sensim dilatatur, dum animal sub incessu papillas exserit et se affigit. In capite nullæ adsunt papillæ.

Papillis licet numerosis lente incedit animal.

Os rugis multis radiatum conspicitur inter tentacula: cum cavitas oris interna, superius ampla versus ventriculum vero angustata dilatatur, rugæ obliterantur.

VENTRICULUS bipollicaris et ultra, flavus, longitudinaliter plicatus terminatur annulo.

CANALIS intestinalis hinc incipit rugosus, colore croceo, diametro semiunguiculari, eadem fere crassitudine per totum tractum; corpori annexitur membrana tenui hyalina, quæ ab initio canalis descendit versus medium corpus et mesenterium efformat; prolongatur usque ad anum, ubi terminatur vesica ovata canalis intestinalis, dilatatur et versus anum in formam vesicæ, quæ inferius clausa est sphinctere ani.

Per totum canalem nil nisi materia unguento similis crocea reperiebatur.

E medio mesenterio oritur ductus ruber definens prope fundum ventriculi: continuationem vero ejus in ventriculum indagare non licuit; ductus alias membrana fortiori et basi bulbosa incipit eodem loco et definit prope os.

FILAMENTA numerosa, duos vel tres pedes longa, conglomerata globulis fusca numerosissimis plena, in medio mesenterio inseruntur, cæterum libera.

MESENTERIUM ipsum e dupli membrana componitur: inter membranas semel observavi vascula multa hinc inde angustata, ampliora, succo purpureo cito evanescenti plena, eorum usum vero indagare non licuit.

VESICA cylindrica, membranacea, tenuis, flexuosa, hinc inde coarctata et inflata, inanis, pellucida conspicitur ad latus versus partem inferiorem capitis; an vesica natatoria? in nonnullis duplex esse videtur.

VISCERA duo membranacea, hyalina, filis numerosis carneis cavitati corporis interiori annexa oriuntur e trunco communi prope valvulam intestini recti, et dividuntur in ramos plurimos minores: cum vesica illa ovata terminalis inflatur, ramuli basi valvulis destituti quoque inflantur, imo saepius rumpuntur, membrana enim est tenuissima.

Qvam-

Qvamdiu Holothuria viva in vase aqua marina pleno degebat, aqua per anum animalis periodice intrare et exire visa fuit: suspicabar ideo (inquit cel. VAHL.) haec viscera ramosa esse organa respirationis; cum vero meus discipulus et amicus Dm. RATHKE asseveravit se vidisse pullos in visceribus Holothuriæ elegantis hisce simili- bus, fortasse potius ovaria appellanda erunt.

VESICA illa ovata magnitudine ovi columbini, in quam intestinum rectum de- finit, membrana fortiori formata est et tendinibus parti posticæ corporis firmiter annexa: animal pro lubitu eam dilatare et contrahere valet.

Freqvens est haec Holothuria ad litora quamdam Norvegica, præsertim septen- trionalia in fundo maris tricentos pedes et ultra alto: nusquam vero frequentio- rem vidi quam ad litora prope Bensiorden paroeciæ Tromsen in Norlandia, ubi instrumento pectorario in mare 72 pedes altum ejecto, 6 ad 8 singula sum vice pescabar. Madrepura polymorpha totus hoc in loco obsitus erat fundus maris.

Holothuria *frondosa* cl. GUNNERI vix ab hac specie diversa.

Si propter habitum diversum Holothuriæ genus in plura divellendum esset, vix nisi artificialia forent genera; si vero numerus specierum ita augeretur, ut ne- cesse esset genus Holothuriæ in plures sectiones dividere, notas præbebunt forsan optimas papillæ et tentacula: quæ enim species corpore gaudent subtus plano et fibrilloso, separandæ erunt ab illis, quærum corpus est cylindricum undique pa- pilosum.

Subdivisio fortasse adhuc melior foret ex tentaculis: species nempe, quæ ten- taculis radiatis ornatæ sunt, segregentur ab illis, quæ tentaculis ramosis instruuntur.

Hactenus ex annotatis cel. VAHL. Qvicunqve hanc difficillimam scientiæ na- turalis partem norunt, grati recolent beati Auctoris memoriam etiam in re Zoolo- gica præcellentis.

Liceat tantummodo pauca addere ad illa illustranda, quæ antea dicta sunt de Holothuriæ progignendi modo.

Inter observationes circa hujus et congenerum vermium indolem institutas in itinere prope Bergas, inveni HOLOTHURIÆ *elegantis* viscera illa gemella, superius dicta, membranacea, hyalina, ramosa mense Aug. vesiculis permultis obsita, adeo ut racemorum speciem præ se ferrent.

VESICULÆ oculo armato diligentius perlustratae HOLOTHURIÆ proli adeo simi- les apparet, ut illas pullorum nomine insigne non recusaverim; funiculo per os eminente hisce visceribus adhærebant vesiculæ eodem modo, ac proles in Acti- niis nonnunquam conspicitur.

VISCERA haec racemosa ovaria dicenda esse eam ob causam habui, cui senten- tiæ quoque facile assensus est beatus cl. VAHL, cum observationes in litteris ad SO- CIETATEM Historiæ Naturalis Havniensem dedi, (Nat. Hist. Selsk. Skrift. 5. 1. p. 129.) gratitudinem quodammodo testandi causa ob beneficia in me collata æter- ne colenda.

In HOLOTHURIA *pentacte* quoque postea has vesiculas in visceribus saepe dictis mense Apr. vidi, sed minus distinctas et similes illis, quae exstant in hac CXXVII. tab. eleganter pictæ.

Rev. O. FABRICIUS jam observaverat (l. c.) in hac HOLOTHURIÆ specie pullum libere natantem versus anum, ideoque eam viviparam esse dixerat.

Cl. ASCANIUS in fasciculo *Icon. V.* nuperrime a me edito, filamenta circa ventriculum rubra ovaria esse voluit, viscera vero illa gemella hyalina HOLOTHURIÆ, quam *intestinalem* dixit, depicta quidem *Icon. V.* tab. XLV. sed innominata reliquit: sententiam ejus ideo immutatam ut relinquerem necesse habui.

Cl. CUVIER assentitur HOLOTHURIAS, quarum pedes seriatim dispositi sunt, olim satis juste dictas esse ECHINOS coriaceos (Tableau elem. d' Hist. nat. p. 645).

Similitudo ipsa, quæ non omnino nulla etiam olim observata intercedit quo ad structuram partium internarum, inter HOLOTHURIAM *pentacten* et ECHINUM *esculentum* exponere quoque videtur usum viscerum saepius dictorum, quippe de visceribus illis racemosis circa anum Echini esculenti in quinque partes dispositis satis inter omnes constat ovaria esse.

FILAMENTA illa rubra (Tab. CXXVI. Fig. 1. h.) mihi apparebant inserta circa ventriculum: ex eorum situ et figura immo ex structura glandulosa, structuræ appendicium circa ventriculum piscium nonnullorum haud absimili, vasa esse succum ad cibi digestionem sublevandam continentia potius duxi, quam ut cum quibusdam facerem vasa haec esse ovaria.

Liceat denique in memoriam revocare sententiam PLANCI (*conch. p. 99. C. VI.*) omnino verosimilem de similitudine, quæ est inter partem in hac tab. CXXVI. f. 1. sub nomine capitinis HOLOTHURIÆ depictam et illam in ECHINO *esculento* bene notam, quæ olim a quibusdam *laterna Diogenis* dicebatur.

Tab. 123. Holothuria pentactes capite et tentaculis retractis, papillis exsertis.

Tab. 124. Holothuria pentactes in agone mortis membranam plicatam ventriculi ex ore protrudens.

Tab. 125. Holothuria pentactes longitudinaliter dissecta.

- a. Ligamenta majora transversalia.
- b. Ligamenta majora longitudinalia.
- c. Ligamenta minora transversalia.
- d. Papillæ retractæ.
- e. Membrana annexens intestina corporis cavitati internæ.

Tab. 126. Fig. 1. Holothuriæ pentactæ caput cute ablata, ventriculus, intestina, mesenterium five appendices et vesica an natatoria?

- a. Ligamenta transversalia.
- b. Loculi superiores.
- c. Loculi intermedii.
- d. Loculi inferiores.
- e. Ventriculus.
- f. Canalis intestinalis.
- g. Vesica an natatoria?
- h. Filamenta five appendices.

HOLOTHURIA PENTACTES.

7

- i. Truncus filamentorum.
- k. Mesenterium.
- l. Pars membranæ annectentis intestina cavitati corporis.

- Fig. 2. a. Os striis radiatis.
b. Tentaculorum unum exsertum.
c. Trunci tentaculorum, quæ abscissa sunt.
- Fig. 3. a. Ligamenta transvers. capit. b. Cutis circa truncum tentaculi revoluta.
c. Loculorum unus, intra quem retrahitur tentaculum.

- Fig. 4. Cavitas oris interna longitudinaliter aperta.
a. Rugæ longitudinales.
b. Ventriculus.
c. Pars canalis intestinalis.
o. Rugæ transversales.

Tab. 127. Fig. 1. Holothuriae pentactæ viscera racemosa unacum parte intestini recti et vesica terminali.
a. Viscera racemosa an Ovaria? (alterum abscissum).
b. Vesica terminalis.
c. Intestinum rectum.
d. Pars membranæ annectentis intestina.
e. Anus.

Fig. 2. et 3. Vix explicare andeo. Fig. 2. mesenterium, vasa lymphatica et pars tem canalis intestinalis representare mihi videtur, et f. 3. superficiem fortasse canalis intestinalis internam.

TAB. CXXVIII.

BLENNIUS GUNELLUS.

BLENNIUS pinna dorsali ocellis decem nigris.

LINN. *Syst. p. 442. ed. GM. 1181. Fn. Sv. n. 318 ed RETZ. p. 324. n. 44.*

Zool. D. prod. n. 357.

Blennius ocellis plurimis in pinna dorsali BLOCH. *Pisc. Germ. 2. p. 186. t. 65. f. 1.*

Blennius Gunellus FABR. *Fn. Groenl. n. 108.*

Blennius maculis circiter decem nigris, limbo albo, utrinque ad pinnam dorsalem. ARTED. *gen. p. 27. Syn. p. 45.*

Gunnellus WILLOUGB. 115. SEBA. *Thef. 111. p. 91. t. 30. f. 6.*

Pholis maculis annulatis ad pinnam dorsalem: pinnis ventralibus obsoletis. GRON. *Mus. 1. n. 77. Zooph. p. 78. n. 267.*

The spotted Blenny. PENN. *Britt. Zool. 3. p. 210. t. 35. f. 93.*

Blennius maculis decem et ultra nigris utrinque ad pinnam dorsi, radiis pinnæ dorsalis pungentibus. Skeria-Steinbitr. OLAFS. *it. isl. 588. t. 10. fig. 12. 13.*

Stagosh. LEEM. 326.

Descriptionem Blennii Gunelli jam dedit *rev. O. FABRICIUS* (l. c.) accuratam: pictura vero non est satis exacta nisi in opere pretioso cl. BLOCH, ideoque pisces ad litora Norvegiae indigenum in hoc opere existare merito voluit beatus Auctor.

Numerum ocellorum in pinna dorsali varium observarunt Ichthyologi.

Cel. VAHL in hoc, quod depingi curavit exemplo, quatuordecim maculas nigras in pinna dorsali notavit, et duas tantum anteriores albo cinctas.

In iis, quae examinavi exemplaribus numerum macularum et ocellorum adeo incertum semper inveni, ut potius cum cel. Bloch hunc Blennium ocellis plurimis in pinna dorsali distinctum dicere vellem.

PINNAE ventrales ex spinis duabus validis, duplicatis, cute laxa vestitis formatæ sub motu ejus celerrimo nonnunquam eriguntur, ut his et spinis dorsalibus pungentibus armatus immo cute lubrica defensus difficile prehendatur.

CAPITE declivi, rictu ample dentibus validis armato et corpore lanceolato, Anarhichæ lupo haud absimilis hic pisciculus (magnitudine excepta) pescatoribus quibusdam videtur, id quod etiam patet ex nomine ejus Islandico et ex iis, quae de eo notavit Dm. Olaffen (l. c.).

CUTIS lubrica mucosa non nisi oculo armato squamata conspicitur, squamis minutis rotundatis, fusco punctatis.

OESOPHAGUS longus, amplius, longitudinaliter sulcatus, et ventriculus ovalis validus ad medium abdominis cavitatem descendit, unde canalis intestinalis ex curvaturis quatuor pergit et terminatur sphinctere ani protuberante.

Vix ullum quatenus mihi notum dat usum: ab incolis Norvegiae non editur.

Nomen *Snördolk*, quod vernaculum in *prodr. Zool.* D. dicitur, nunquam audivi, quod vero *S. vener.* GUNNERUS dicit *Tangsprel* (in annot. ad LEEM. *Lapp.*) frequens est in Norvegia et optime huic Blennio convenit, quippe, ut jam cecinit OPPIANUS in *Alienlico* (L. I. 118.) per fucos et herbas virentes degere amat.

Etsi ad litora satis frequens conspicitur hic pisces, minus de ejus quam de congenerum oeconomia constat.

Nec ova hujus pisces neque tempus ova ponendi indagare mihi adhuc licuit.

Inter fucos in ipsis litoribus per totam æstatem oniscos et cancros minutos tanto ardore venatur, ut saepius mari refluente fere in arido relictus jaceat et inter fucos madidos fluxum maris exspectare cogatur, muco quo abundat corpus eum interea contra aeris injuriam tuente.

Motu celerrimo inter fugiendum crepitante, hostes de suo habitaculo certiores facit alias inter fucorum copiam vix detegendo.

Manibus interdum capit et pro illecebra etsi raro in lineis pescatoriis minoribus adhibetur.

Fig. 1. Blennium Gunellum magnitudine naturali representat.

Fig. 2. Caput situ supino, ut pinnae ventrales in conspectum veniant.

TAB.

ACTINIA VARIANS.

9

T A B. CXXIX.

ACTINIA VARIANS.

ACTINIA lævis, incarnata, aut cinereo virescens, cirrorum basi albida, ore plicato.

Hujus tabulæ titulum nullum inveni inter schedas beati Auctoris.

ACTINIÆ nuper dictæ descriptio inventa fuit sine tabulæ mentione.

Cum vero hæc descriptio picturæ, qvam beatus Auctor ipse curaverat, sicut qvoqve exemplari, qvod mihi ut vivum examinarem contigerat, perbene convenire visa fuit, descriptionem hoc loco apponere liceat, salva peritiorum sententia.

ACTINIA varians inter congeneres hucusqve notas certe est maxima.

Tranquila, erecta, medio angustior conspicitur saepius septem vel octo pollices alta, cum interea limbus et basis sunt diametri bipollicaris.

Qvando prædandi aut locum mutandi causa limbum nonnunquam extendit hæc Actinia, limbi diameter ad sex usqve pollices dilatatur.

CIRRI numerosissimi, concolores sunt nisi qvod basi albicant, subpollicares, extensi apice valde attenuantur.

ORIS plicæ copiosiores, hyalinæ, vix nisi limbo dilatato conspicuntur.

Inter rariores numeranda erit.

Prope Bergas in finu maris quieto primus indagavit cel. VAHL, ubi hanc Actiniam præcipito montis sub aqua aliquot pedes alto gregatim adhærentem vidit.

Cum Actiniam huic similem ad Stavangriam in Norvegia inveneram, litori submarino prærupto se affigentem, eam descriptam Actiniæ nodosæ rev. FABRICII affinem esse annotavi, nec diversam habui nisi qvod extremitas supera, qvæ in ACTINIA nodosa deprehenditur nodis permultis rubicundis tuberculata, in hacActinia mihi apparuit omnino obsita cirris rubicundis, acuminatis, basi albicantibus. Cirri nonnulli qvidem retracti exstant brevisimi, sed mox hos mox illos extendens, extremitatem superam totam innumeris hisce cirris stipatam, coronæ admodum speciosæ adinstar præ se fert animal, eamqve motu continuo undato vibrat, adeo ut pulcherrimo splendore radians emineat.

In mortua longitudinaliter dissecta Actinia striæ sive lamellæ apparuerunt, sicut in congeneribus totam corporis cavitatem internam longitudinaliter percurrentes.

MEMBRANA fusca, plicata, fimbriata, plicis numerosis revoluta, suspensa conspicitur, versus extremitatem superiorem, sub rimam oris ubi affigitur.

C

Hujus

Hujus membranæ usus vix patet: eam proli inservire verosimile mihi videatur, qvippe pulli in Actinia rufa membranæ huic simili adhærere mihi semel sunt visi.

Habitat rara ad præruptos Norvegiæ montes submarinos.

TAB. CXXX.

ASCIDIA ECHINATA.

ASCIDIA hemisphærica, hispida, osculis hiantibus coccineis.

LINN. *Syst. XII.* p. 1087 n. 6. ed. GMELIN p. 3124. *Zool. Dan. prodr.* n. 2722.

Ascidia echinata FABR. *Fn. Groenl.* n. 318.

Inter Ascidias sat denotata est hæc species, qvam primus reportavit ex Islandia cl. KOENIG et deinde sæpius inventa fuit in mari Groenlandico et Norvegico.

Cum primum torpidam hanc Ascidiam adspicis, anteqvam oscula patent coccinea, vix animal esse habes.

Inter radices fucorum majorum implicitas sæpius qvæsi adnata hæret, speciem tuberis cuiusdam præ se ferens.

Non nisi diligentius examinata et pertractata vitam monstrat, nec ob cutem crassiorem sese, nisi admodum lente, dilatare et contrahere valet.

Magnitudine cerasi raro invenitur, sæpius vero vix duas vel tres lineas excedente.

Color corporis fordide cinereus flavescit, aperturis dum eas dilatat animal colore coccineo admodum conspicuis.

Facie globosa hemisphærica, nonnunquam planiuscula ludit Ascidia echinata, qvæ ut jam monuit rev. FABRICIUS basi sua ambit corpora peregrina.

Superficies vero semper verrucosa conspicitur et hispida, aculeis fasciculatis divergentibus, subdivisis, qvibus facile a congeneribus dignoscitur.

Orificia coccinea sunt remota, humilia, plicata et truncata.

Habitat haud infreqvens in mari Norvegico radicibus fucorum adhærens.

Fig. I. Ascidiam echinatam exhibet magnitudine naturali.

ASCIDIA AGGREGATA.

ASCIDIA lœvis, pallide incarnata, cylindrica orificiis rubris.

Ascidiam hanc minus frequentem e fundo maris prope Norlandiam reportavit cel. Vahl.

Siquidem nunquam solitariam semper vero plures, saepius viginti ad triginta mediantibus radiculis tendineis invicem junctas deprehenderit, eam aggregatam appellari voluit.

Cum primum huic similem Ascidiam in fundo maris prope Christiansund in Norvegia inveneram, varietatem ASCIDIÆ *caninæ* rubescentem esse suspicabar, quippe cum illa admodum conveniret quoad faciem et habitum.

Cum vero postea in plures inciderim, quæ dum in vase aqua marina ple-
no observabantur orificia relaxabant, adeo ut limbis explanatis latiusculis et aper-
turis amplioribus paterent, speciem seposui quam nunc ad hanc a cl. VAHL de-
tectam referendam esse habeo.

Liceat quoque hoc loco meas observationes circa hujus Ascidiae structu-
ram internam apponere.

Animal intra cutem coriaceam, sicut de congeneribus annotatur, latet.

Si forcipe caute percindas cutem circum orificia, sacculum totum non ni-
si filis tenuibus fundo annexum facile removeas.

Superficies cutis internæ glaberrima est coloris in nonnullis fere margari-
tacei nec non venis pertexta, præsertim circa fundum fluido mucoso rubente
scatentibus, quæ partim coloratam reddunt cutem partim mucum tenacem
effundunt, quo adglutinatur cutis rebus adjacentibus.

Animal sacci instar intestinis, corde, branchiis et nervis instructum cuti
amplæ circa orificia et fundum affigitur filamentis tendineis.

Os patet sat amplum sub orificio inferiori.

Canalis alimentaris e membrana fortiori rugosa continuatur in ventriculum
plicatum, plicis longitudinalibus obsoletis; ascendit deinde canalis intestinalis et
curvatur, ut iterum ascendet usque ad orificium superius, ubi evacuatur.

Viscus magnum glandulosum fuscum, hepati haud absimile, ambit totum
ventriculum.

Huic vicinum quoque conspicitur aliud viscus parvum, quod fluidum tinc-
torium secernere videtur.

COR magnum ovatum, super canalis intestinalis curvaturam superiorem si-
tum, branchiis circumvallatur.

BRANCHIÆ circa latera sacci ascendunt foliaceæ, duplicatae, pellucentes, qua-
rum structura elegantior reticulata vix nisi oculo armato noscenda erit.

ASCIDIA AGGREGATA.

Ova in hac specie detegere quidem non licuit; fluidum vero lacteum, in quo globuli flaventes oculo armato satis conspicui erant, circa intestinum rectum conspiciebatur mense Junii in nonnullis majoribus.

Fucis maris Norvegici saepe inhæret fasciculata.

Fig. 2. Ascidiam aggregatam sistit magnitudine naturali.

ASCIDIA TUBULARIS.

ASCIDIA globosa cinerascens verrucosa, orificiis eminentibus tubulosis, terminalibus, approximatis, concoloribus.

Hanc depictam, non vero nominatam nec descriptam, inveni in schedulis cel. VAHL.

Ex comparatione ideo cum exemplari descripto, quod ex itinere septentrionali reportavi, ut adumbrarem hanc Ascidiam necesse habui.

Fucorum radibus basi sua adhærentem, nonnunquam quoque solutam limo obrutam inveni, ut vix nisi aperturis extantibus tubulosis destingvenda eset.

ASCIDIÆ *Tuberculo* (*Fn. Groenl.* p. 332. n. 321.) affinis esse videtur; differt vero orificiis tubulosis eminentibus concoloribus longis vix retrahendis.

Cutis e cinereo virescit opaca, verrucis scabra, crassiuscula admodum lenite se contrahens.

Magnitudinem semipollarem vix excedit, saepius vix piso majorem inveni.

In fundo maris Norvegici præfertim limoso circa Bergas reperta fuit, nec non inter radices fucorum majorum in Norlandia.

Fig. 3. Ascidiam tubularem exhibet magnitudine naturali.

ASCIDIA COMPRESSA.

ASCIDIA lævis virescens compressa, orificiis patulis concoloribus.

Hanc Ascidiæ speciem, fucis aliisque corporibus marinis adhærentem, indagavit cel. VAHL in mari Norvegico septentrionali.

Raro solitariam, saepius vero plures invicem adeo arcte adnatas vidit, ut vix nisi dilaceratae separari possent.

Magnitudinem ejus diversam nec non volam manus excedentem observavit.

Color cutis e livido virescens erat intus concolor.

Orificiorum alterum majus prominet integrum vix dentatum.

Aperturas duas sicut in congenieribus semper adfuisse annotavit beatus Auctor, excepto hoc qvod depingi curavit exemplari, nam in eo, nescio quo casu (inqvit) qvatuor conspiciebantur foramina.

Hanc speciem ut examinarem vivam nondum mihi contigit.

ASCIDIÆ qvam *aspersam* nominavit cel. O. F. MULLER (*Zool. D. v. 2. p. 33. t. 65. f. 2.*) affinis esse videtur, sed differre cute glabra, virescenti, et ori- ficiis æqvalibus patulis concoloribus.

Fig. 4. Ascidiam compressam repræsentat magnitudine naturali.

TAB. CXXXI.

ASTERIAS MILITARIS.

ASTERIAS undique granulosa, margine pulvinato consimili.

LINN. *Syst. nat. ed. GMELIN p. 3160. Zool. Dan. prodr. n. 2828.*

Cum hæc tabula, ære incisa, non inscripta reperta fuit, nec ulla ejus men- tio facta in schedis beati Auctoris, num Asteriam nuper nominatam ad hanc ta- bulam referrem dubitavi.

Cum vero descriptam inveni Asteriam, qvam punctatam dixerat cel. Auc- tor, sed postea qvod forte militaris cl. Mulleri sit margini adscripferat, descrip- tionem hujus cum pictura convenientem referre liceat.

Pentagona (inqvit) angulis obtusis est, lævis, rubra, convexa margine in- tegro; superficies tota punctis minutis obsita, e qvibus papillas extendebat Aste- rias viva bilineares cylindricas albas; subtus crenata, crenis ex aculeis 5-6 mi- nutis; spatum tetragonum in singula divisuræ medietate versus centrum.

Aculei tres basi connati apice divergentes utrinque ad latera rimarum subtus.

Pedes dupli serie dispositi.

Dum exsiccatur hæc Asterias formam assumit alienam.

Hactenus cel. Vahl. Tantummodo semel circa Bergas inventam annotavi Asteriam huic similem.

Os, qvod in hac pictura ex membrana plicata appet foliaceum, mihi qvoqve ita visum fuit, cum Asteriam in spolio consumendo deprehendi: alio- qvin dum in vase aqua marina pleno observabatur os habuit occlusum labio annulato rugoso.

D

Cum

Cum animal hoc vorax prædam pedibus five tentaculis tubulosis membranaceis arreptam et retentam comedere studet, eamque majorem devorare nequit, membranam ventriculi instar ex ore protrudit, fortasse ut succo quodam corrodente ex hac profluente prædam necet et concoctioni aptiorem reddat.

Macula operculi instar hexagona, quæ conspicitur in Asteria ore deorsum verso (f. 1.) ejusdem ac illius huic similis in Asteriis reliquis videtur esse usus, qui tamen adhuc latet. Anum esse quidem suspicabatur cl. BASTER, (op. subf. 3. p. 141.) cum vero perviam nemo viderit hanc maculam verruciformen vix anus esse potest; quippe ovaria huic propiora adjaceant, verosimilius mihi videbatur hanc maculam esse operculum non nisi tempore progignendi aperiendum.

Fig. 1. Asteriam militarem ore deorsum verso.

Fig. 2. Eandem ore sursum verso exhibet.

T A B. CXXXII.

CRANGON BOREAS.

CRANGON thorace aculeato, pedibus secundi tertiique paris filiformibus.

J. C. FABR. Suppl. Ent. Syst. p. 409.

Astacus boreas. Ent. syst. 2. 483. 18.

Cancer boreas. PHIPPS it boreal. 190. tab. 12. fig. 1.

Specimen quod ex itinere septentrionali reportaverat cel. VAHL, existabat in ejus collectione spiritu vini asservatum sine titulo, sed huic picturæ adeo conveniens, ut ad hanc referre nullus dubitet.

Magnitudo erat biuncialis.

Thorax inæqualis, scaber, rostro teretiusculo, arcuato, versus basin compresso, inferius emarginato, in dentem validum producto. Thoracis margo anticus spinis quatuor validis; dorsum carinatum spinis tribus antrorum arcuatis; linea laterali elevata subserrata.

Abdominis dorsum elevatum, carinatum; articulus caudalis sulcatus; apex caudæ angulatus spinosus.

Cum specimine Crangonis boreæ, quod existat in Musæo Dm. N. T. LUND, hoc conferre licuit nec diversum visum est nisi magnitudine quæ duplo major est in illo, et rostro minus producto lineaque laterali minus elevata. An ideo varietas nondum adulta?

Fig. 1. Crangon boreas.

ASTACUS CARINATUS?

ASTACUS antennis posticis bifidis, thoracis carina dentata, rostro brevi recurvo, apice tridentato.

J. C. FABR. *Ent. syst.* 2. 483. 17.

Cum nec descriptionem neque titulum figuræ hujus inveni in schedis beati Auctoris nil certi de hac specie determinare audeo.

Astacum nuper dictum cum hac pictura convenire fortasse assentient lectors periti.

Thoracis carina quæ in descriptione (l. c.) dicitur valde elevata, quadridentata, in hoc depicto dentibus five aculeis sex antrorsum versis armata apparet, margo thoracis anticus unidentatus spina curvata.

Abdomen vero carinatum, carina antice posticeque spinosa, vix satis apparet ex hac pictura.

Incertus ideo ut hanc speciem ulteriori examini relinquere necesse habui.

Fig. 2. Astacus carinatus?

ASTACUS VARIUS?

ASTACUS antennis posticis bifidis, thoracis margine unidentato, rostro utrinque ferrato, corpore variegato.

J. C. FABR. *Ent. syst.* 2. 484. 20.

Etsi de hac quoque specie non satis constet eandem ob causam, quæ de antecedente allata est, faciles judicent periti, num ad nuper dictam speciem referenda sit hæc figura.

Thorax, qui laevis est in Astaco vario, in hac figura anterius obsolete ferratus conspicitur: rostrum vero subascendens, supra infraqve ferratum, porrectum apparet sicut quoque pedes secundi paris filiformes, reliquis longiores, et cauda foliolis quinqve, intermedio subulato, acuto.

Coloris quoque ejusdem est, nempe cinereo fasciis plurimis obliquis rufis.

Dens marginalis validus, quo thorax augetur supra oculos, depictus videatur in hac figura, etsi minus perspicuus.

Cel. J. C. FABRICIUS primus invenit Astacum varium circa Valderhaug in Norvegia. (It. Norveg. p. 322.)

Fig. 3. Astacus varius?

TAB. CXXXIII.

ACTINIA DIGITATA.

ACTINIA fulva, punctis albis, cirris roseis.

Zool. D. prodr. 2796. LINN. Syst. nat. ed GMELIN p. 3134. n. 12.

Descriptionem hujus Actiniæ, titulo et explicatione tabulæ non inventis in schedulis beati Auctoris, ex observationibus, qvas circa Actiniam huic admodum similem, in itinere prope Bergas institui, addere liceat.

Magnitudo tripollicaris dum extensa manet. Colore fulvo rufescens punctis five verrucis albicantibus, mucosis, in lineis longitudinalibus dispositis.

Cirri basi crassiores apice attenuantur pallide rosei.

Plicæ oris radiatæ foliorum instar eminent ore aperto.

Etsi lente se movet cæteris tamen agilior locum mutat, eamqve sortasse ob causam cochleæ insidentem delineandam esse voluit cl. Vahl.

Qvod jam observavit rev. FABRICIUS (*Fn. Groenl.* p. 349.) de Actinia crassicorni, eam nempe viviparam esse, de hac qvoqve affirmavit observatio; mense enim Julio pullos vidi intestini membranacei margini contortuplicato adhærentes et nonnullos jam libere natantes.

Figura Actiniam repræsentat digitatam cochleæ insidentem.

TAB. CXXXIV.

GOBIUS

Gobius pinna dorsali unica, pinnis pectoralibus flavescentibus, cauda integra nigro fasciata.

D. 30. P. 20. V. 10. A. 30. C. 12.

Schedula, qvæ hujus piscis descriptionem habuit, non reperta fuit.

Gobium esse ex ipsa figura facile apparebit, an vero nova sit species vix determinare audeo, cum nullus exstitit hujus tabulæ titulus.

Præter Gobium nigrum et Jozo speciem annotavi uncialem ad Bergas in Norvegia captum Gobio flavescenti a cel. J. C. FABRICIO (*iter norv.* p. 322.) descripto nonnihil affinem, sed pinna dorsi tantum unica.

Cum hunc pisciculum pullum habui, minus solitus descripsi.

Hanc magnitudine excepta meo exemplari similem, qvam depingi curavit cel. VAHL, speciem adultam et gravidam fuisse, ex ventre trugido apparere, ni fallor, voluit Auctor.

Color

Color fuscus abdomine albicante.

Pinnæ pectorales flavescent, caudalis nigro fasciata est, reliquæ concolores.

Caput obtusum, oculis cœruleis prominentibus, labiis turgidis superiore longiore, tuberculo osseō ad latera capitū exstante.

Linea lateralis curvata.

Fig. 1. Gobium a latere visum.

Fig. 2. Eundem abdomine sursum verso repræsentat.

TAB. CXXXV.

HOLOTHURIA PELLUCIDA.

HOLOTHURIA tentaculis decem ramosis, corpore albido hyalino, muricato.

Cel. VAHL Holothuriam hanc, quam pellucidam dici voluit, in Norlandia in fundo maris arenoso cepit, descripsit et depingi curavit.

Corpus extensum quinquepollicare vix pollice crassius utrinque angustatum, albescens adspersum punctis minutis elevatis albidioribus ex papillis retractis.

Lineæ longitudinales quinque e musculis totidem majoribus, corporis cavitate a capite ad caudam percurrentibus, per cutem pelluent.

Tentacula unguicularia nec adeo ramosa sunt ac in Holothuria pentacte.

In arenosis submarinis locis in Norlandia primus eam indagavit cel. Vahl.

Ventriculum ejus arena et frustulis concharum plenum invenit.

Spiritu vini immissa dum se contrahebat cutis rumpebatur diversis in locis.

Affinis esse videtur Holothuriæ pentactæ, sed differe corpore muricato papillis asperso.

Fig. 1. Holothuriam sistit pellucidam magnitudine naturali.

HOLOTHURIA PRIAPUS.

HOLOTHURIA ore papillis carnosis, corpore striis annularibus; glandis longitudinalibus.

LINN. Syst. N. XII. I. p. 1091. ed GMELIN p. 3140. Zool. Dan. Vol. 3 p. 27. t. XCVI. f. 1. et prodr. n. 2807.

Holothuria elongata, cauda papillosa, striis annularibus corporis et longitudinalibus glandis anticæ. FABR. Faun. Groenl. p. 355. n. 347.

Madkamoder. Olaff. it. isl. 1001. Tab. X. fig. 9. (Figura rudis.)

Descriptiones optimas dederunt O. FABRICIUS et P. C. ABILDGAARD. Magnitudinis tantæ ac specimen a cel. ABILDGAARD delineatum (Fig. I. l. c.) nunquam inveni (inquit beatus Auctor) plerumque vero hujus, quam depingi curavi; puncta sanguinea in striis glandis indagare non potui.

Color figuræ, quæ exstat in antecedenti volumine hujus operis (tab. XCVI. fig. 1.) præternaturalis videtur, cinerascentem semper inveni.

Rubedo, quæ est in medio corporis et versus caudam, e viscere per cutem pellucenti oritur: motum hujus visceris ab ore versus caudam et vice versa vidi.

Habitat sub arena in litoribus maris Norvegici haud infreqvens.

Hactenus cel. VAHL.

Rev. O. FABRICIUS (l. c.) jam annotavit dubia quæ exstabant in LINNAEI Syst. Nat. XII. (l. c.) de vero oris loco et ex observatione affirmavit, quod fasciculum e papillis conflatum, quem alii fasciculum tentaculorum dixissent, caudam esset.

Cel. ABILDGAARD huic sententiæ annuit in præclara sua hujus vermis descriptione (Zool. D. Vol. 3. p. 27.) ideoque dixit hanc Holothuriam cylindricam, corpore ante medium constricto, antice striis longitudinalibus, postice annularibus cincto, ore denticulato. Huic descriptioni ni fallor potius assentient testes oculati quam allatae, etiam in LINN. Syst. ed GMELIN iteratae, ubi osculum describitur fasciculum tentaculorum oblongum protrudens.

Qui animal vivum inspexit vix negabit, partem glandiformen anteriorem esse dicendam, et aperturam in apice hujus partis os esse armatum dentibus tricuspidalibus incurvis.

Cutis annulata, annulis glabriusculis splendet; diligentius examinata papillis minutis acuminatis obsita.

Pars anterior glandiformis, satis distincta striis viginti quinque longitudinalibus, quoque aculeis minutis recurvis munita est, adeo ut serratæ sicut jam monuit rev. Fabricius (l. c.) conspiciantur striæ.

Dum

Dum cuniculos in arena fudit vix corpore profundiores, partem glandiformem protrudere et retrahere videtur, et denique tranquilla in cuniculo jacet fasciculo tamen papillarum caudali eminente.

Extra aquam in agone mortis tubulum ex ore nonnunquam exserit membranaceum, sicut quoque superius annotatum est de Holothuria pentacte.

Ligamentum musculare longitudinale per cutem pellucet.

Cute longitudinaliter dissecata plura conspicuntur ligamenta, quibus intestina corporis cavitati annexuntur.

Circa aperturam dentatam os dictam fauus dilatatur et cingitur glandulis, adeo ut angulata appareat, ubi quoque nervi conspicuntur plures.

Hæc pars cartilaginea angulata caput dicenda esse mihi visa fuit.

Ventriculus arena plenus erat et glandula laterali instructus.

Canalis intestinalis parum flexus versus anum descendit, ubi porus analis, ut jam observavit rev. FABRICIUS (l. c.) conspicitur.

Circa anum aderant viscera dua striata striis transversalibus elevatis, quæ ovaria nondum adulta esse mihi visa sunt, tentaculorum ut vulgo dicitur fasciculo haud assimilia.

Fasciculus ille jam saepius dictus tentaculorum ex corpusculis cylindricis constat, quæ verticillatim affixa sunt tubulo membranaceo.

Corpuscula hæc sive papillæ molles, oculo armato perlustrata, mihi adeo similia aparuerunt corpori Holothuriæ Priapi, ut pullos habere has papillas haud dubitaverim, et totum fasciculum ovarium esse corpori affixum, ovariorum in monoculis et lernæis adinstar, existimaverim: id quod ideo ulterius examinandum scientiæ amicis relinqendum putavi.

Fig. 2. Holothuria Priapus magnitudine naturali.

TAB. CXXXVI.

MUSCICAPA ATRICAPILLA.

MUSCICAPA nigra, subtus frontisque macula alarumque speculo albis, rectricibus lateralibus extus albis.

LINN. Syst. N. XII. T. I. p. 326. ed. GMELIN. p. 935.

Motacilla levcomela nigra, subtus, macula alarum lineaque transversa pone rostrum albis. Zool. Dan. prodr. n. 268. STRÖM Act. Nidros. 5. p. 543. tab. 8. f. 2.

LINN. *Fn. Svec.* 1. ed. tab. 1. fig. 229. et 2. ed. tab. 1. fig. 256.
ed. RETZIUS p. 250. n. 230.

Muscicapa capite dorsoque atris, abdomine, collo, uropygio, alarum speculo fasciaque frontali niveis, rectricibus extimis extus albis.
Jacqu. Beytr. p. 41. n. 32. tab. 19.

Curruga tergo nigro FRISCH av. tab. 24.

Pied Fly-catcher. *Brit. Zool.* 1. n. 135. *Arct. Zool.* 2. p. 391. B.
LATH. *Syn.* II. 1. p. 324. n. 2. *Ind.* 1. p. 467.

Traquet d'Angleterre. *Buff. Av.* 5. p. 222.

Gobe-mouche noir à collier. *Buff. Av.* 4. p. 520. tab. 25. fig. 1.
Pl. enl. n. 565. fig. 2. 3.

Rubetra anglicana. *Briss. av.* 3. p. 436. n. 27.

Hanc avem circa Havniam captam delineari curavit cel. P. C. ABILDGAARD, nullum vero titulum inscripsit, nec descriptionem reliquit.

Cum descriptionibus et tabulis citatis collatam figuram muscicapam atricapillam ex syst. LINN. esse persvasum habui, præsertim cum Dm. J. W. HORNEMAN lector Botanices, Ornithologiæ Danicæ peritus, hanc Muscicapæ speciem, qvam in Fonia olim ceperat et examinaverat, agnovit.

Cum Figura hujus avis vix exstat exactior, merito ut videtur depingi voluit auctor.

Descriptio, qvæ est in locis citatis accurata, superfluam fortasse reddet ultiore.

TAB. CXXXVII.

GORONIA FLORIDA.

GORONIA cymosa ramosa, ramis sparsis retroflexis, carne rubicunda, spongiosa, osculis ex apice ramorum pedicellatis urceolatis.

Animal perpulcrum primus, quantum comperi, indagavit cel. VAHL in itinere Norvegico prope Loppen in Finmarkia, vivumque depingi curavit, certe qvoque descripsit, schedula vero nulla inventa ut ex annotationibus meis descriptionem substituerem necesse habui.

Exem-

Exemplar mihi semel tantum obvium in fundo maris, circiter trecentos pedes alto circa Moskönæs in Norlandia, digito majori vix longius et crassius erat.

Stirps prope basin divisa in ramos sparsos, apice in cymam subdivisos, tota obvelata est epidermide vasculosa membranacea, e squamulis calcareis minutis scabra.

Os five fulcrum spongiosum foraminulis ex longitudine pertusum est; siccatum friabile evadit.

Oscula polypifera ex apice ramorum erecta urceolata, urceolo linearis magnitudine, sulcis octo longitudinalibus ex spiculis vitreis imbricatis minutis insigni, pedicello brevi instructo.

Tentacula octo fimbriata exserit animal in aperiendo osculum, quod tunc haud absimile apparet osculo aperto in Gorgonia Placomo recens e mari extracta.

Color totius ad miniatum vergit.

Cel. VAHL, si ejus mentem ex colloqvio recte intellexerim, dubius hæreditat cui attribuendum esset generi hoc animal, anne novum potius foret genus.

Eqvidem nescivi an novo, anne Alcyonii generi annumerandum esset animal hoc anceps: cum nonnullis Alcyonii speciebus quoad stirpem optime convenit, sed oscula sunt Gorgoniae.

Si ergo cum cel. LINNÆO Alcyonia esse facias, quæ stirpe gaudent suberosa, Gorgonias vero stirpe cornea gaudere vix alterutri annumeres; si e contrario cum cel. de Zoophytorum historia bene meritis. ELLIS et SOLANDER (*The Natural History of Zoophytes* p. 67.) ponas, os five fulcrum Gorgoniæ variare consistentia, immo quæ suberosa esse potest, quin Gorgoniæ generi adscribas hoc animal vix dubites.

Figura Gorgoniam exhibet floridam osculis apertis, magnitudine naturali.

TAB. CXXXVIII.

DORIS AURICULATA.

DORIS alba, fasciculis dorsalibus rubris apice albis.

Zool. Dan. prodr. 2778. LINN. Syst. Nat. ed. GMELIN p. 3104.

Thetys auriculis duabus, pilis dorsi mollibus, fasciculatis, erectis. Act. Havn. 10. p. 16. t. 5. fig. 6.

DORIS AURICULATA.

Nullam hujus tabulae mentionem inveni in schedulis cel. VAHL.

Nomina vero figuris adscriptis figura tertia et quarta exceptis.

Doridem hanc jam descripsit rev. STRÖM (*Act. Havn.* l. c.) satis insignem fasciculis dorsalibus, cum vero characterem genericum, anum videlicet supra extremitatem dorsi, nec ipse nec quisquam indagavit, Doridis generi hanc annumerare, ni fallor, merito noluit.

An haec cum ceteris quibus character genericus Doridis minus convenit Tethydis generi annumeranda erit? in *Actis Societatis Historiae Naturalis Havnensis* Vol. V. p. 1. p. 90. hujus questionis rationem habui.

Scyllææ pelagicæ exemplar spiritu vini asservatum, quod in fuso natante legerat nauta, cum dederam cel. VAHL, ut certior forem de hoc genere minus noto, benevolus ipse communicavit, quod pars quæ dorsum hujus animalis audit in Systemate Linnæano vix nisi abdomen esset, id quod quoque indagavit et extra omnis dubitationis aleam posuit cel. Cuvier.

Quæ vero adhuc restant dubia de Scyllææ genere sunt circa poros ambo, nempe tum ille pro genitalibus tum ille pro excrementis, laterales et dextri sunt? si propriæ non vero rite iteratae observationi fidere liceat affirmarem, et Scyllææ genus Tethydi affine haberem, id quod ulterius examinandum seposui.

Fasciculi dorsales rubri usus branchialis esse videntur.

Tentacula quatuor posteriora clavata.

Habitat in fucis maris Norvegici circa promontorium Stat inventa.

Fig. 1. Doris auriculata.

DORIS FIMBRIATA.

DORIS flavescentia pedicellis dorsi apice fimbriatis.

Hanc, quam fimbriatam dici voluit cel. Vahl, Doridem affinem esse clavigeræ a cel. O. F. Müller in primo hujus Operis Volumine p. 17. descriptæ et in tab. 17. delineatae vix peritos præterit; ab illa tamen differe videtur pedicellis apice fimbriato et labio, sive parte anteriori, capitis dilatato lacinulato.

De pedicellis Doridis clavigeræ quatuor minoribus ultra medium dorsi jam quæsivit cel. Mullerus, an locum ani decorantes? sed monuit simul, quod quoque de hac valere videtur, ne microscopio quidem se foraminulum in dorso detegere potuisse.

Habitat cum antecedente in fucis maris Norvegici.

Fig. 2. Doridem representat fimbriatam.

DORIS

DORIS LACERA.

DORIS oblonga dorso gibbo papilloso papillis rarioribus lamella repanda margine lacero laciniis linearibus.

Doridem qvidem habui in mari Norvegico circa promontorium Stat captam huic similem laciniis tamen marginalibus multo brevioribus.

Laciniæ vix ejusdem sunt usus ac cilia pinnata circa anum scilicet branchialis; textura horum elegans vasculosa in illis non conspicua fuit, nec nisi fimbriæ e pallio, si ita appellare liceat lamellam repandam, dilatato oriundæ.

Cilia circa anum magna pinnata: papillulæ dorsi sparsæ rariores.

Magnitudo freqventior uncialis.

Color cinerascens.

Fig. 3. Doris lacera a latere visa.

Fig. 4. Eadem supina.

DORIS QVADRILINEATA?

DORIS oblonga, alba, lineis quatuor nigris, auriculis sulphureis.

Zool. Dan. prodr. 2771. ZOOL. D. I. p. 18. t. 17. fig. 4-6.

DORIDES qvippe colore ludunt, merito ut videtur duas hasce potius habuit varietates cel. Auctor qvam novas species.

Altera qvæ fusca est maculis nigris in qvinque vel sex lineis dorsalibus compositis, et aliis minutis rubris et sulphureis per totum dorsum aspersa, minus freqvens esse videtur in mari Norvegico qvam seqvens (fig. 6.), qvæ hyalina maculis sulphureis ornata conspicitur.

Fig. 5. Doris quadrilineata? varietas fusca.

Fig. 6. Doris quadrilineata? varietas hyalina alba.

T A B. CXXXIX.

ACTINIA HOLSATICA.

ACTINIA corpore crasso læviusculo; tentaculis crassis cylindricis, apice attenuatis, ore foliaceo.

In statu contracto hujus Actiniæ corpus conicum, apice truncatum, tentaculis erectis fimbriatum; dilatatum autem latum & crassum evadit, per pli-
cam, totam superficiem ambientem, in duas contignationes divisum. Cæterum
hujus animalis habitus in statu dilatato figura optime illustratur.

Corpus lœviusculum, croceum, maculis confertis coccineis longitudinaliter
pictum, in contignatione superiori tuberculis hemisphæricis punctatum. Super-
ficies superior plana, lœvis, tentacula cylindrica apice attenuata, alba, fasciis
duabus coccineis; ore foliaceo, lobis obcordatis, apertura rotundata cornea.

In fundo ad rupes Helgolandiaæ molluscum hoc pulcherrimum invenit beat.
Professor P. C. Abildgaard.

Fig. 1. *Actinia holsatica* situ dilatato.

2. Tentaculum magnitudine aucta.

TAB. CXL.

MEDUSA PAPILLATA.

MEDUSA orbicularis, papilla fundi pyramidata, limbo globulifero.

Animalculum hoc, sui generis minutissimum immortali, de historia natu-
rali meritissimo Abilgaardio debetur, cuius ex observatione jam ore, jam fun-
do prono, & jam lateraliter natans spasmatica contractione se usqve ad superfi-
ciem aquarum movet.

Corpus hyalinum, campanulatum hirsutum, ore coarctato; papilla in cen-
tro fundi corporis pyramidata, gelatinosa, coloris in qvibusdam & qvidem pau-
cis pallide carnei, in plurimis granulis rubris foeta, hujus papillæ basis qua-
drangularis & a qvovis hujus angulo costa usque ad limbum descendit, dein-
de in pistillo rotundato prominet, nodulo poro centrali pertuso terminato.
Costæ quatuor in limbo terminantur globulo gelatinoso, quibus tentacula
mollia, granulosa, testacea, ad libitum retractilia, occultanda vel exferenda. In-
ter qvodvis par globulorum costalium sphæruli duo marginales hyalini. Cæte-
rum margo integer.

In oceano ad littora Helgolandiaæ.

Fig. 1. *Medusa papillata* magnitudine naturali.

2. Magnitudine aucta, lateraliter natans, tentaculis duobus exsertis.

3. Eadem ore antico.

4. Eadem ore inverso.

TAB.

TUBULARIA CORONATA.

25

TAB. CXLI.

TUBULARIA CORONATA.

TUBULARIA culmo simplici, apice capitulo pyriformi, cirrhis ad basin cincto.

Coryne *Encyclopedie methodique* Pl. 69 fig. 11.

Corpus erectum, culmo tubuloſo, basi contorto.

Caput pyriforme apice cirrhis brevibus coronatum, basi cirrhis triplo longioribus verticillatim cinctum, quorum ad radicem ovaria ovata pedunculata basin capitis cingentia, quorum nonnullis pulli jam exclusi.

Color totius animalis rosaceus.

Ad littora Helgolandiae in rupibus calcareis invenit beatus P. C. Abildgaard.

Fig. 1. *Tubularia coronata magnitudine naturali.*

2. Magnitudine aucta.
3. Pullus nuperrime exclusus.
4. Adultus absque oculis.
5. Ovarium cum oculis, quorum unum cirratum jam exclusum.

TAB. CXLII.

PLANARIA DORSALIS.

PLANARIA fusca, oculis nullis, linea dorsali alba.

Corpus elongatum, superius convexum obscure fuscum, linea longitudinali alba dorsali; inferius pallide fuscum planum.

Perpetuo se torqvet & in dorso natare amat.

In oceano ad Helgolandiam. P. C. ABILDGAARD.

Fig. 1. *Planaria dorsalis magnitudine naturali.*

2. Magnitudine aucta.
3. Contorta, ut facies inferior plana & pallida appareat.

G

PLA.

PLANARIA CONVOLUTA.

PLANARIA CONVOLUTA.

PLANARIA ferruginea, oculis nullis, obverse conica convoluta.

Corpus elongatum, superne ferrugineum, antice obtusum, postice acuminate, longitudinaliter convolutum; subtus fulvum canaliculatum, antice ore cincinnatum.

Ad Helgolandiam in oceano. P. C. Abildgaard.

Fig. 4. Planaria convoluta magnitudine naturali.

5. Magnitudine aucta a dorso.

6. A latere inferiori.

DISTOMA ANGUILLÆ.

DISTOMA corpore clavato.

Corpus clavatum, sordide album, collo extensili apice incrassato, ore apicis laterali.

Pars inferior corporis latum crassum, poro ventrali tumido marginato.

Intestinum contortum viride in parte posteriori corporis.

In abdomine Murænæ Anguillæ Helgolandiaæ beatus P. C. Abildgaard plus quam trecenta hujus animalis specimina invenit.

Fig. 7. Distoma Anguillæ magnitudine naturali.

8. Pars antica magnitudine aucta.

9. Pars postica — — —

10. Mortua intestino prærupto.

T A B. CXLIII.

ASCIDIA GELATINA.

ASCIDIA compressa, lœvis, alba, sacculo pellucido, orificiis punctis luteis cinctis.

Ascidia gelatina. Zool. Dan. Prodr. 2723.

Encyclopedie methodique. Pl. 63. fig. 10?

Saccus oblongus, subclavatus, gelatinosus, hyalinus.

Corpus ipsius animalis clavato-compressum hyalinum, lineis longitudinalibus flavis, ore dupli flavo-marginato. Intestinum longitudinale fuscum.

In lapide calcareo Helgolandiae. P. C. ABILDGAARD.

Fig. 1. Ascidia gelatina magnitudine naturali lapidi affixa.

2. Corpus sacco exemptum.

3. Animal integrum magnitudine aucta.

TAB. CXLIV.

LAMPRIS GUTTATUS.

LAMPRIS corpore maculis argenteis, pinnis coccineis.

Faun. Svec. ed. RETZIUS pag. 361.

Piscis aureis maculis. SIBB. Scot. tab. 6.

Opah or Kingfish. Phil. Transact. Vol. 46. No. 498. pag. 518.
abrigd. Vol. XI pag. 879. t. V.

Zeus cauda bifurca. STRÖM Söndmörs Beskrivelse. pag. 323. tab. I.
fig. 20.

MULLER Zoologiae Danicæ prodromus. No. 370 pag. 44.

Zeus Opah. PENNANT Brit. Zool. 3. pag. 223. tab. 42.

Zeus guttatus. Act. Hafn. Nov. 3. pag. 398. tab. A.

Den fölvplettede Guldfisk fra Norge. Blochs Naturgeschichte der ausländischen Fische. 3 Th. p. 44.

Zeus Luna. LINN. Syst. Nat. ed. GMELIN Tom. I. p. III. pag. 1225.

Poisson lune. DUHAMEL Traité des peches Tab. 3 pag. 2. S. 4. p. 74. Tab. XV.

Zeus regius (Poisson royal) Encyclopédie methodique. Ichthyologie pag. 72. tab. 39. fig. 155.

Acta regia Stockh. RETZIUS. Lampris. 1799. 2. p. 91.

Stromateus thoracicus. Acta Soc. Hist. nat. Hafn. Pars V. fasc. 2.
pag. 129.

D. a. 15. (14.) p. 51. (48.) P. 13. (21.) V. 10. (18.) A. 39. (36.)
C. 19. (19.)

Longit. 2 ped. dan. 14 poll. Latit. 1 p. 7 poll.

Corpus ovatum compressum, incisura pone pinnam dorsi et ani distincta, cauda brevis, angustior, recta.

Color corporis ex virescenti griseo-argenteus, ad summitatem dorsi fuscescens ænei nitoris, ad latera rufescens, abdomine carneo nitoris metallici; corpus totum maculis argenteis ovatis adspersum. Pinnæ omnes cinnabarinæ.

Caput magnum compressum, oris angulo prominens. Vertex in summitate acute marginatus, unde augetur diameter capitis. Mandibula superior inferiore paulo brevior; Rictus oris parvus horizontalis, apertura obovata, capitis latitudine angustior. Os edentulum absque ulla scabritie. Labia nuda; superius e binis laminis ossis, una pone alteram positis, fornicatum: inferius limbo carneo revoluto marginatum; mandibula apicem versus angusta, obtusa, recte prominens. Lingua carnosa, magna, lata, acuminata, lœvis. Faux et palatum edentula. Nares, foramina utrinque bina, distincta, labiis vicina.

Opercula branchiarum diphyllo ossea, subarcuata, integra, nuda; lamina postica major; hisce clauditur apertura branchiarum semicircularis utrinque ad nucham supra ortum pinnarum pectoralium incipiens, infra gulam continua amplissima. Membrana branchiostega gularis, officulis sex arcuatis parallellis radiata, radius anticus brevior, reliqui sensim longiores, duo antici ultra opercula prominentes.

Oculi vertici propiores, prominentes, pupilla magna nigra, cincta iride spadicea margine rubro.

Linea lateralis inde ab angulo superiori aperturæ branchialis utrinque incipiens, curva ascendit dorsum versus, et arcuata deflectitur ad regionem pone pinnas pectorales, oblique decurrens tendit per medium latus corporis postici, ubi caudam æqualiter dividit. Formatur e squamulis per paria dispositis, interrupta serie distinctis, coloris saturate fulvi.

Squamæ magnæ, orbiculatæ, argenteæ, deciduæ.

Anus paulo pone medium corporis, amplius.

Pinnarum radii ossi, ad apicem molliores, non pungentes.

Pinnæ pectorales angustatæ, falcatae, in acumen elongatae, radiis 13 (21), antico validiore in aciem compresso.

Pinnæ ventrales angustæ, acuminatae, radiis 10 (18), antico carinato, in aciem compresso, reliquis sensim decrescentibus.

Pinna dorsalis antica erecta, triangularis, falcata, radiis 15 (14) primo valido, margine antico acuto. Pinna dorsalis postica humilis, basi elevata ante caudam terminatur, radiis 51 (48).

Pinna analis humilis, radiis 39 (36) ab ano incipiens, ante caudam e regione pinnæ dorsalis posticæ terminatur.

Pinna caudalis biloba, semiformis lunæ figuram referens, radiis 19 (19) præter fulcra utrinque tria robusta, radio utriusque lobi extimo simplici, reliquis sensim brevioribus in ramulos plures magis magisque explanatis.

Habitat in oceano septentrionali, rarer.

OBSERV. Optima Celeberrimi BRUNNICHII hic adhibita descriptio omnino quadrat speciminibus duobus, quæ viva vidi, excepto solummodo numero radiorum in pinnis pectoralibus, ventralibus, dorsalibus & analibus, ubi numerum Brunnichianum in parenthesin posui. Simili modo addidi descriptionem squamarum, qvarum existentia a celeberr. Brunnichio denegata, qvæ vero a beat. Strömio & me tamen visæ sunt. Quoad nomen huic pisci datum Cl. Retzium secutus sum. H. S. HOLLEN.

TAB. CXLV.

DORIS CORNUTA.

DORIS oblonga, cinerea, cornubus antice quinque, tentaculis dorsi duobus clavatis, papillis quinque.

Corpus oblongum cinereum, antice quinquecorne, cornubus luteis, medio minimo, postice acuminatum. Pars superior corporis marginata, antice cornua quinque acuminata, qvorum duo lateralia & medium minimum porrecta, altera duo erecta, omnia apice lutea, pone hæc tentacula duo clavata, clavis annulatis apice luteis, tuberculum luteum inter tentacula duo clavata, ~~clavis annulatis~~ apice luteis, tuberculum luteum inter tentacula, pone hoc oculi bini. Dorsum tubculo pone tentacula elevato luteo, medium papillis quinque erectis, qvorum tres anteriores fasciculati, medio longiori, omnibus apice luteis; pars posterior dorsi carinata, tuberculis tribus luteis. Margo partis superioris utrinque tuberculis octo. Pars inferior plana, antice lineis duabus transversis elevatis, ore purpureo; postice macula longitudinali fusca pellucida, caudæ medio stria lutea.

Ad littora Helgolandiae in Fuco serrato. P. C. ABILDGAARD.

Fig. 1. Doris cornuta supina magnitudine naturali duplo major.

2. Doris cornuta prona.
3. Doris cornuta a latere visa.

T A B. CXLVI.

CELLEPORA COCCINEA.

CELLEPORA cellulis urceolatis punctatis, ore dente unico brevi supero.

Stratum planum coccineum. Cellulæ confertæ, diaphanæ, fundo coccineæ. Os orbiculare, unidentatum, margine denti opposito ciliato. Animal Hydra coccinea tentaculis æqualibus novem. Raro se exserit.

Ad littora Helgolandia in lapidibus. P. C. ABILDGAARD.

Fig. 1. Cellepora coccinea lapidi affixa.

2. Magnitudine aucta cum hydris duabus exseritis.

T A B. CXLVII.

ALCYONIUM GELATINOSUM.

ALCYONIUM viridi-cinerascens, pellucidum ramosum, ramis teretibus subacutis.

Alcyonium gelatinosum Zool. Dan. Prod. 3082.

Alcyonium seu fucus nodosus & spongiosus. ELLIS pag. 102. No. 5.

Tab. 32. fig. d. editio gallica.

OLIVI Zoologia adriatica pag. 240.

Corpus erectum cartilagineum, pellucidum, teres, ramosum, ramis simplicibus teretiusculis, undique punctis fusco cinereis, quæ lente viæ apparent bullæ hyalinæ; disco centrali quadrisulcato, cuius e medio se exserit animal hydralia, corpore infundibuliformi, margine emarginato, tentaculis 12 æqualibus.

In lapidibus ad littora Helgolandia. P. C. ABILDGAARD.

Fig. 1. Alcyonium gelatinosum.

2. Ramorum pars aucta, qvo videatur bullata superficies.

3. Bulla unica aucta.

4. Eadem cum hydra exserita,

T A B. CXLVIII.

NEREIS NOCTILUCA.

NEREIS segmentis septendecim utrinque papillis setisqve lateralibus.

LINN. *Syst. Nat. edit. XII.* pag. 1085.

Fauu. *Svec. n.* 2098.

Zool. *Dan. Prodr.* 2623.

Faun. *groenland.* n. 273.

LINN. *amoenit. academicæ* 3. pag. 203. t. 3.

Animal nudo oculo vix conspicuum.

Corpus segmentis septendecim. Caput transversum, oculi 4, quorum 2 anteriores minores, 2 posteriores majores, tentacula 6 hyalina, anteriora 4 crassiora breviora. Segmenta 17 quorum 16 papillosa, papillis lateralibus setarum fasciculo terminatis; subtus utrinque cirrus hyalinus cuique papillæ. Cauda cirris 4 lateralibus brevioribus. Corpus totum purpurascens.

In aqua marina. P. C. ABILDGAARD.

Fig A 1. Nereis noctiluca magnitudine naturali.

2. Magnitudine aucta.

3. Segmentum cum papillis setigeris & cirris.

Observ. In icona A 2 falso tentacula 8 quorum 2 posteriores deletantur, sicut & segmentorum 2 media, cum ex observatione oculatissimi Abildgaardii huic speciei 17 nec plura sunt segmenta.

TÆNIA TADORNÆ.

TÆNIA plana capite quadriosculari, medio aculeato.

Inter minima hujus generis.

Corpus æquale. Caput truncatum, angulatum, osculis quatuor majoribus in angulis, aculeo brevissimo in centro capitinis. Segmenta corporis brevissima, utrinque poris evacuatoriis in angulo antico.

In intestinis Anatis Tadornæ Helgolandizæ invenit beat. P. C. ABILDGAARD.

Fig. B 1. Tænia Tadornæ magnitudine naturali.

2. Magnitudine aucta.

STRIGEA CANDIDA.

STRIGEA CANDIDA.

STRIGEA corpore inæqualiter bipartito.

Corpus bipartitum, pars inferior major ovata pellucida, dorso ovis opacis candidis foeto, ore infero sublaterali; pars superior triplo minor ovata, ore supero.

In intestinis Anatis Tadornæ invenit beatus P. C. ABILDGAARD.

Fig. C. 1. Strigea candida magnitudine naturali.

2. Magnitudine aucta.

ASCARIS ANGUILLÆ.

ASCARIS filiformis postice incrassata.

Corpus filiforme $3\frac{1}{2}$ pollicare, album, antice attenuatum truncatum, postice incrassatum apice setigero acuminato; lineis lateralibus aureo-viridibus, intestinis candidis.

In intestinis Murænæ Anguillæ Helgolandiaæ. Vixit triduo in aqua pluviali. P. C. ABILDGAARD.

Fig. D. 1. Ascaris Anguillæ magnitudine naturali.

2. Magnitudine aucta.

T A B. CXLIX.

DORIS PAPILLOSA.

Doris oblonga cinerea, dorso utrinque triplici pedicellorum serie marginato.

Limax papillosus. LINN. *Faun. Svec.* No. 2093.

Doris bodöensis. GUNNERUS *Act. Soc. Hafn.* X. pag. 170. fig. 11-16.

Doris papillosa. Zool. Dan. Prodr. No. 2775.

Encyclopedie methodique pl. 82. fig. 12.

Corpus oblongum cinereum, capite carneo, ore antico, tentaculis duobus, verticis cornubus duobus erectis subfuscis, apice truncatis, quorum ad basin

po-

posticam punctum utroque rubrum. Corporis pars posterior attenuata, dorsum planum, utrinque triplici serie pedicellis flavis erectis.

In mari norwegico inter Krageröe & Arendal invenit O. F. MÜLLER.

- Fig. 1. Doris papillosa magnitudine naturali.
- 2. Magnitudine aucta.
- 3. 4. Pedicelli dorsales magnitudine aucta.

DORIS BRANCHIALIS.

DORIS oblonga, fusco-lutea, dorso utrinque pedicellis quinque fasciculatis.

CAVOLINI *memorie surli. polipi.* pag. 206. tab. 7. fig. 4.

Cavoline *Encyclopedie methodique* Pl. 85. fig. 5.

Corpus oblongum, fusco luteum, subtus margine albo. Caput distinctum tentaculis duobus, ore ut in limacibus. Dorsi pars anterior cornubus duobus erectis, fuscis apice flavis, utrinque ad latera pedicelli quinque fasciculati, sanguinei, anteriores ramis sex, secundi ramis quinque, tertii ramis tribus, penultimi & ultimi ramis duobus.

Inter Krageröe & Arendal. O. F. MÜLLER.

- Fig. 5. Doris branchialis magnitudine naturali.
- 6. Magnitudine aucta a dorso visa.
- 7. A ventre visa.

TAB. CL.

RALLUS AQUATICUS.

RALLUS alis griseis fusco maculatis, hypochondriis albo maculatis, rostro subtus flavo.

LINN. *Syst. Naturæ* XII. 1. pag. 262.

Fauna svecica. No. 195. ed. RETZIUS p. 202.

LATHAM *Ind.* 2. p. 755.

Vandhöne Act. Nidros. 2 p. 340. t 12.

Water Rail, Bailcock or Brook Ouzel. WILL. *Orn.* pag. 314.

Water Rail. PENN. *Brit. Zool.* 2 p. 484 t. 75.

Rale d'eau. BUFF. *Av.* 8 p. 154 t. 13.

BECHSTEIN *gemeinnützige Natur-Geschichte Deutschlands.* 3. B. p. 367.
tab. XIV.

CUVIER *tableau elementaire d'histoire naturelle des animaux.* p. 263.

Dödninge-Fugl Islandis.

Rostrum longum, subarctatum fuscum, mandibula inferiore flava. Caput Cervix, Dorsum, Alæ & Cauda supra nigro fuscoque maculata. Jugulum & Pectus cinerea. Abdomen nigro alboque fasciatum. Cauda cuneata brevis. Remiges primores fusco fuliginosi. Pedes lutei, digitis marginatis. Ungues subulati subarctati.

Habitat in Europa septentrionali.

Obs. Descriptionem ad optimum specimen Musei Historiae naturalis Hafniensis heic pictum dedi, quod quidem masculinum. Foemina solummodo differt rostro basi rubro, mandibula superiori fusco nigra. H. S. HOLLEN.

TAB. CLI.

FASCIOLA LONGICOLLIS.

FASCIOLA elongata, teres, antice clavata, oscula bina approximata in extremitate antica incrassata. Intestinis candidis & fuscis.

Corpus teres, antice attenuatum, elongatum. Caput latum, osculis binis, anteriore minore protuberante, pertuso, posteriore majore; postice incrassatum.

Intestina candida ab osculo sive poro postico cum nodulo usque ad posteriora parum convoluta in sacculo candido terminantur.

Intestina fusca ab eodem poro antice tenuia & per totum corporis tractum spiraliter contorta usque ad partem posteriorem corporis, curvaturis crebris abbreviata, maximam cavitatis abdominis partem occupant. Ad utrumque latus intestini spiralis candidi partis anticæ attenuatæ corporis globuli solitarii granulosi. (an ovula?)

Habitat in pulmone Colubri Natricis, ubi specimina duo invenit beat. P. C. ABILDGAARD in colubro qui per 6 menses in vitro absque alimento vixit, & tandem fame mortuus est.

Fig. A. 1.

Fig. A. 1. *Fasciola longicollis magnitudine naturali.*

2. *Magnitudine aucta.*

Obs. An intestinum candidum cum sacco candido in posteriori corporis parte ovaria & vasa ovifera? P. C. ABILDGAARD.

FASCIOLA TRUNCATA.

Fasciola elongata, oscula bina remota, pars posterior truncata.

Corpus elongatum planum, brunneum antice attenuatum, ore terminali marginato, pone hoc sacculus albus cum intestino, quod ore posteriore protuberante etiam marginato terminatur, cui annexus globulus elevatus.

Pars postrema corporis sensim latior, superficie superioris disco punctis rubris elevatis transverse lineato, lateribus utrinque albo punctatis.

In ventriculo Percæ Lucioperçæ. P. C. ABILDGAARD.

Fig. B. 1. *Fasciola truncata magnitudine naturali.*

2. *Magnitudine aucta.*

3. *Animal contractum magnitudine aucta.*

TAB. CLII.

LUCERNARIA AURICULA.

LUCERNARIA lagenam referens, collo tereti, extremitate ampliore fasciculis octonis tentaculorum cincta.

FABRICH *Faun. Groenl.* p. 341. n. 332.

LINN. *Syst. Nat.* ed. GMELIN. p. 3151.

Holothuria lagenam referens, tentaculis octonis fasciculatis. *Zool. Dan Prodr.* n. 2812.

Tabulam, in qua Echinus esculentus non satis bene exaratus erat, inter cl. O. F MÜLLERI picturas sine titulo aut explicatione repertam cl. VAHL in hanc collectionem intromittere noluerat; aliam ideo substituere necesse habui & hanc ut substituam permittas L. b. lucernariam exhibentem, qvam vivam in insula Vardoe captam examinavi & depinxi.

Lucernaria quam cl. O. F. MÜLLER quadricornem dixit & in hujus operis Vol. I. p. 51. t. XXXIX. f. 1—6 descripsit & depingi curavit, huic minus convenire mihi visa est quam illa Lucernaria Auricula dicta, a cl. O. FABRICIO (l. c.) descripta, et si quoque haec ut jam monitum exstat in *Fn. Groenl.* multa communia habet cum lucernaria quadricorni.

Lucernariæ genus ad Actinias proprius quam ad Asterias accedere fortasse dabunt testes oculati.

Pars quæ cauda audit in descriptione Lucernariæ quadricornis, & collum in L. Auriculæ adumbratione (l. c.) illi quæ basis in Actiniis dicitur similis mihi videbatur, ejusdemque usus esse, nam in vitro aqua marina pleno detenta Lucernaria hac parte se affixit, & affixa etiam movere valuit, et si adhuc lentius quam lenta Actinia dum inter dilatandum & contrahendum basin repit.

Extremitatem corporis superiorem fasciculis cirrorum octonis cinctam explicat & dilatat, in primis prædam amplectendi causa, sicut etiam inter subrependum ad fucorum folia quæ cirrorum ope tenet, usquedum basin ad folium applicare valet, tum erecta desidet lagenæ obversæ (ut dicitur in *Fn. Groenl.* p. 342.) speciem præ se ferens.

Magnitudo uncialis est (raro ultra) diametro disci transversali $1\frac{1}{2}$ uncia.

Color fuscescens, nonnunquam rubicundus, rarius nigrescens.

Tentacula (sive cirri) in fasciculos octo collecta extendit & retrahit animal, immo apicem eorum globosum in planam & concavam faciem mutare valet, dum prædam arripit & tenet.

Corpuscula quoque existant octo majora ovata in medio margine disci inter singulum par fasciculorum solitaria, ideoque ut videtur marginem hujus Lucernariæ pistilliferum dixit cl. O. Fabricius. In exemplis mihi obviis vivis semper adfuere. Oculo armato lustrata cava apparuere apice pervio dentato: usus eorum latet, nisi forte branchialis; loco quo pedicello minuto margini limbi inferuntur, membranæ tenuiori qua cavitas disci vestitur adhærent.

Intestina illa octo opaca, quæ, a centro versus peripheriam exeuntia, sub loco quo tentaculorum fasciculi oriuntur desinunt, versus finem mensis Septbr. attentius inspecta e crumenulis pluribus conflata apparent; an ovaria?

Oris apertura in centro prostat quadriloba labiis plicatis. Ad latera oris lacunæ sunt quatuor fibrillis obsitæ, haud absimiles illis quæ in Medusa capillata conspiciuntur.

Per medianam basin sive caudam pediformem canalis apparet longitudinalis, an vero inferius pervius esset indagare non licuit; e contrario pars inferior basis hujus imperforata apparuit & plana Actiniarum basi similis.

Basi effulta corpus quoq; flectendo Hydras & Tubularias in eodem cum ipsa vitro detentas amplexa fuit hæc Lucernaria, easq; tentaculorum ope retinuit, usq; vedum succo qvodam, ut videbatur, corrodente in cibum converterat.

Habitat in saxis rarius in fucis parum infra terminos maris refluentis.

Fig. 1. Lucernaria Auricula situ & magnitudine naturali.

2. Eadem, dum extremitatem corporis superiorem obvertit.
3. Pars extremitatis superioris magnitudine aucta cum fasciculo tentaculorum, corpusculis duobus ovatis & parte intestinuli opaci, an ovarii?

TAB. CLI.

GORGONIA PINNATA.

GORGONIA compressiuscula pinnata, ramis compressis simplicissimis, cortice rubro, poris oblongis.

Zool. Dan. Prodr. n. 3062. LINN. Syst. Nat. ed. GMELIN. p. 3806.

Gorgonia pinnata compressiuscula, ramis distichis compressis. LINN. Fn. Svec. 2224.

Lithoxylon pinnato-ramosum erectum compressum flexible, ramulis setaceis. Hort. Cliffort. 489.

Schedulam, quæ hujus Gorgoniæ titulum & descriptionem habuerat frustra quæsivi: cum exemplar quod e Finmarkia reportaverat cl. VAHL vidi, eqvidem dubitavi an ad hanc referrem, quam ill. LINNÆUS pinnatam dixit, cum vero in plurimis huic convenit, nec exemplar sat bene conservatum ad manus fuit potius duxi nomen retinere, etsi os corneum teretiusculum subvirgatum est, sed carne vestitur miniacea polypis oculo armato lustratis octotentaculatis exsertis e poris oblongis; vestita carne compressiuscula quoq; ut vult descriptio appetet hæc Gorgonia.

Ad littora Norvegica septentrionalia habitat rarer vix pedalis.

Fig. Gorgoniam pinnatam exhibet magnitudine naturali.

T A B. CLIV.

GOBIUS.

GOBIUS flavescentes fusco punctatus cauda integra concolori, pinna dorsali unica.

Cl. O. F. MÜLLER hanc tabulam delineari curavit in itinere Norvegico, titulum vero nec inscripsit neque descriptionem reliquit.

Gobium quem figuris 1. 2. 3. (A.) repræsentari voluit beat. Auctor fortasse nonnihil affinem invenient periti Gobio, qui jam depictus exstat in tab. a cel. Vahl data CXXXIV. hujus Vol. & quem Gobium sicut hunc ex picturis quamvis optimis describere necesse habui: differre tamen videtur ab antea dicto cauda concolore & pinna dorsali quatuordecim radiata, quæ in altero radiis circiter triginta depicta erat.

Fig. A. 1. Gobium pullum, pronum.

2. — adultum a latere visum.

3. — — supinum.

GOBIUS MINUTUS.

GOBIUS albicans ferrugineo-maculatus, radiis dorsalibus & caudalibus ferrugineo obsolete striatis.

LINN. *Syst. N. ed. GMELIN* p. 1199.

Gobius Aphyta fasciis etiam pinnarum fuscis. *Zool. Dan. Prodr.* n. 366.

Aphyta Cobitis RONDELET. *pisc.* I. p. 210.

Aat. STRÖM. *Söndm. Beskr.* I. p. 266.

Inter piscandum nonnunquam offendunt hunc Gobium piscares Norvegici, eumque nomine Aat (ο: esca scilicet piscium) salutant, quippe majoribus piscibus præsertim Gadis gratus est cibus.

Caput inprimis in nondum adulto prægrande est globosum, depresso-culum, oculis prominulis iride late cœrulea.

Corpus variat colore albicante nonnunquam cœrulecente, maculis plurimis ferrugineis nonnullis cœruleis.

Magnitudine quoque differt, nunquam tamen duos pollices longiorrem vidi.

Habi-

LUMBRICUS SQUAMATUS.

39

Habitat ad littora maris Norvegici, et si raro irretiunt pisciculum pescantibus nullius usus.

Fig. B. 1. Gobium minutum pullum exhibet.

2. — — adultiore pronum.

3. — — supinum.

TAB. CLV.

LUMBRICUS SQUAMATUS.

LUMBRICUS squamis lateralibus, cirrhis pendulis.

Corpus spithameum, articulis 90, antice carneum, postice viride. Caput cordatum planum, ore medio viridi, collo angustato.

Articuli corporis utrinque squamis pellucidis transverse articulorum margini affixis, squamarum margo anterior rotundatus, basis fasciculo setarum aurearum flabelliformi squamas tegente utrinque in partem lateralem inferiorem, cuius articuli cirrus pendulus coccineus basi fasciculo setarum aureo.

In littore arenoso (Sand-Dynerne) Helgolandiae. P. C. ABILDGAARD.

Fig. A. 1. Lumbricus squamatus magnitudine naturali.

2. Caput superne visum, magnitudine aucta.

3. 4. Articuli valde aucti a latere.

LUMBRICUS MARINUS.

LUMBRICUS ruber, cingulis 24 elevatis, ultimis 14 inferne ordinibus papillarum fasciculatarum instructis, pars postica angustior flavo cingulis tuberculatis innumeris.

Faun. Svec. No. 2074.

MÜLLER Zool. Dan. Prod. No. 2615.

O. FABRICII Faun. groenl. No. 267. p. 283.

Encyclopedie methodique. Vers. p. 102. pl. 34. fig. 16.

J. RATHKE Act. Soc. Hist. natur. Hafn. V. I pag. 76. tab. II. fig. 6 A B.

Corpus teres, antice attenuatum, postice in caudam angustatam terminans.

Os rugosum, proboscide perforata undique tuberculata retractili.

Corpus totum sulcus dorsalis nudus percurrit, cingulorum pars inferior utrinque pedibus apice setaceis, inter quos a cingulo undecimo usque ad ultimum dupli serie papillæ retractiles apice cirrhatæ, cirris ramosis coccineis.

Pars posterior corporis angustior flava, tuberculis cincta, cingulis innumeris approximatis.

In littore argilloso Helgolandia. P. C. ABILDGAARD.

Fig. B. 1. Lumbricus marinus magnitudine naturali.

2. Papilla exserta magnitudine aucta.
3. Ramus solitarius cirrorum valde auctus.
4. Os proboscide exserta, magnitudine aucta.
5. Pars extrema caudæ magnitudine aucta.

Observ. Animal hoc valde singulare ex autoritate beat. Abildgaardii verus Lumbricus papillosus FABRICII, & quod ipse mihi dixit, & in schedulis relictis scripsit, ubi descriptionem Rever. FABRICII allegavit, quanquam figura nullo modo distinctissimæ descriptioni Faunæ groenlandicæ quadrat. Figura a Dom. RATHKE in Actis Societ. Hist. nat. Hafn. data, cuius descriptio pag. 76, in plurimis cum figura Abildgaardiana heic data convenit, differentibus autem parte anteriori cum proboscide, ut & papillis cirratis, attamen utramque figuram ad eandem speciem referre ausus sum, cum modo in accidentalibus mihi differre videntur, & forsitan aetate vel situ variant. H. S. HOLLEN.

Observ. Picturas imo descriptiones, in historia Vermium nonnumquam haud parum differentes vix mirantur, qui sciunt quam diversa sit verium facies prout vivos & in loco natali depingant autoptæ aut mortuos.

Qvem ill. LINNE Lumbricum dixit marinum facie ludere diversa mox indagabunt testes oculati, si extra aquam inspiciant, tumqve hanc a cl. ABILDGAARD datam figuram agnoscent similem esse huic vermi extra aquam conspecto vel mortuo, si vero vivum in aquam immittant faciem vermis conspicient multo differentem, dum os protrudit retractile, echinatum sive cinctum papillis plurimis carnosis, setasqve complanatas apice pilosas circiter viginti exserit, nec non fasciculos duodenos, ramosos, molles, rubros, nempe branchias externas evolvit, interqve motum undulatum totum corpus vicissim angustatum dilatat.]

Cel. J. C. FABRICIUS (Iter Norvegicum P. 257) perbene descripsit hunc vermem, & quæ exstat descriptio a Rev. O. FABRICIO data l. c. optima mihi visa fuit, cum ipse voluit lumbricum papillosum esse lumbricum marinum LINNÆI.

Ut

Ut igitur characterem hujus vermis naturalem quodammodo illustrarem, figuram superius citatam dedi in litteris ad SOCIETATEM Hist. Nat. Havniensis, certe ab hac parum differentem, quippe vermem sicut in aqua degen-tem ore protruso. Descriptionem & figuram partium internarum addidi, quippe eo tempore (1796) inter Hist. Nat. cultores vix constabat de hujus vermis branchiis, arteriis venisque nec non sanguine rubro. Cum character lumbri- ci huic vermi vix conveniret, nec inter Nereides, quibus tamen proxime accedit, relegandus esset ore non unguiculato, distingvendum putavi ore cylindrico echinato retractili, & branchiis externis dichotomis geminatis. Hæc ad-denda L. b. fortasse non habeas superflua.

TAB. CLVI.

ASCIDIA PYRIFORMIS.

ASCIDIA coriacea, sacculo pyriformi, aurantiaco, aperturis sub-æqualibus ciliatis.

Descriptam non inveni hanc Ascidiam in schedulis beati cel. VAHL; cum vero huic similem inventam in mari prope Bergas in itinere descriptissim, licet eam ad hanc figuram referre.

Biuncialis est sacculo coriaceo, ex punctis luteis aurantiaco, oblongo, ad basin parum angustato; aperturæ verticales subæquales, plicatiles, ciliis minutis sunt munitæ.

Animal in medio sacculo degebat ore ad aperturam sacci parum depresso-rem vergente, & intestino recto inter margines branchiarum ascende-ntem ad anum infra aperturam altiorem.

Escam capit inter hauriendum aquam per aperturam inferiorem & animal-culis retentis respuendum per aperturam superiorem.

Invenitur prope Bergas in fundo maris aliquot orgyas alto, saepe ut hic depicta fibrillis Madreporæ polymorphæ adhærens.

Fig. 1. Ascidia pyriformis aperturis clausis.

2. Eadem aperturis dilatatis.

ALCYONIUM.

T A B. CLVII.

ALCYONIUM.

ALCYONIUM globosum fibrosum flavum setosum.

Cum descriptio hujus tabulæ nulla inventa esset in schedulis cel. VAHL determinare nescio an beat. Auctor varietatem voluerit Alcyonii Cranii, an novam esse speciem.

Alcyonium Cranium prope Bergas cepi huic nonnihil simile, sed albidum, diametro dodrantali, & superficie verrucosa, qvæ tamen aliquot dies post mortem flavescebat: ex parte etiam setosa fuit setis vitreis fragilissimis obsita superficies, & vestita gelatina ei, qvæ in Spongia fluviatili viva appetet, haud assimili. Attentius examinatum ostendebat ramum fractum Madreporæ proliferæ, qvam hoc Alcyonium inter crescendum circumdederat, minime ergo liberum fuit sed fluctibus agitatum avulsum. Difsectum textura fuit fibrosa & foraminulosa ut in hoc eleganter depicto exemplo, (fig. 2.) nec non globulos vitreos gelatina vestitos & spinosos observavi, ut nullus dubito qvin elegantissimum beat. Auctoris exemplum huic perqvam affine fuerit, an vero diversa & nova sit species determinabunt autoptæ, sicut qvoqve an revera diversum Alcyonium Lyncurium ab Alc. Cranio ut voluit cl. GMELIN (ed. S. N. p. 3815.)

Alcyonia, in qvibus nulla unquam apparuit hydra sive osculum polypiferum potius spongiis, ut qvidam voluerunt, annumerari fortasse qvoqve assident Scientiæ amantes.

Fig. 1. Alcyonium gelatina vestitum ex parte setosum.

2. Sectio transversa Alcyonii ut conspiatur structura ejus interior fibrosa.
 - a. Globulus latus.
 - b. Globulus muricatus gelatina obvelatus.

SPONGIA URCEOLUS.

SPONGIA obovata, virescens, pedicellata, vertice angustato pertuso.

Inter Spongias maris Norvegici sat numerosas pulchrior eminet Spongia urceolum referens extus tomentosa intus cava reticulata. Hujus magnitudinis mihi qvidem non obvia nec coloris adeo virescentis saepius vero flavescentis; eadem tamen esse speciem vix dubito.

Gelatinam hujus Spongiæ non adhuc indagare licuit.

Saxis

Saxis in fundo maris adnata nonnunquam retibus capitur in Norlandia.

Fig. 3. Spongia Urceolus.

SPONGIA PHALLOIDES.

SPONGIA subglobosa medio angustata pedicellata.

In schedulis cel. VAHL notatum inveni "Alcyonium?" de quo scripserat "corpus esse gelatinosum, hyalinum, pedicellatum, oblongum magnitudine nucis coryli: habitabat in Ascidia glomerata." Cum vero dubius hærebam an illud esset exemplum, qvod spiritu vini asservatum inveni, satius duxi hoc qvod examinavi ad spongias referre, cum qvibus omnino conveniebat textura tomentosa foraminulosa.

Fig. 4. Spongia phalloides.

T A B. CLVIII.

ALCYONIUM BURSA?

ALCYONIUM subglobosum pulposum viride.

LINN. Syst. No. ed. GMELIN. p. 3813.

Arantium marinum viride. IMPERATI Hist. Natural. p. 633.

Aurantium marinum. MARS. Hist. mar. p. 80. t. 13. n. 69.

Inter annotata cel. VAHL hanc tabulam qvidem sine descriptione aut titulo inveni, ideoqve de synonymis hæreo, cum vero huic figuræ conveniunt descriptio & synonyma citata minus dubitavi qvin ad hanc referrem speciem, præsertim cum Alcyonium Cydonium huic affine qvod vivum examinavi semper flavescebat vel etiam rubore tingebatur, color vero hujus virescit.

Qvamdiu notæ a forma exteriore & substantia interna desumuntur diversum censemendum erit Alcyonium Bursa ab A. Cydonio, an itidem si caracter vivi describatur aliis determinabit.

Fig. 1. Alcyonium Bursa.

Fig. 2. Segmentum ejusdem transversum.

SPONGIA MAMILLARIS.

SPONGIA MAMILLARIS.

SPONGIA difformis cavernosa, poris elevatis tubulosis: tubulis conico-flexuosis.

Spongiam hanc pulcram ex itinere septentrionali a cel. VAHL reportatam ex exemplari in spiritu vini asservato descripsi.

Hemisphærica erat cava e griseo flavescenti, lapidi innascens tubulis conico flexuosis in superficie eminentibus, inæqualibus; textura stuposa & fragilis est fibris brevibus.

Fig. 3. Spongia mamillaris.

4. Sectio ejusdem transversa, qva textura interior cavernosa conspicitur.

TAB. CLIX.

ASCARIS UROGALLI.

ASCARIS corpore utrinque attenuato, maris cauda bifeta.

GOEZE Eingew. Tab. I. fig. 4. mas Asc. Galli.

MAS. Corpus bipollicare. Caput minus, trinodum. Intestina obscura vix conspicua paucissima candida. Cauda oblique truncata, aucta, caudam Strongyli referens, ad basin tuberculum perforatum, in medio setæ duæ exsertæ.

FOEMINA. Corpus tripollicare. Caput trinodum, oesophago clavato. Corporis plus quam dimidia antica pars ovarii sive intestinis circumvolutis repleta. Postica pars fusca cinerea, intestinis vix apparentibus. Cauda acuta, brevis, ante apicem poro anali.

In intestinis Tetraonis Urogalli invenit beat. P. C. ABIDGAARD hujus vermis mares duos, foeminas quatuordecim.

Fig. A. 1. Ascaris Urogalli foemina magnitudine aucta.

2. Caput magnitudine aucta cum oesophago clavato.

3. Mas magnitudine naturali.

4. Cauda maris magnitudine aucta.

HIRUDO ASTACI.

HIRUDO corpore tereti, capite latiore, ano truncato.

Corpus teres, sordide album. Caput distinctum, latius, spinis quatuor; macula antica ferruginea, dentibus duobus, qui in vermi emortuo, oesophago protruso, apparent. Corpus pellucidum, lateribus emarginatum, intestinum gyriiforme simplex antice in canaliculum angustiorem ad maculam ferrugineam terminans, postice simili modo in caudæ truncatæ apertura centrali definens.

Circa oculos Astaci fluviatilis Siællandiæ. P. C. ABILDGAARD.

- Fig. B. 1. Hirudo Astaci magnitudine naturali.
- 2. Magnitudine aucta.
- 3. Caput oesophago protruso cum dentibus.

T A B. CLX.

SALMO VILLOSUS.

SALMO linea laterali prominula hirta.

Clupea villosa. Zool. Dan. prodr. n. 425.

LINN. Syst. Nat. ed. GMELIN p. 1409.

Salmo arcticus capite diaphano, linea laterali recta (maris villosa) pinnis amplis. O. FABRICIUS Fn. Groenl. n. 128.

Salmo Groenlandicus. BLOCH ausl. Fisch. 8. p. 99. tab. 381.

Salmo villosus. Le Lodde. BONATERRE Encycl. Ichth. p. 167. n. 36.

Lodna OLAVS. Reis. 358. 695. tab. XXVIII.

Lodde STRÖM. Söndm. Beskr. I. p. 293.

Inter tabulas, qvas cel. VAHL huic Zool. Dan. volumini destinaverat hæc ultima fuit.

Etsi Titulum aut descriptionem hujus tabulæ non inveni in schedulis beati Auctoris haud tamen dubitavi, qvin ad hanc Salmonis speciem referenda esset figura, qvippe cui non modo convenerit descriptio qvæ exstat accurata in Fn. Groenl. (l. c.), sed qvoqve exemplum a me examinatum.

Nomen (arcticus.) qvod illi tribuit rev. O FABRICIUS (l. c.) licet omnino conveniens in villosum mutare necesse habui, qvia in Syst. N. ed. GMELIN (p. 1373) exstat ab hoc differens Salmo arcticus, qvem cel. Pallas descripsit.

Descriptionem addere supervacaneum foret cum adeo exacte descripta essemus hæc species in *Fn. Groenlandica*.

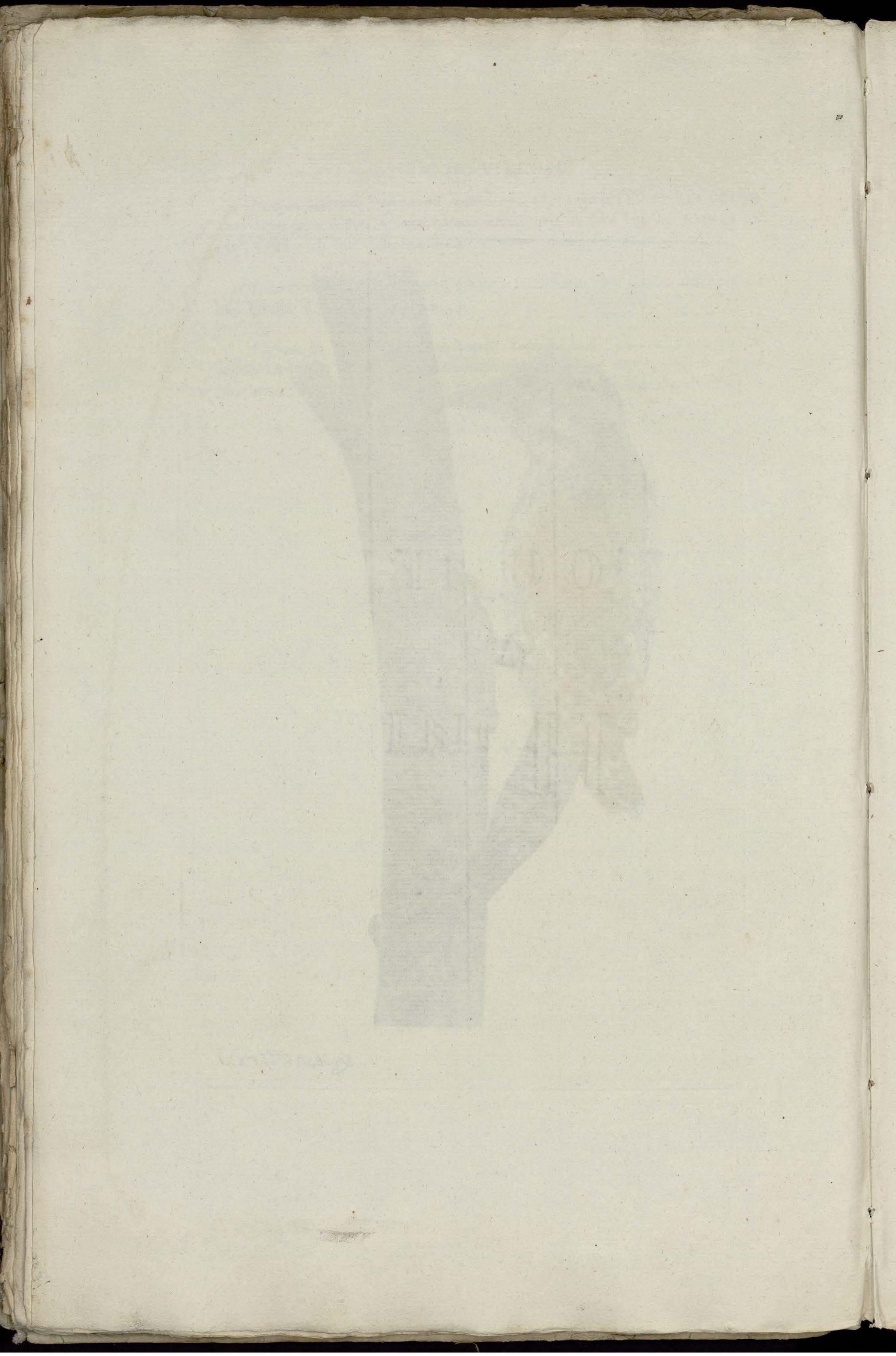
Habitat in mari Norvegico boreali copiosissimus, piscium majorum in primis Gadorum esca; cum annis nonnullis ingruente tempore verno gregarius littora Finmarkiæ petit, Gadi freqventiores sunt & facillime capiuntur.

Fig. Salmo villosus, magnitudine naturali.

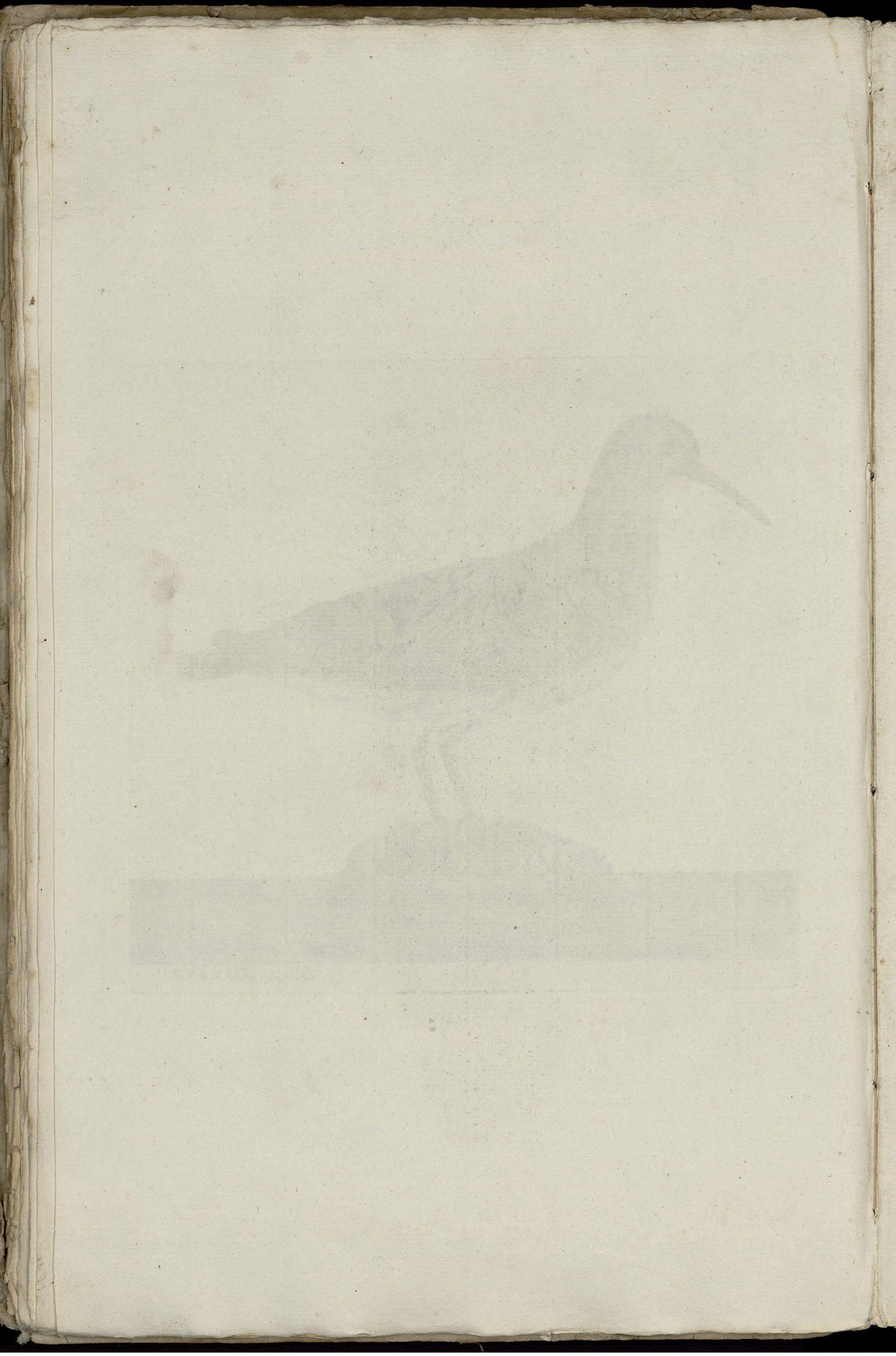

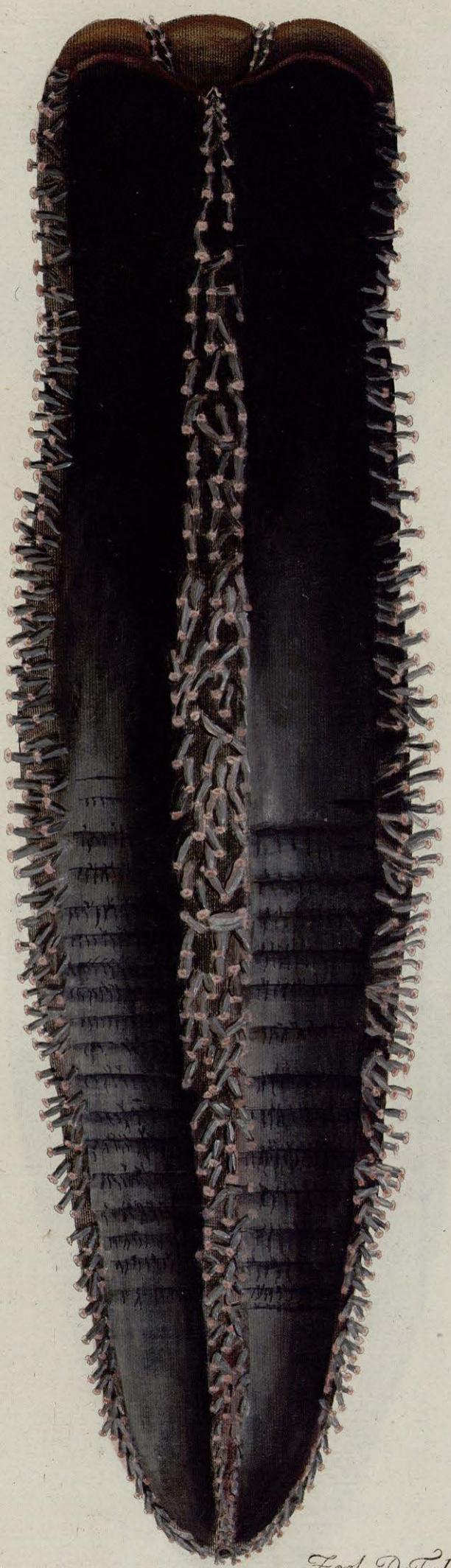
Zool. D. Tab. CXXI.

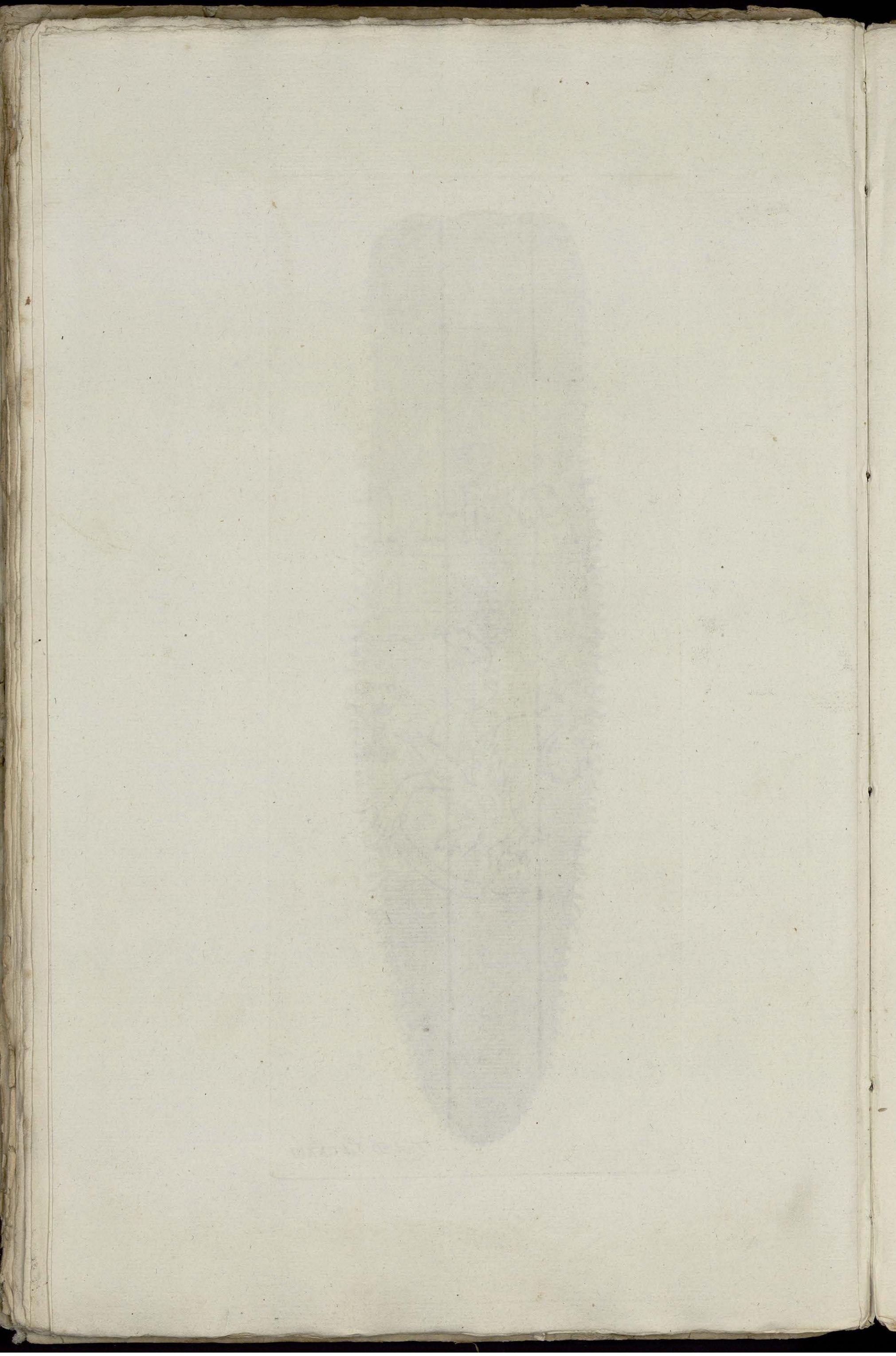

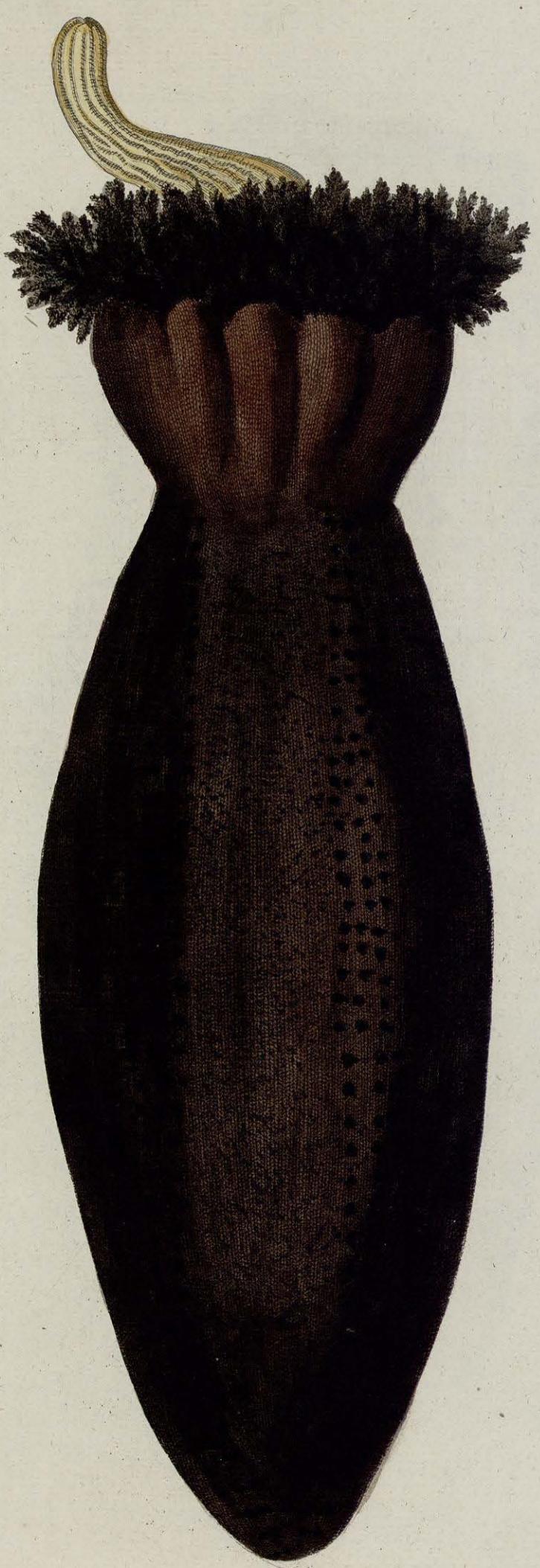
Zool. D. Tab. CXXII.

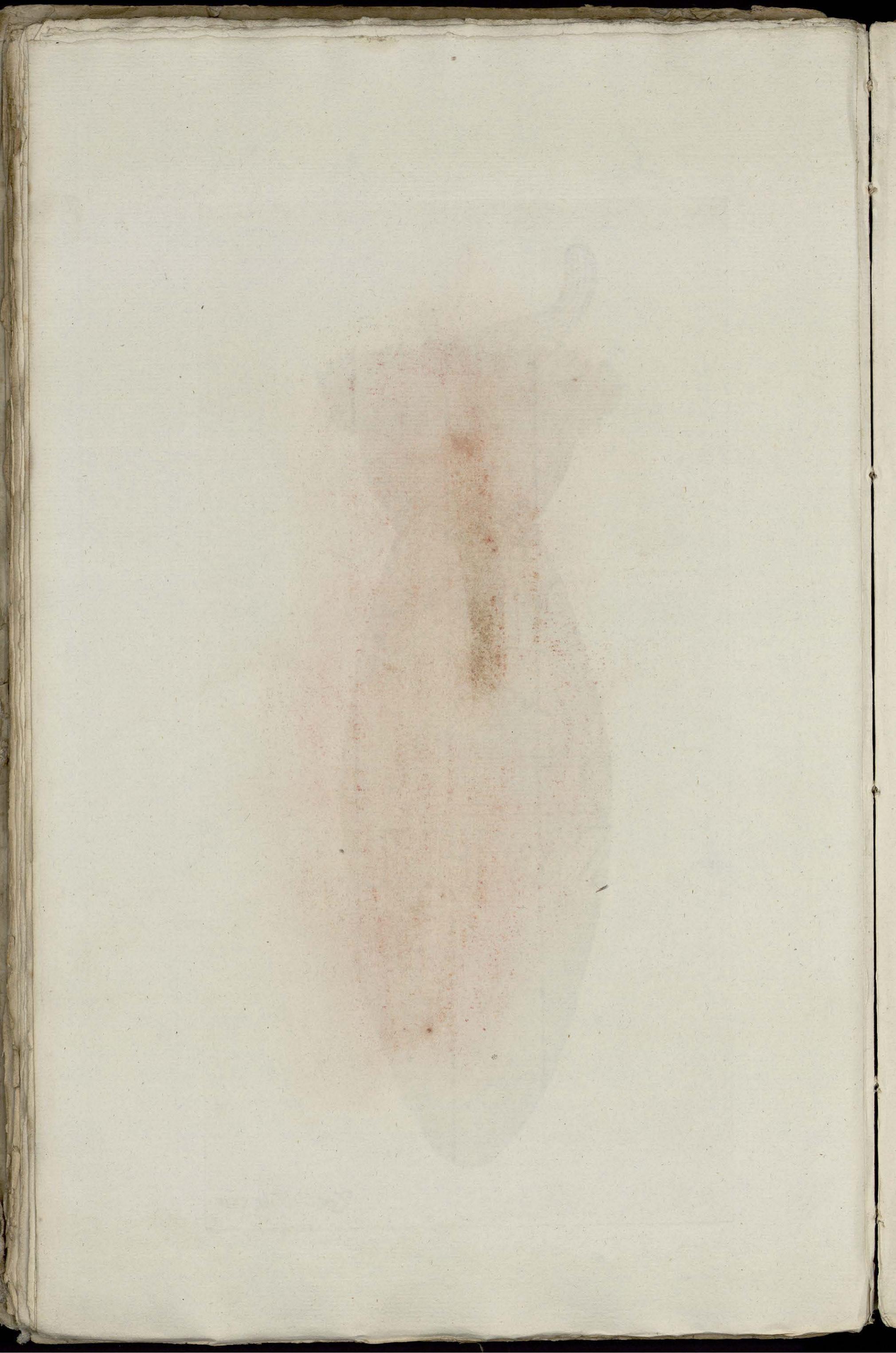

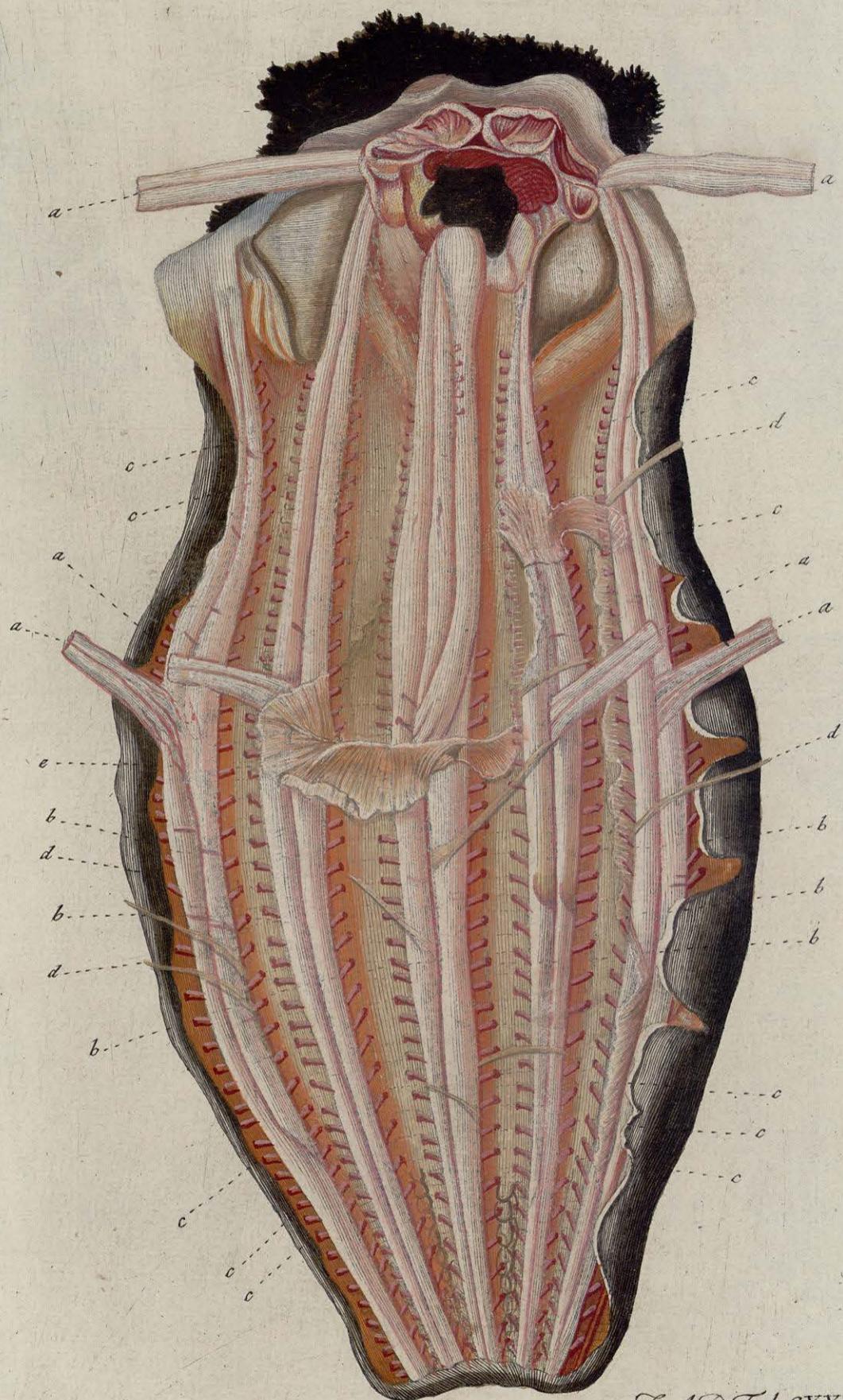
Zool. D. Tab. CXXIII.

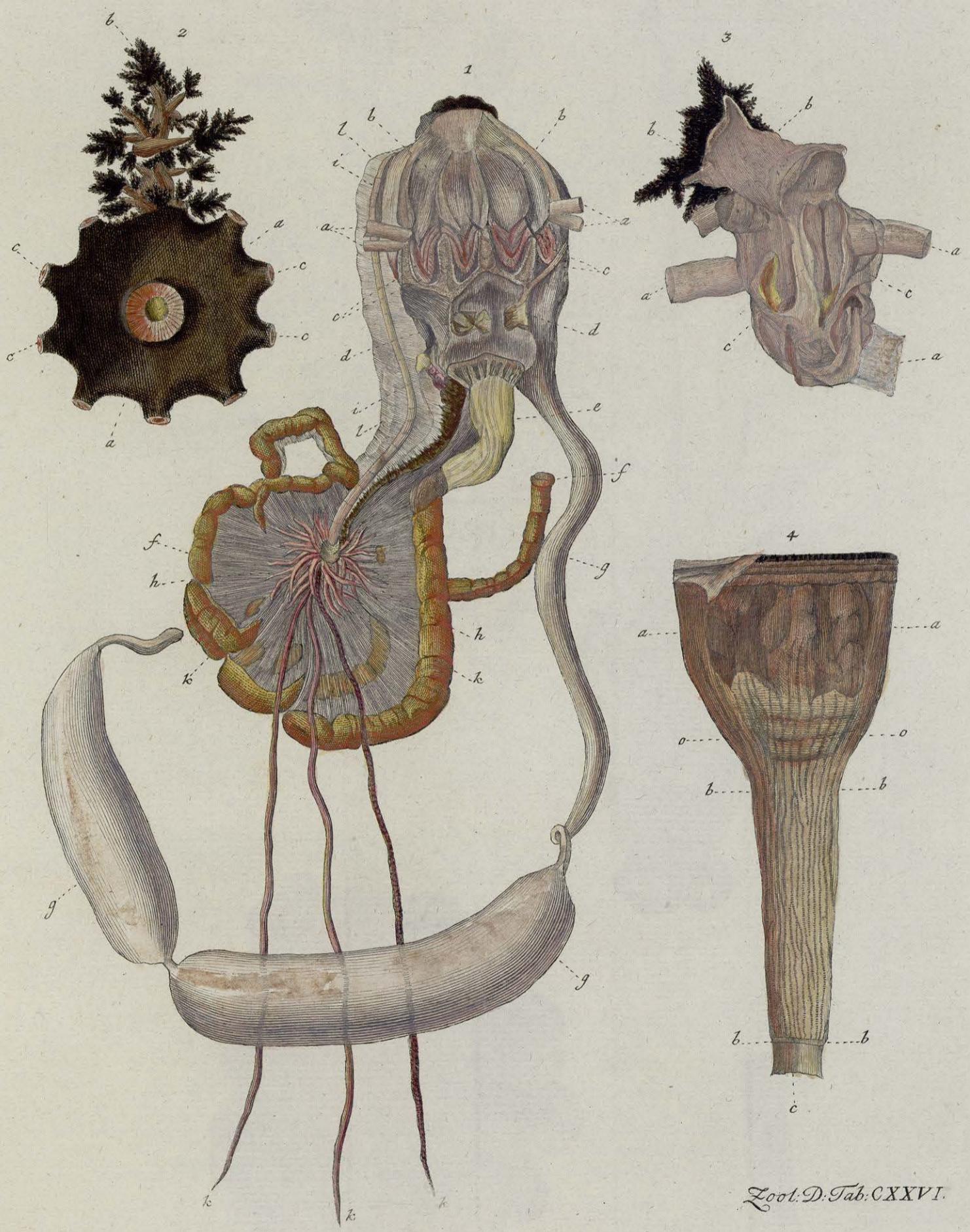
Zool. D. Tab CXXIV.

Zool. D. Tab. CXXV.

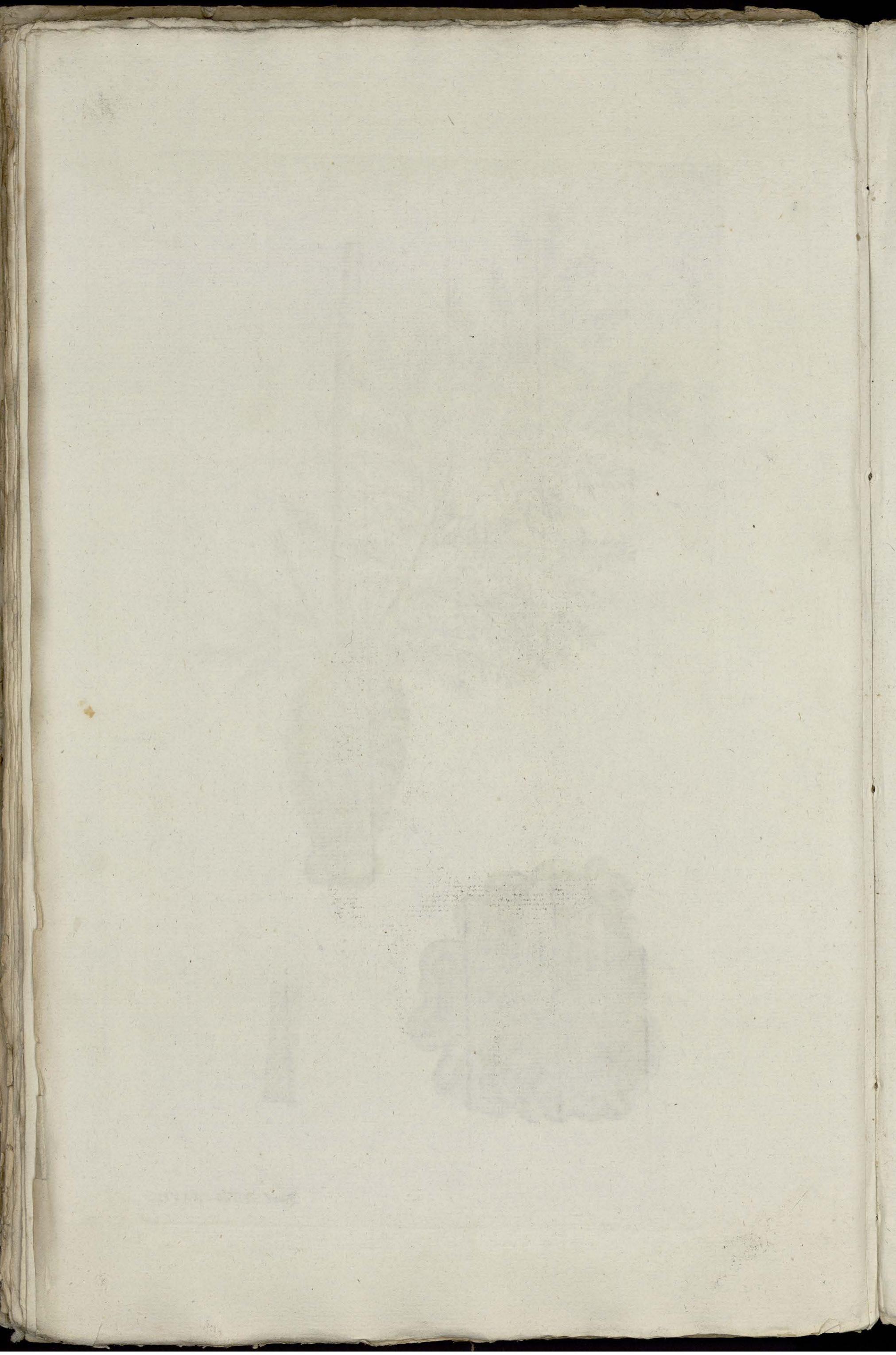

Zool. D. Tab. CXXVI.

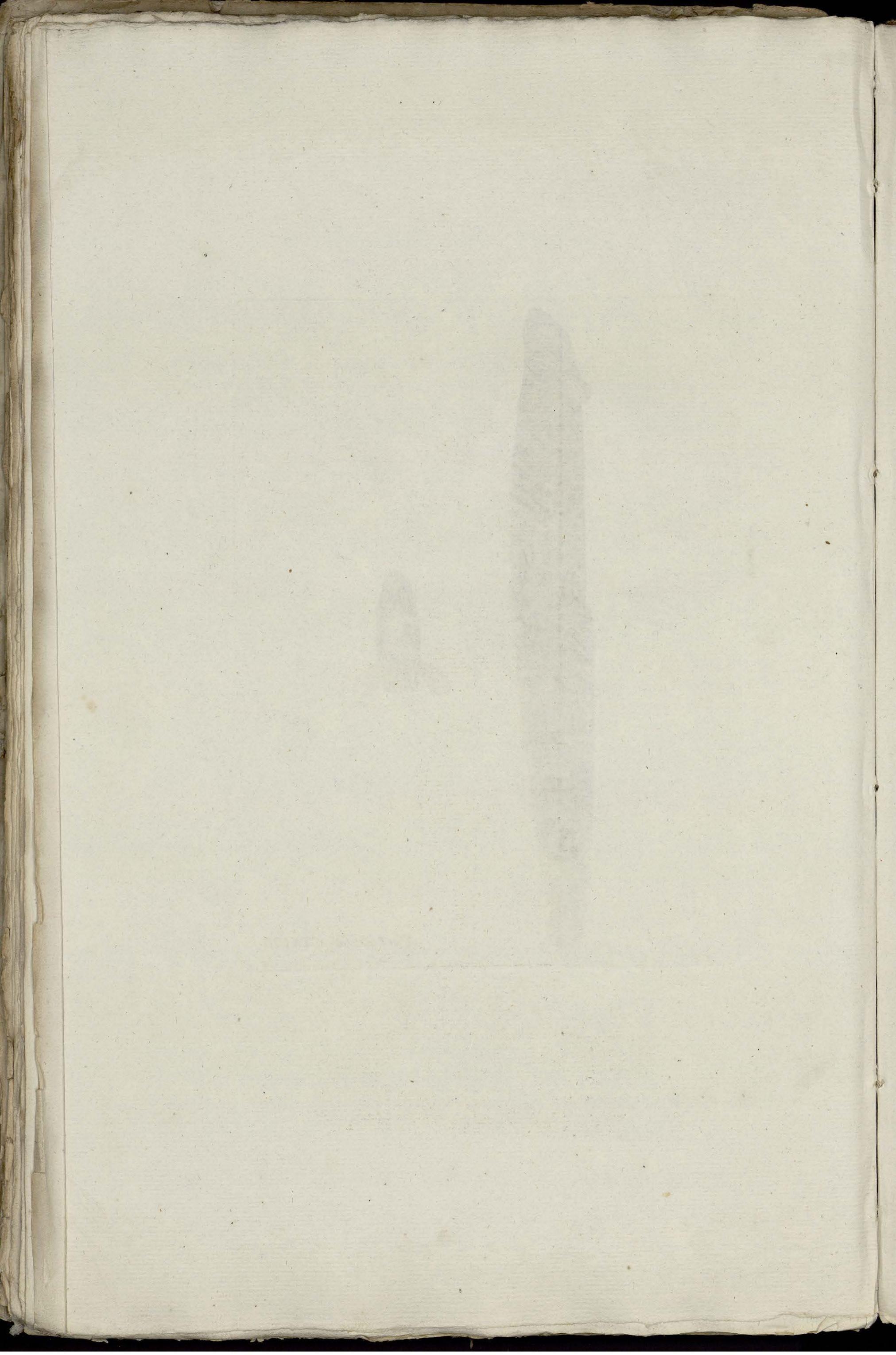

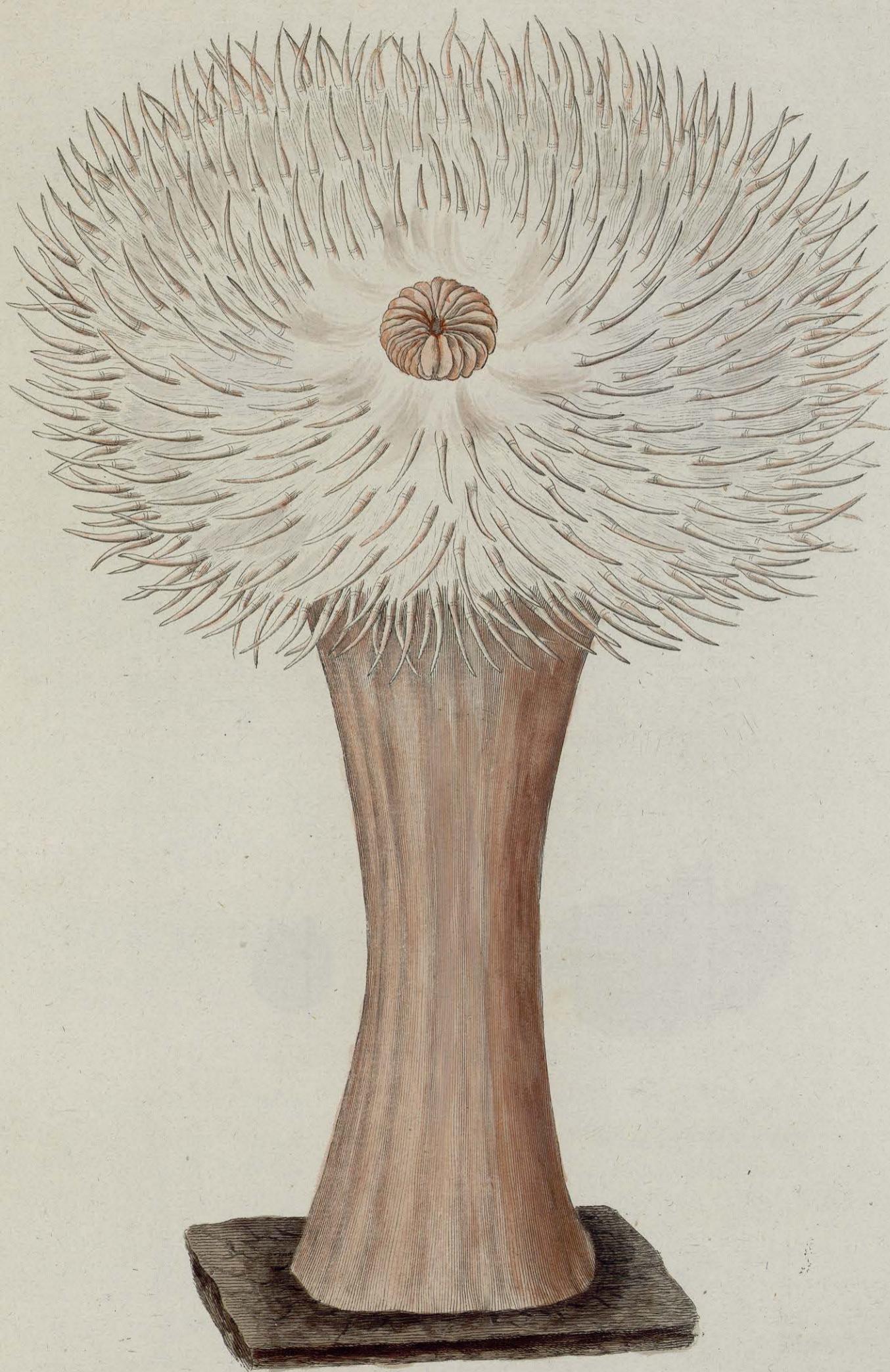
Zool. D. Tab. CXXVII.

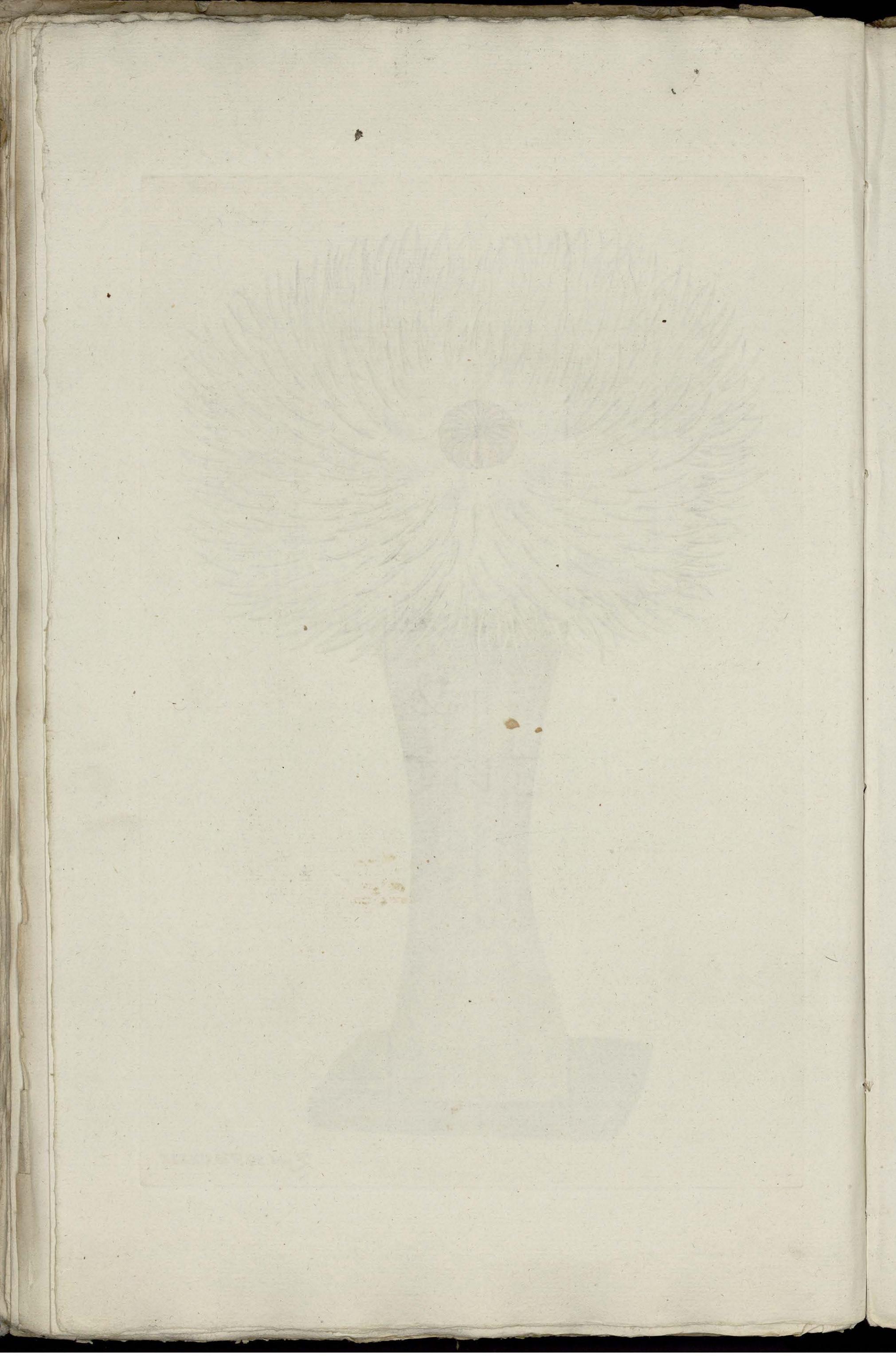

Zool. D. Tab. CXXVIII.

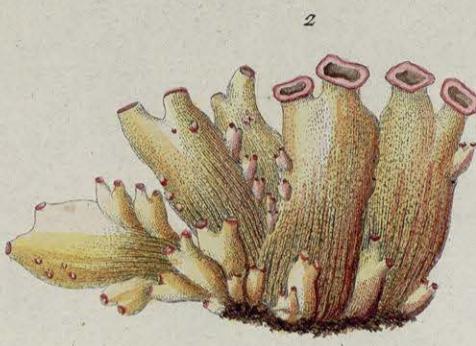

Zool. D. Tab. CXXIX.

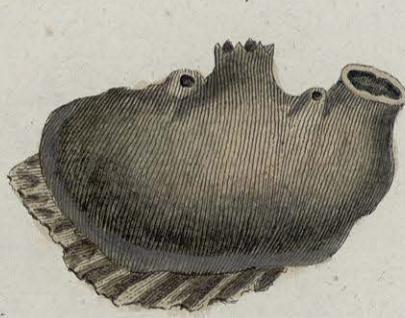
1

2

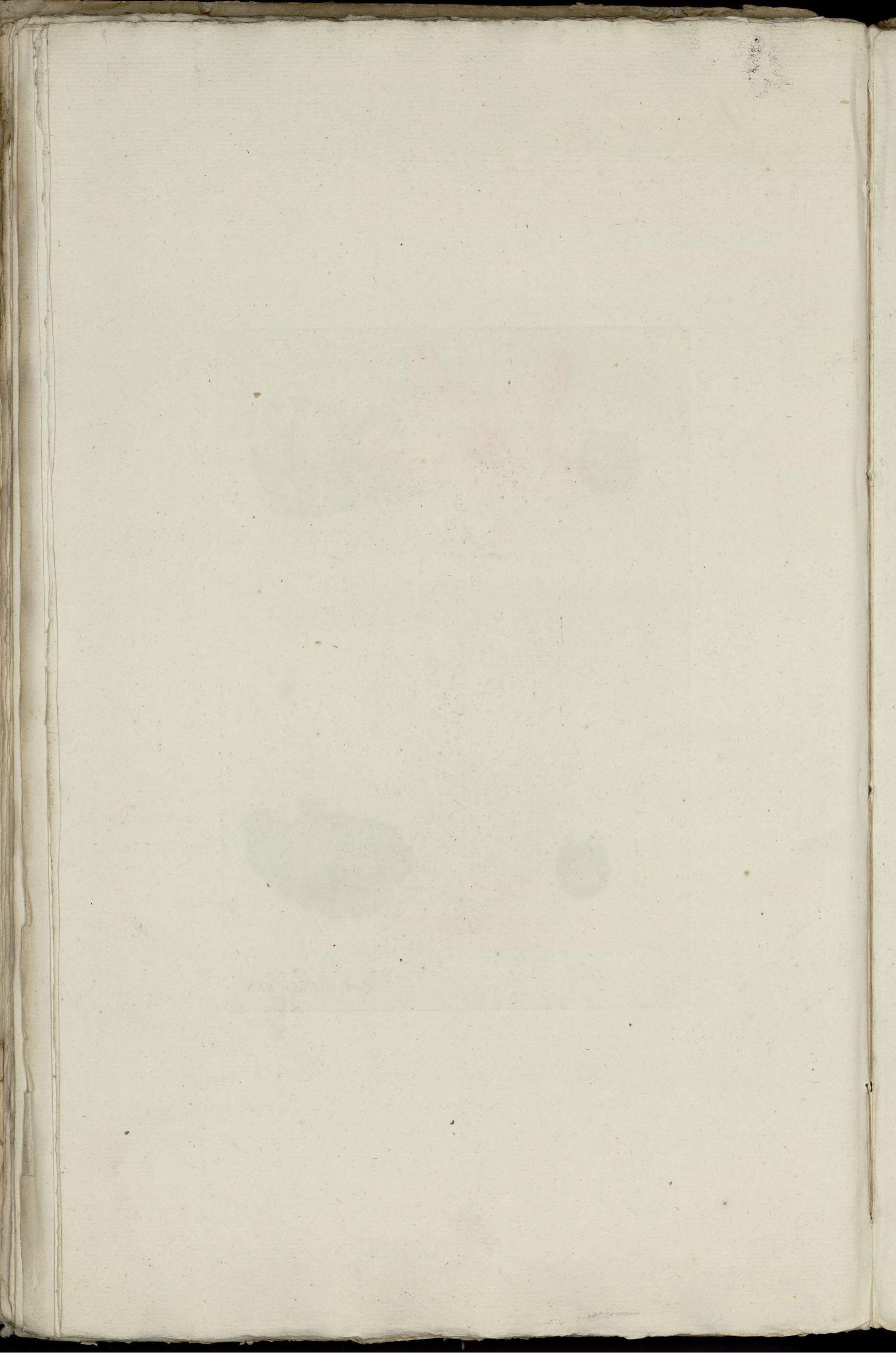

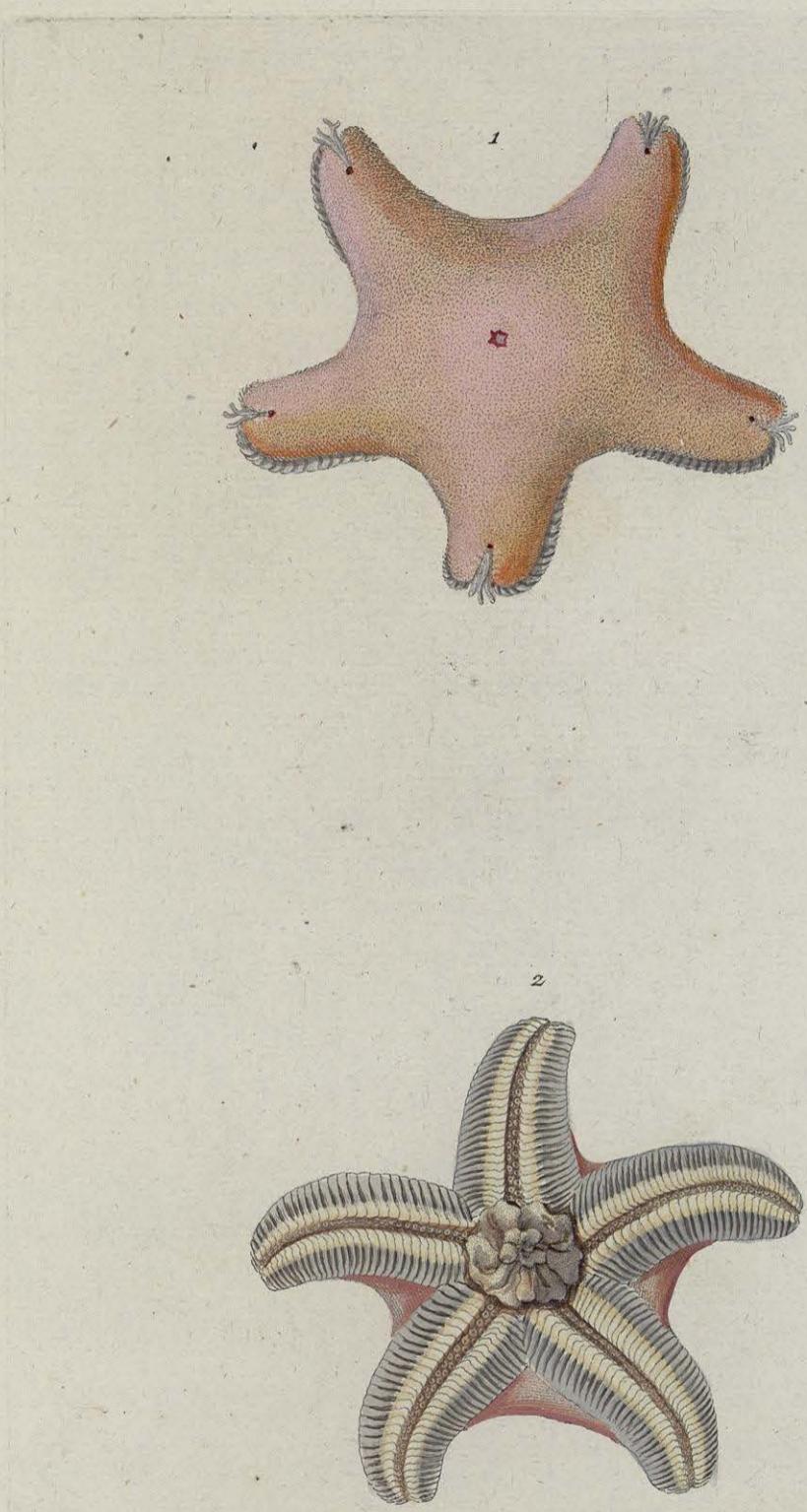
3

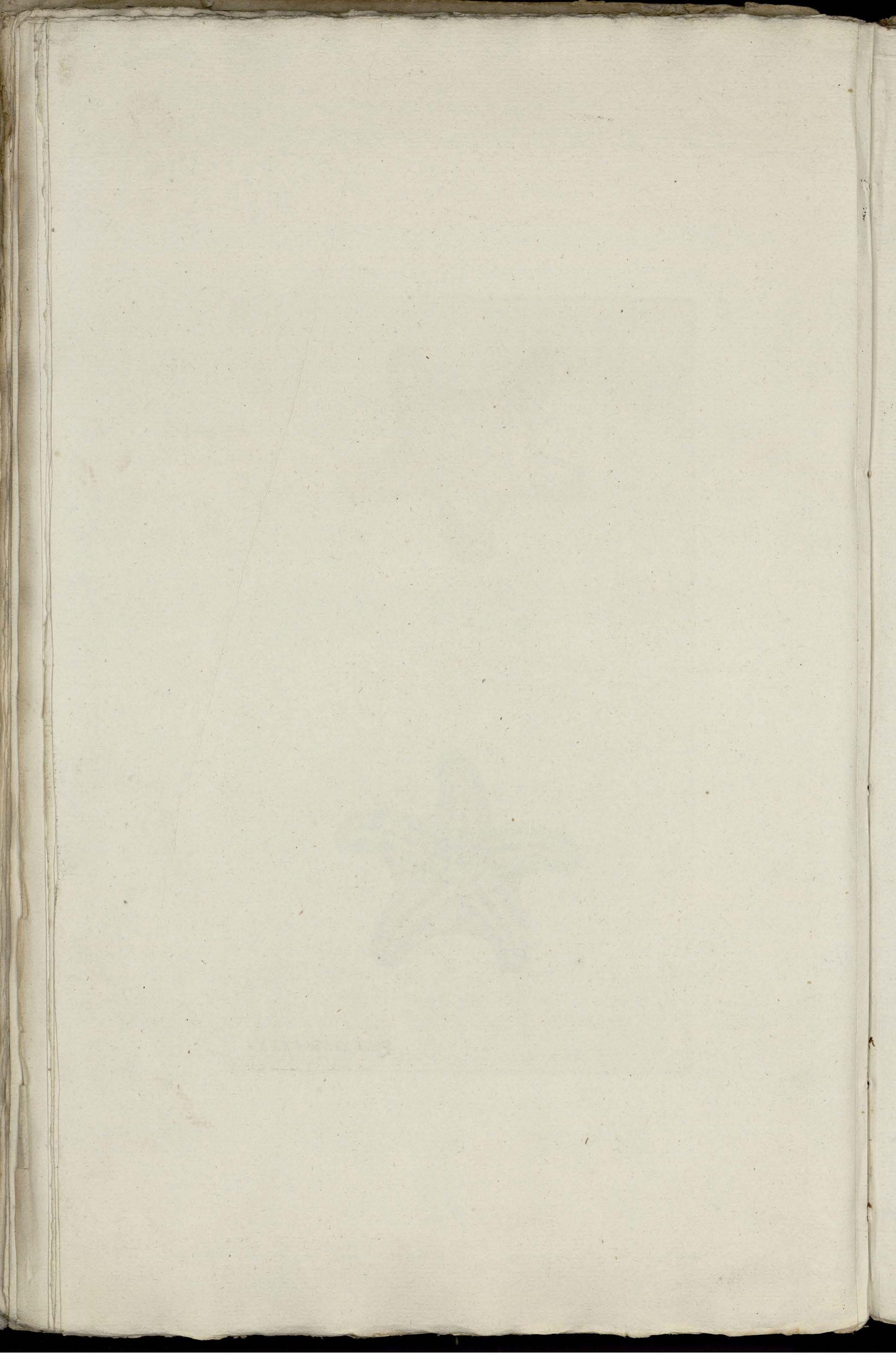
4

Zool. D. Tab. CXXX.

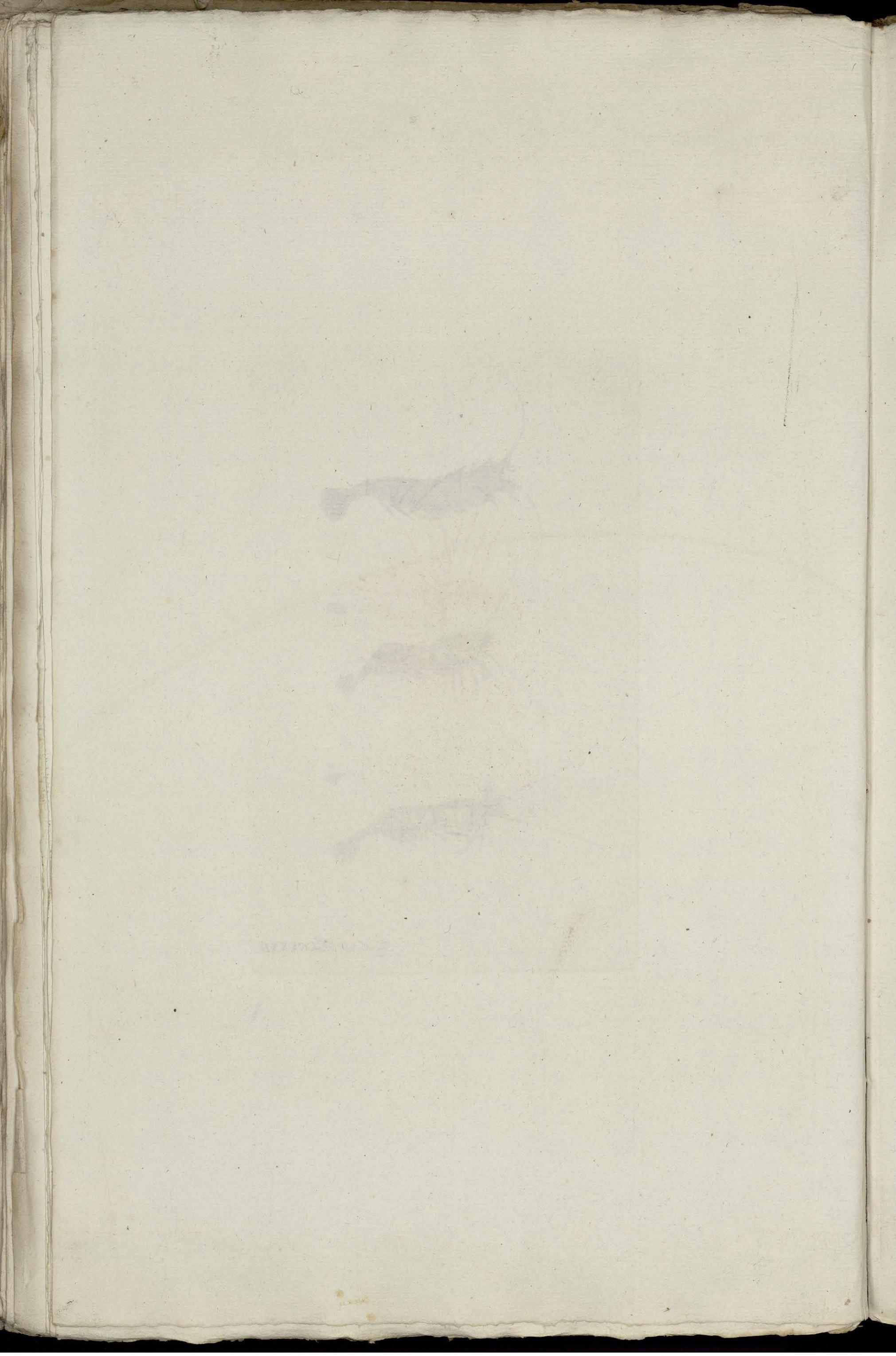

Zool. D: Tab. CXXXI.

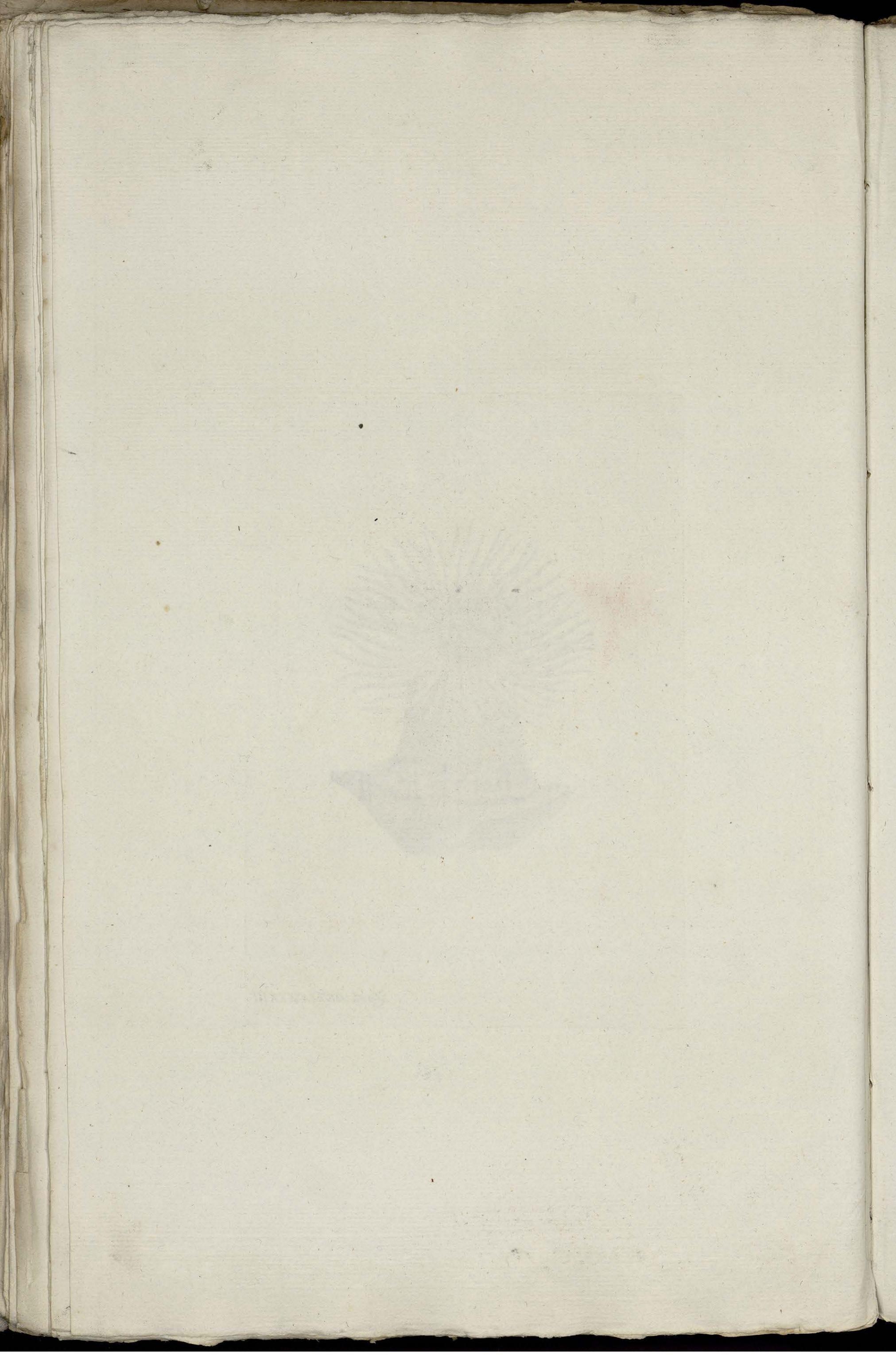

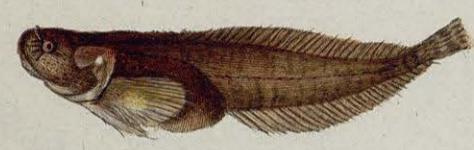
Zool. D. Tab. CXXXII.

Zool. D Tab. CXXXIII.

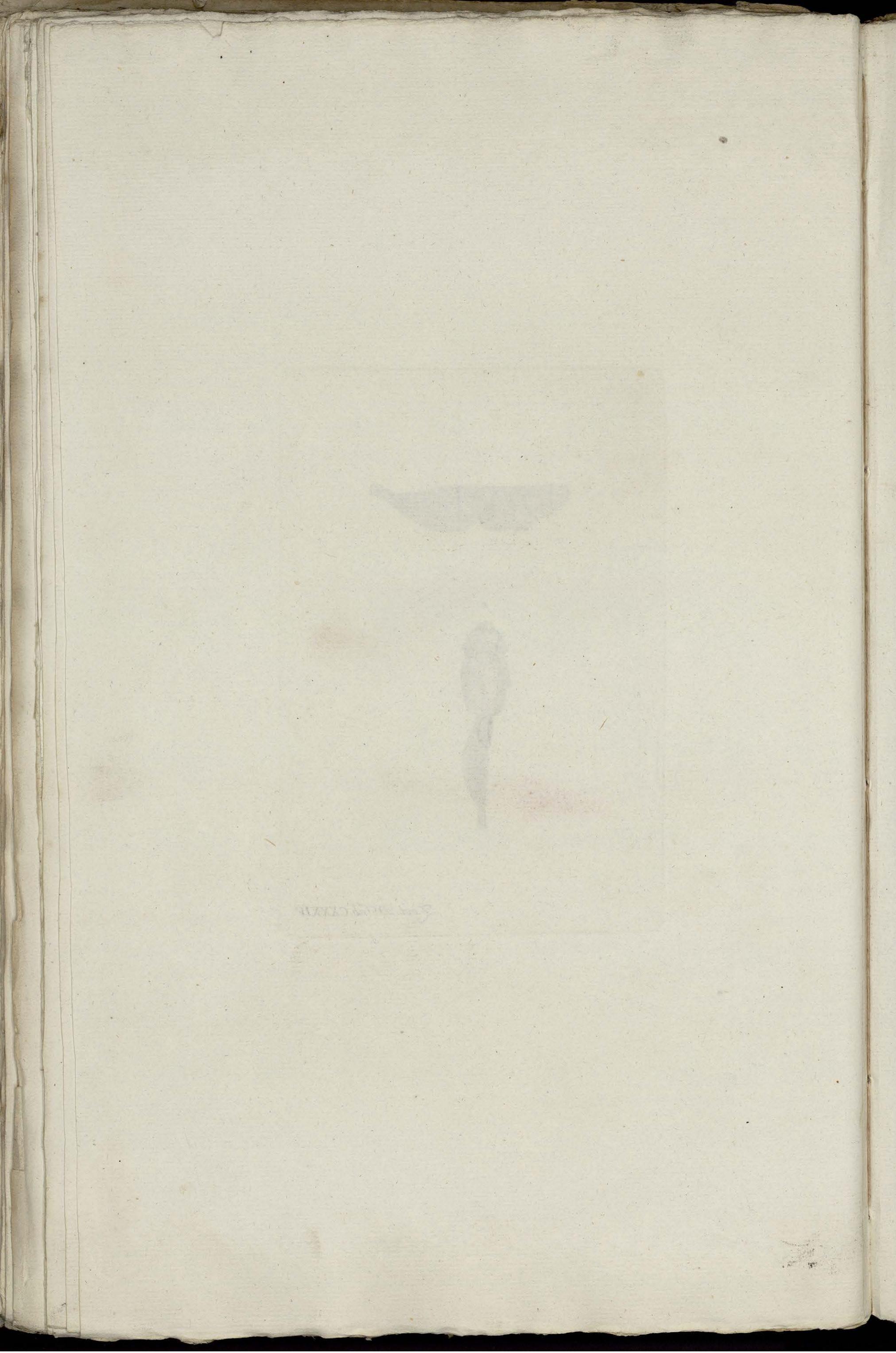

2

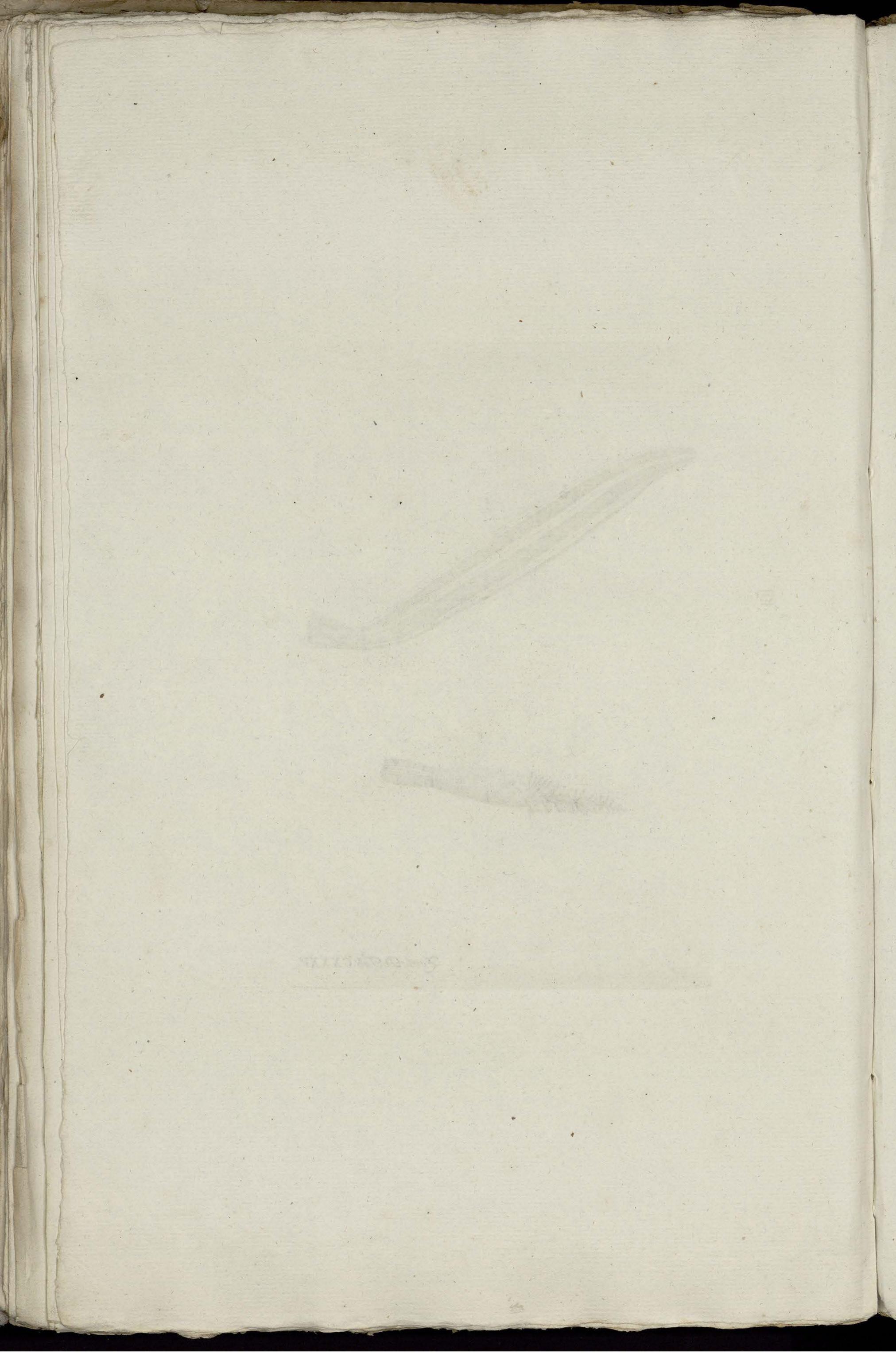

Zool. D. Tab. CXXXIV.

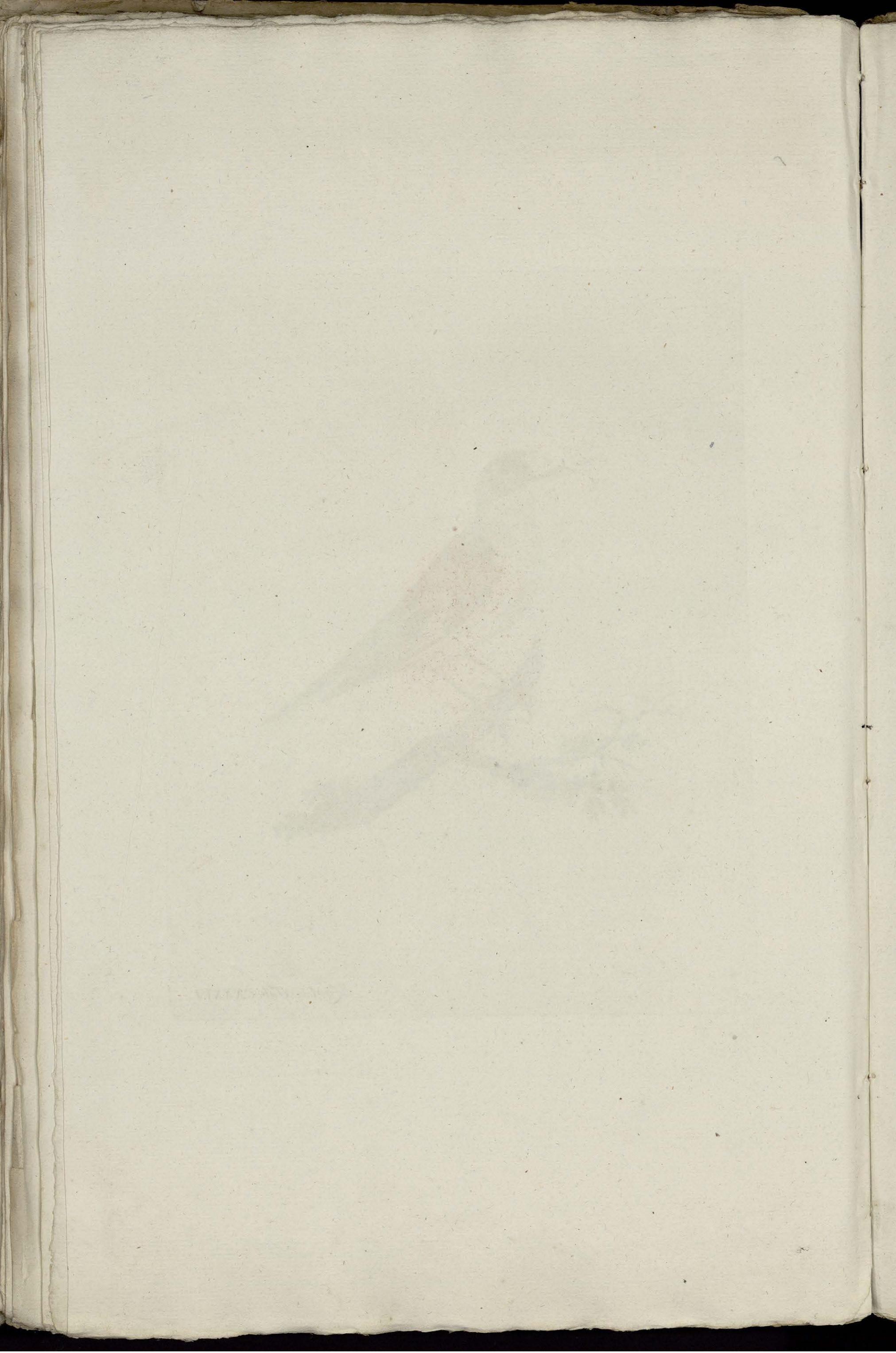

Zool. D. Tab. CXXXV.

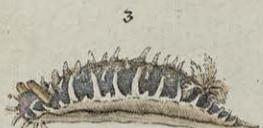
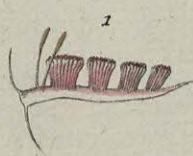
Zool. D. Tab. CXXXVI.

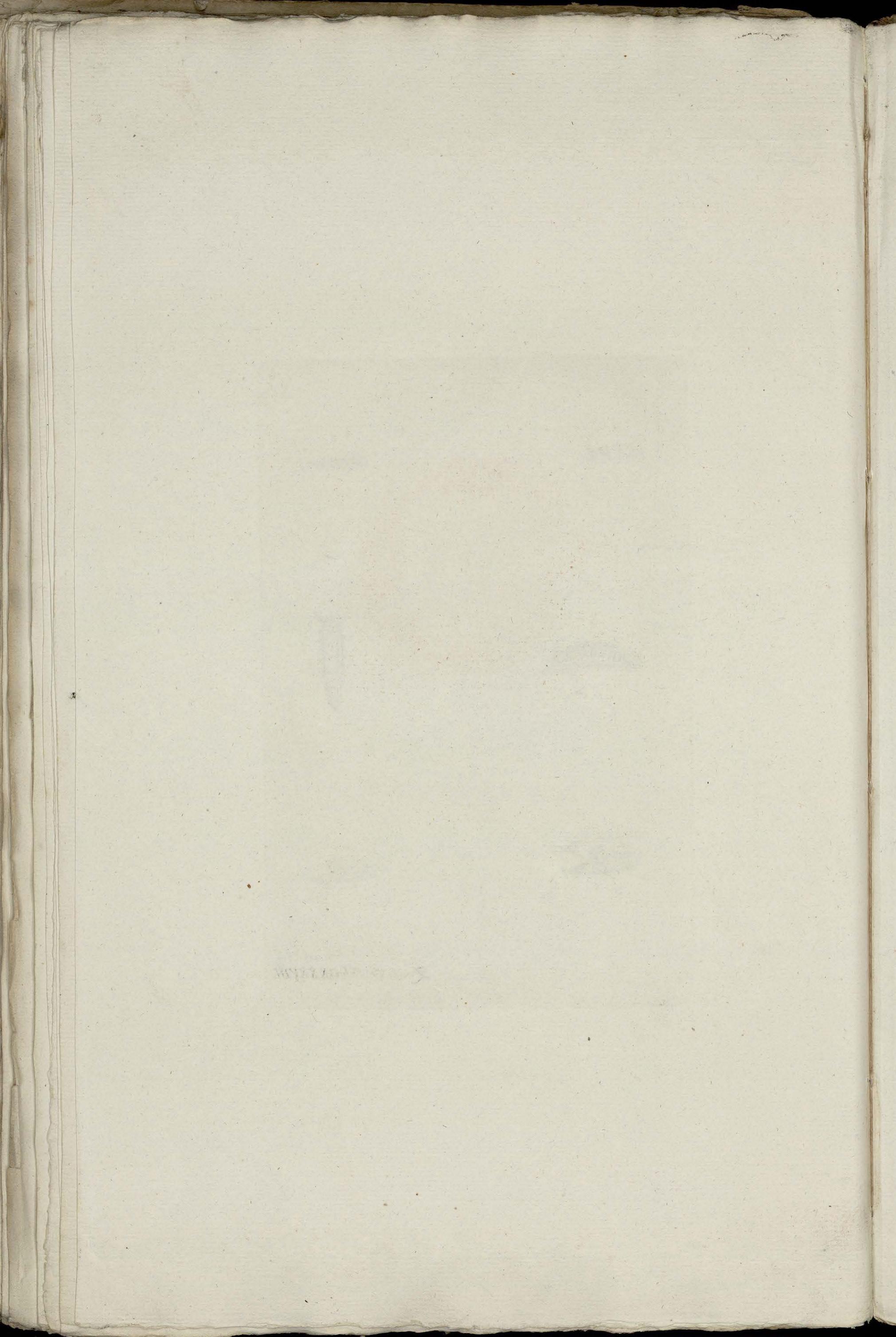

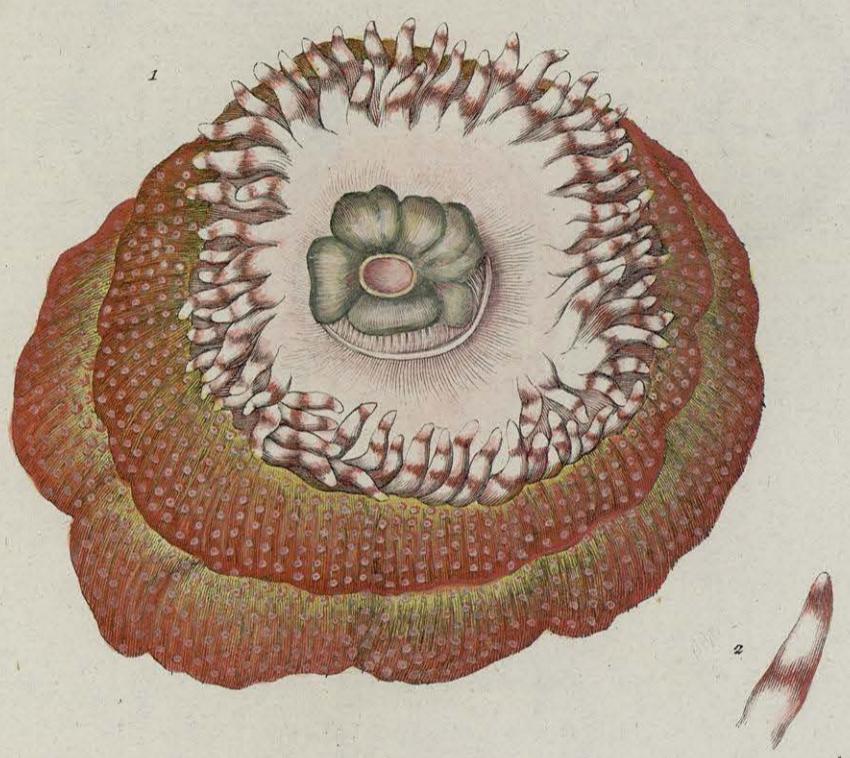
Zool. D. Tab. CXXXVII.

104770000000

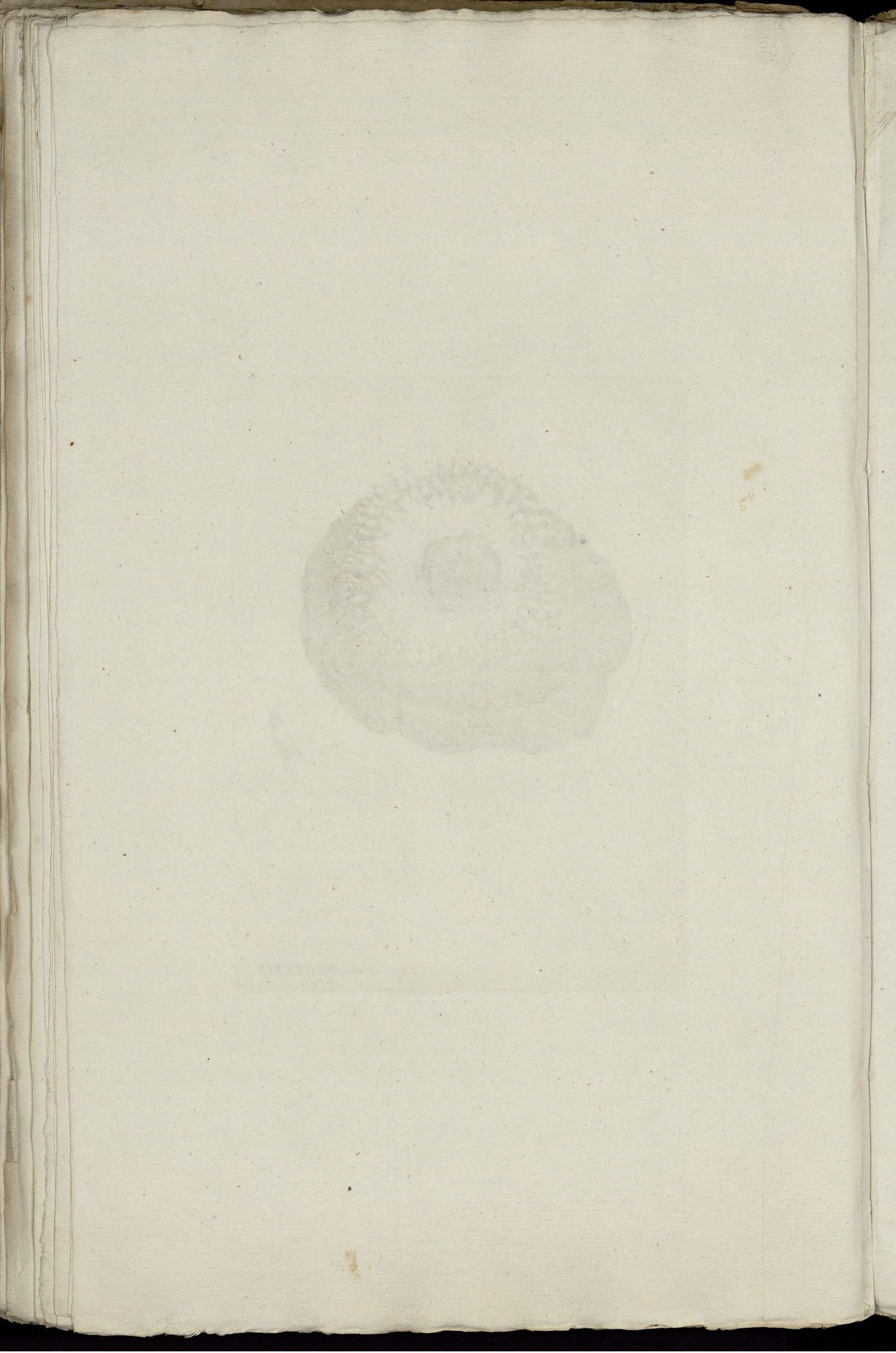

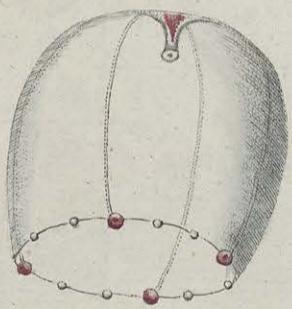
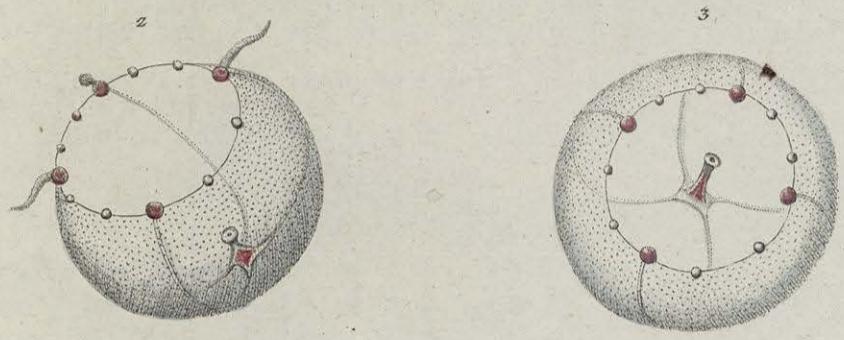
Zool. D: Tab. CXXXVIII

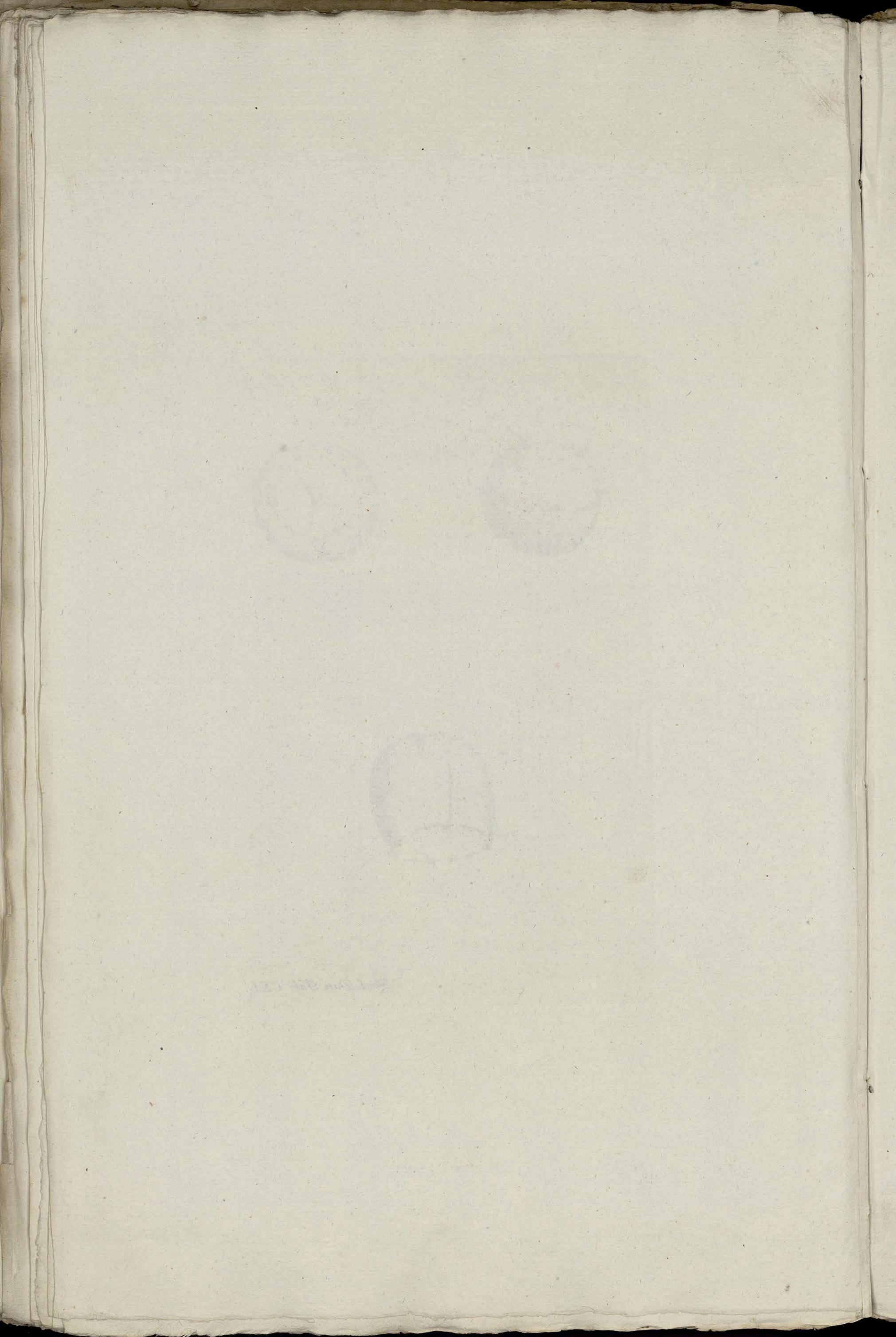

Zool. Dan. Tab. CXXXIX.

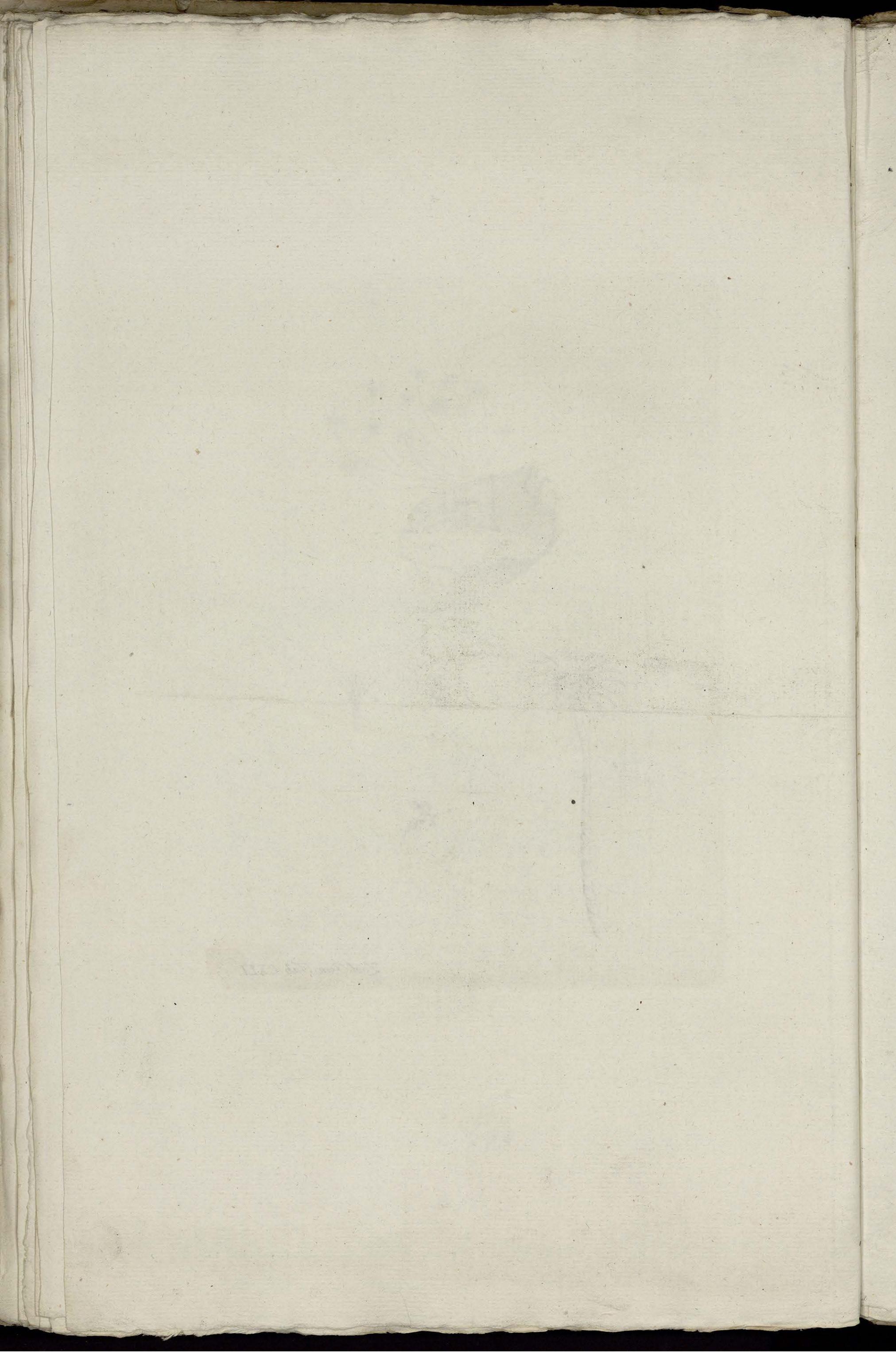

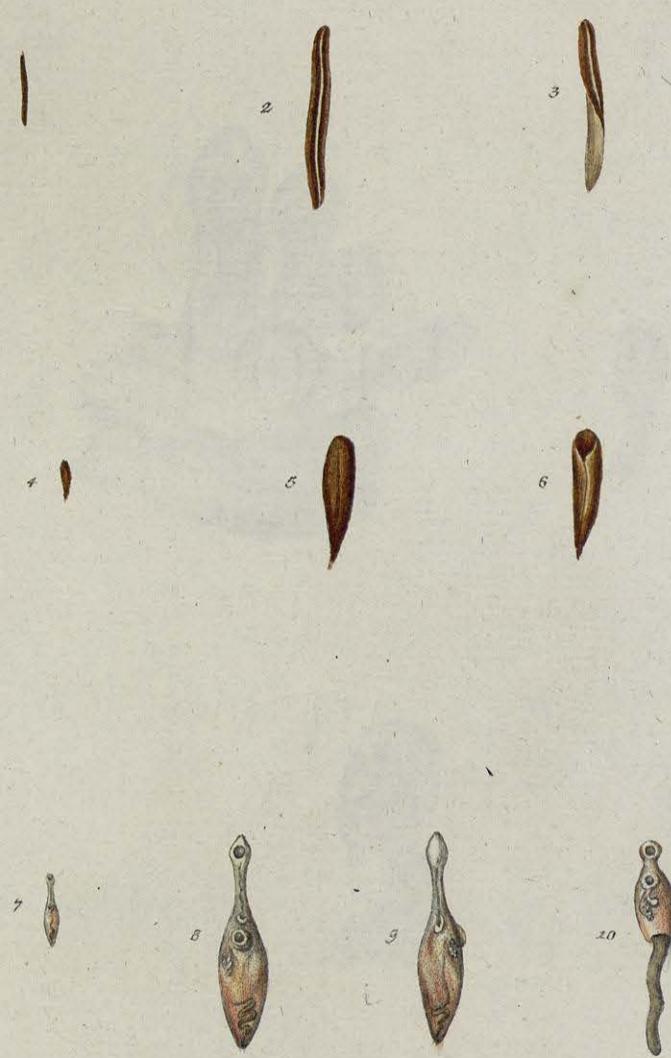
Zool. Dan. Tab: CXL.

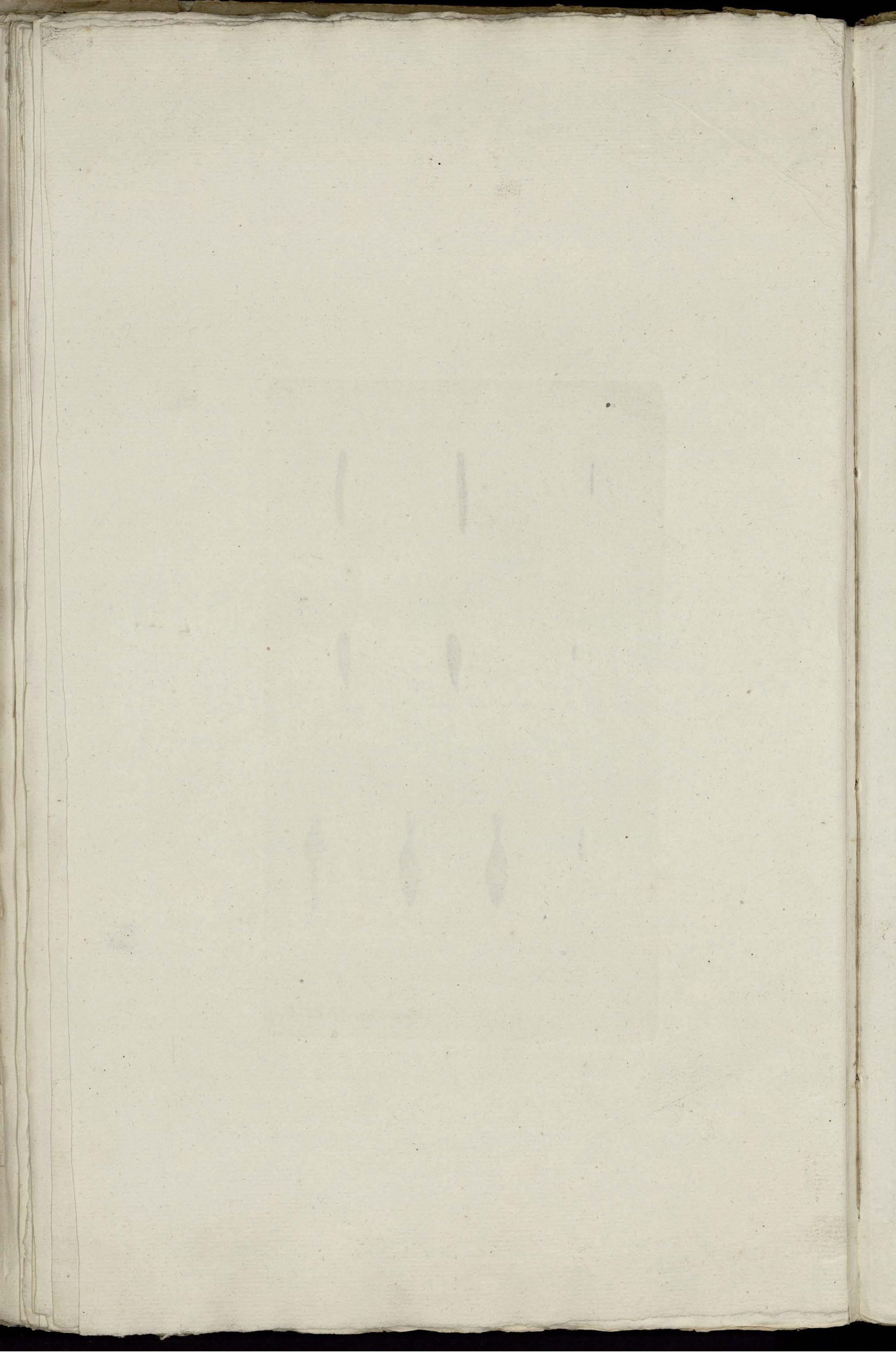

Zool. Dan. Tab. CXLI.

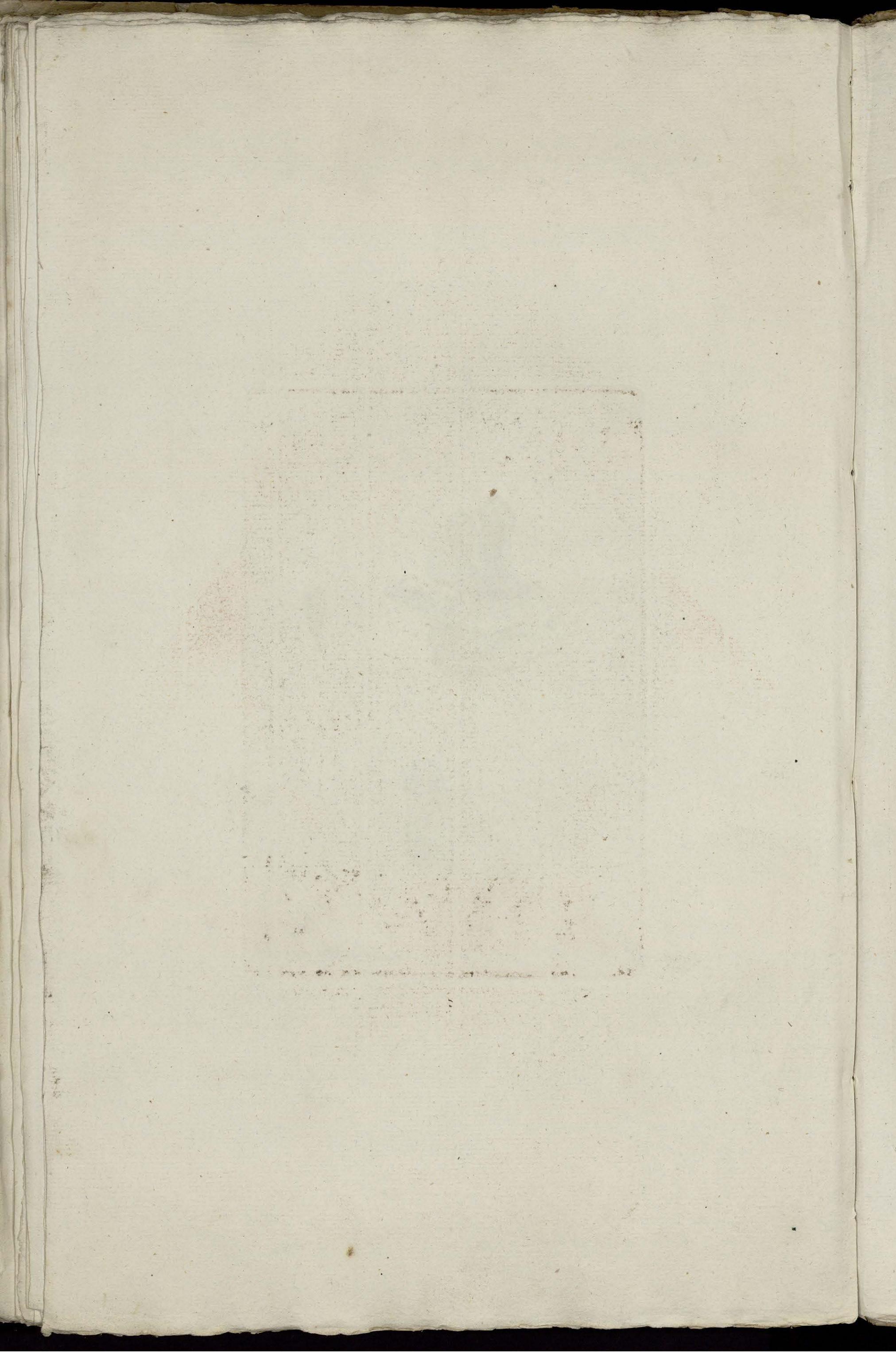

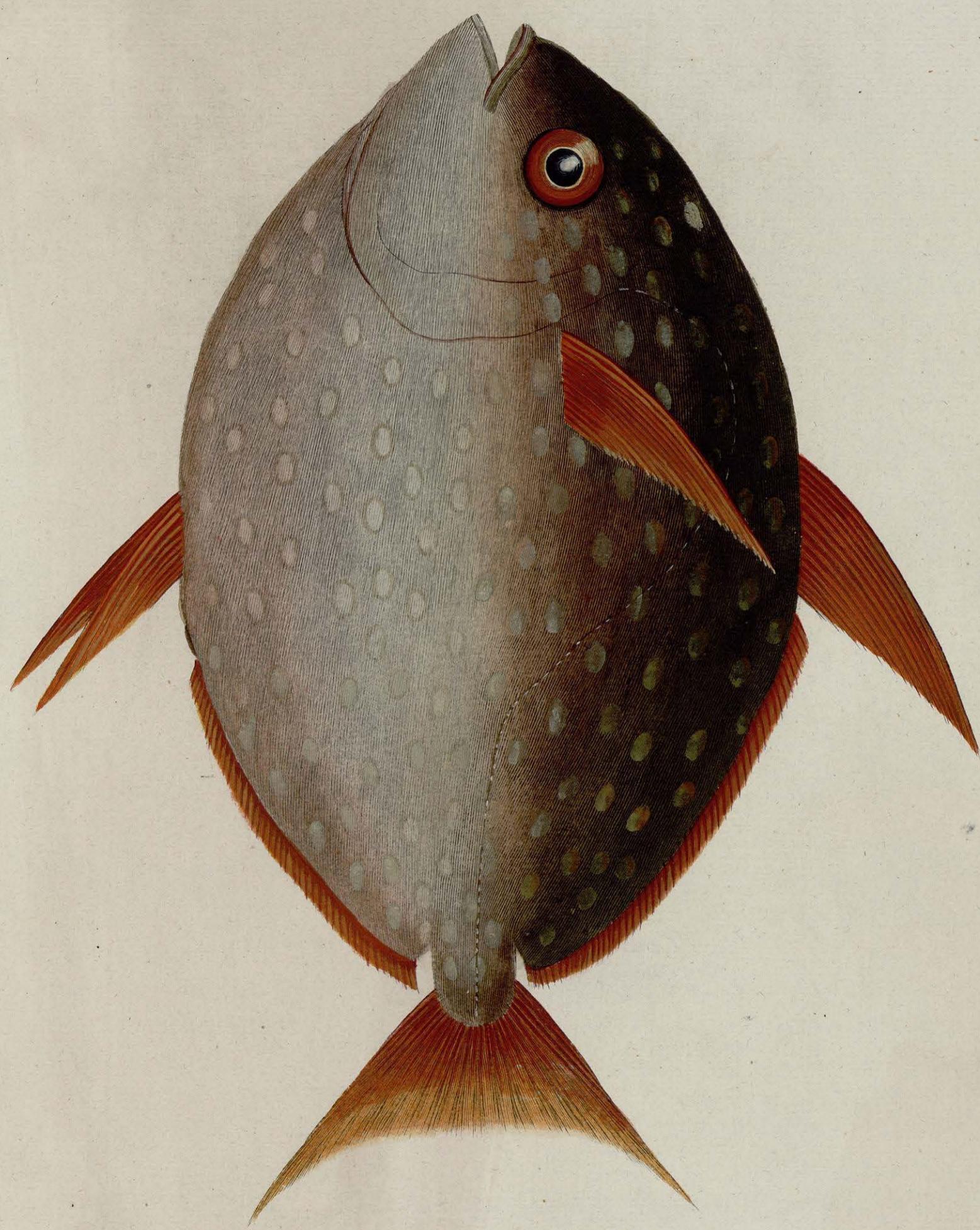
Zool. Dan. Tab. XLII.

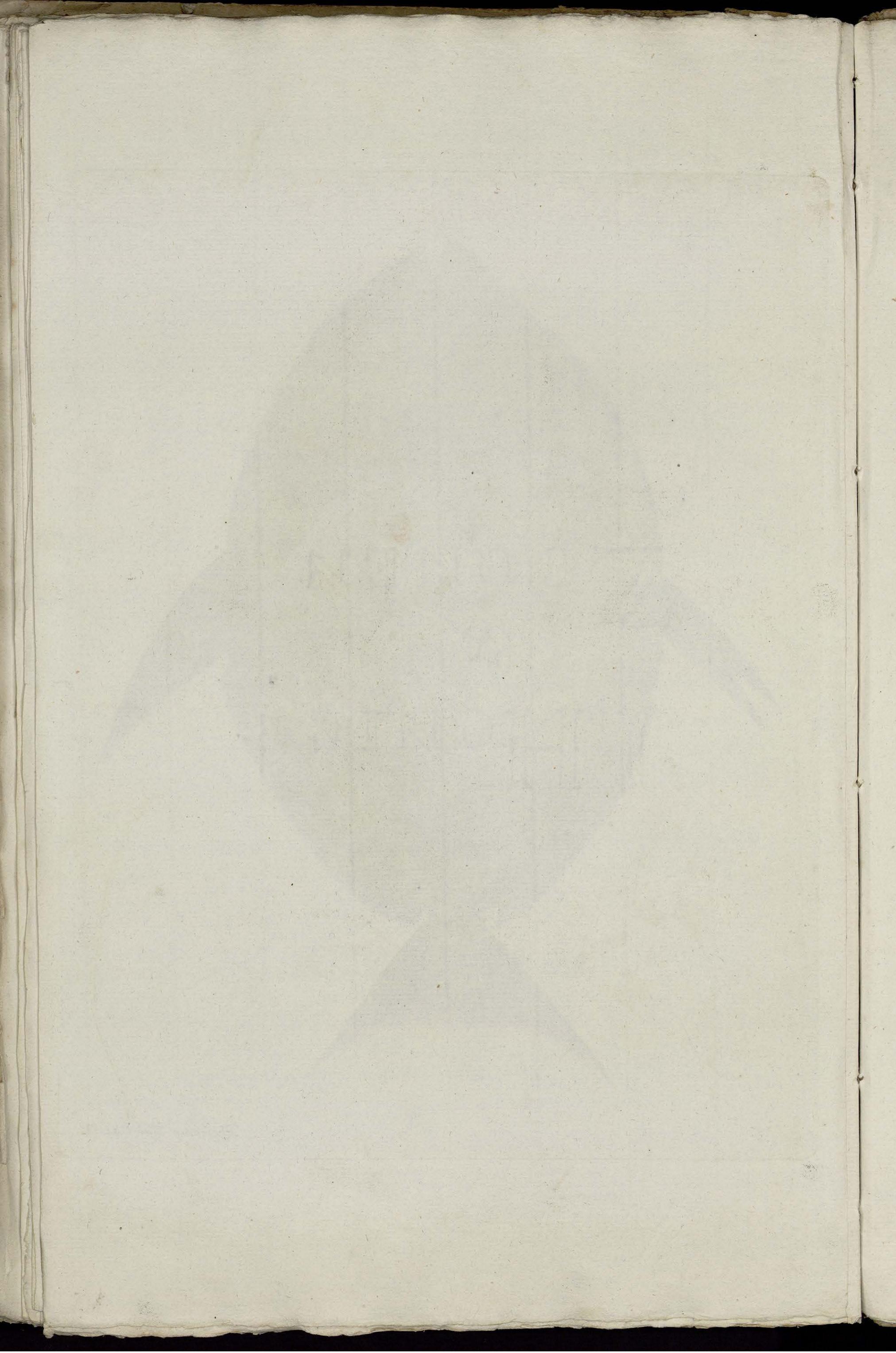

Zool. Dan. Tab. CXIII.

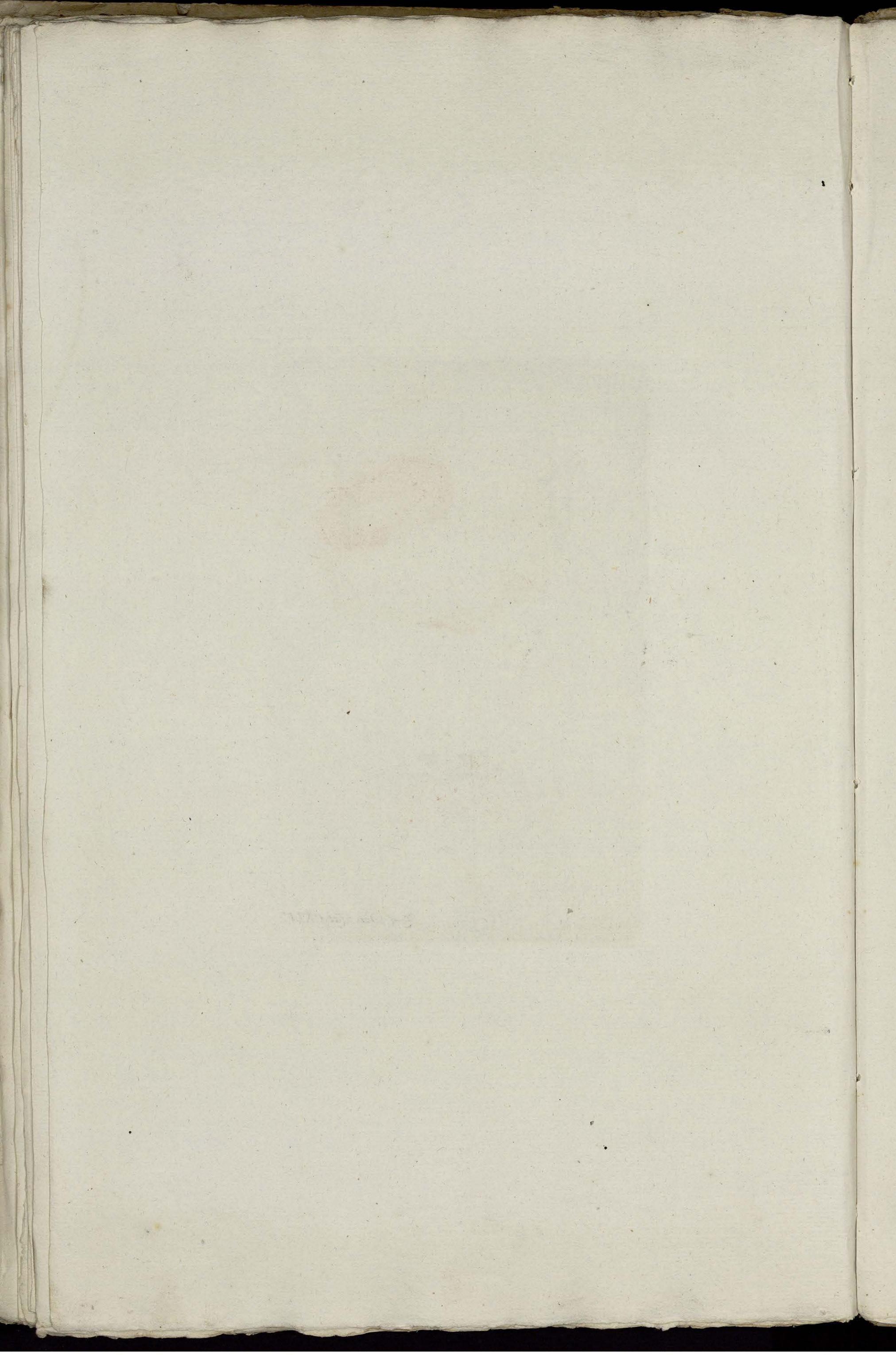

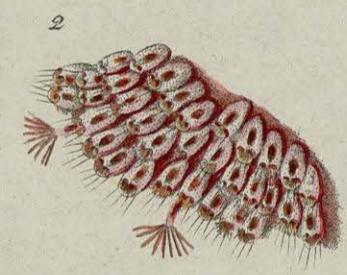
Zool. Dan. Tab. CXLIV.

Zool. Dan. Tab. CXLV.

Zool. Danica Tab. CXLVI.

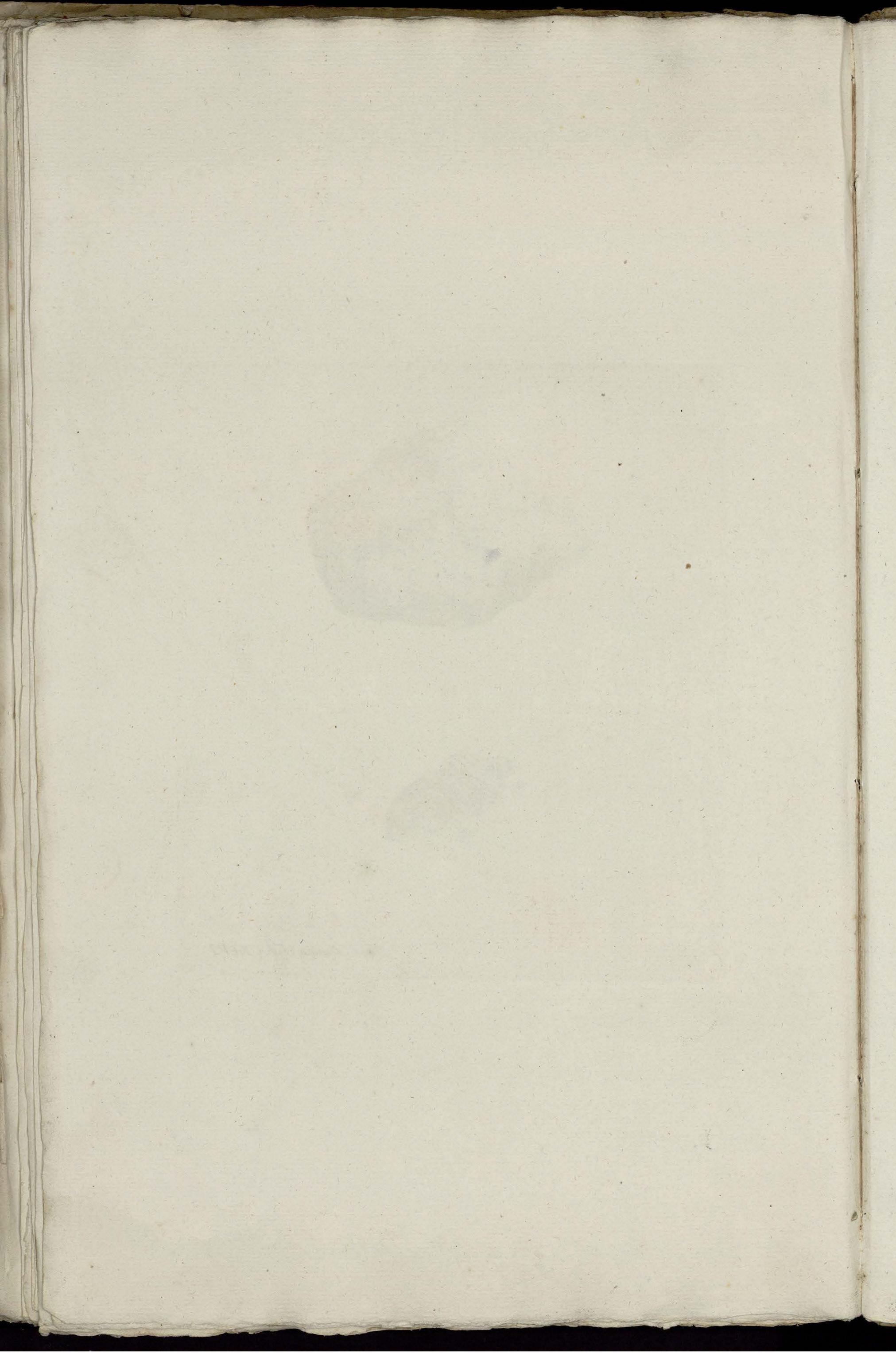
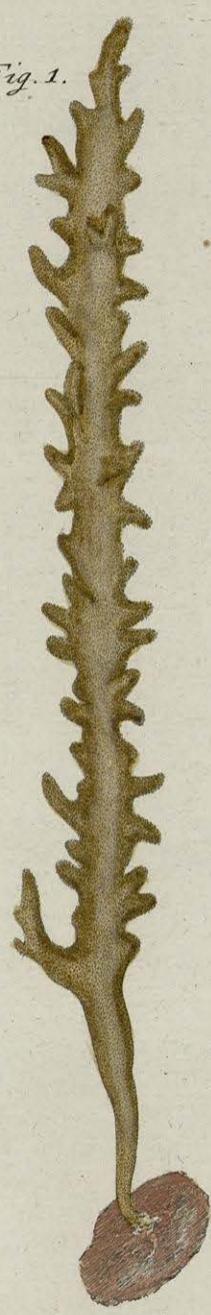
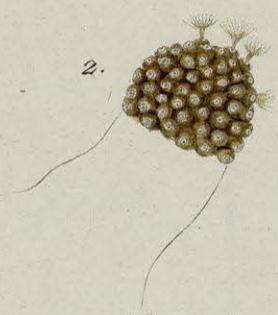

Fig. 1.

2.

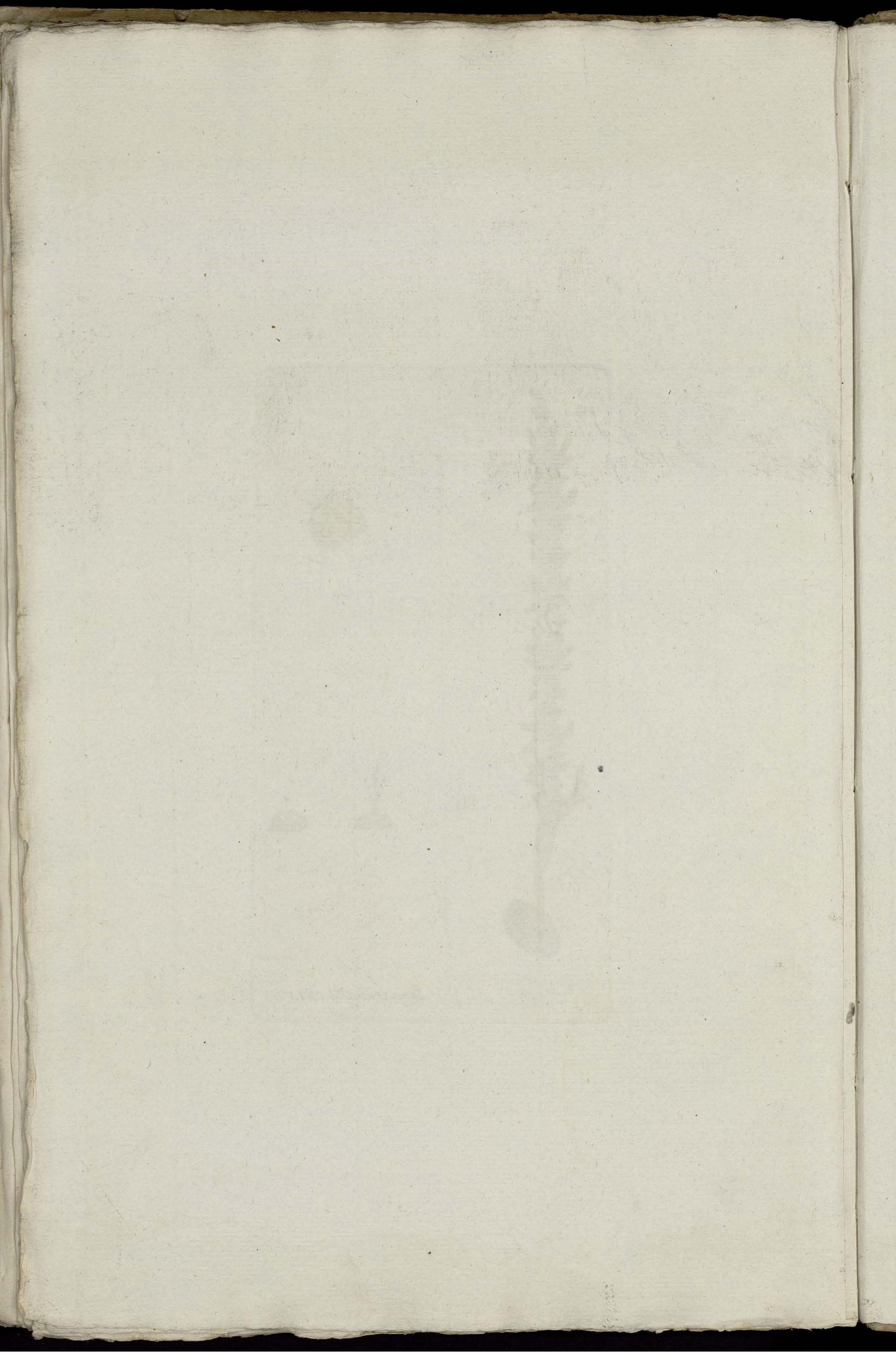
3.

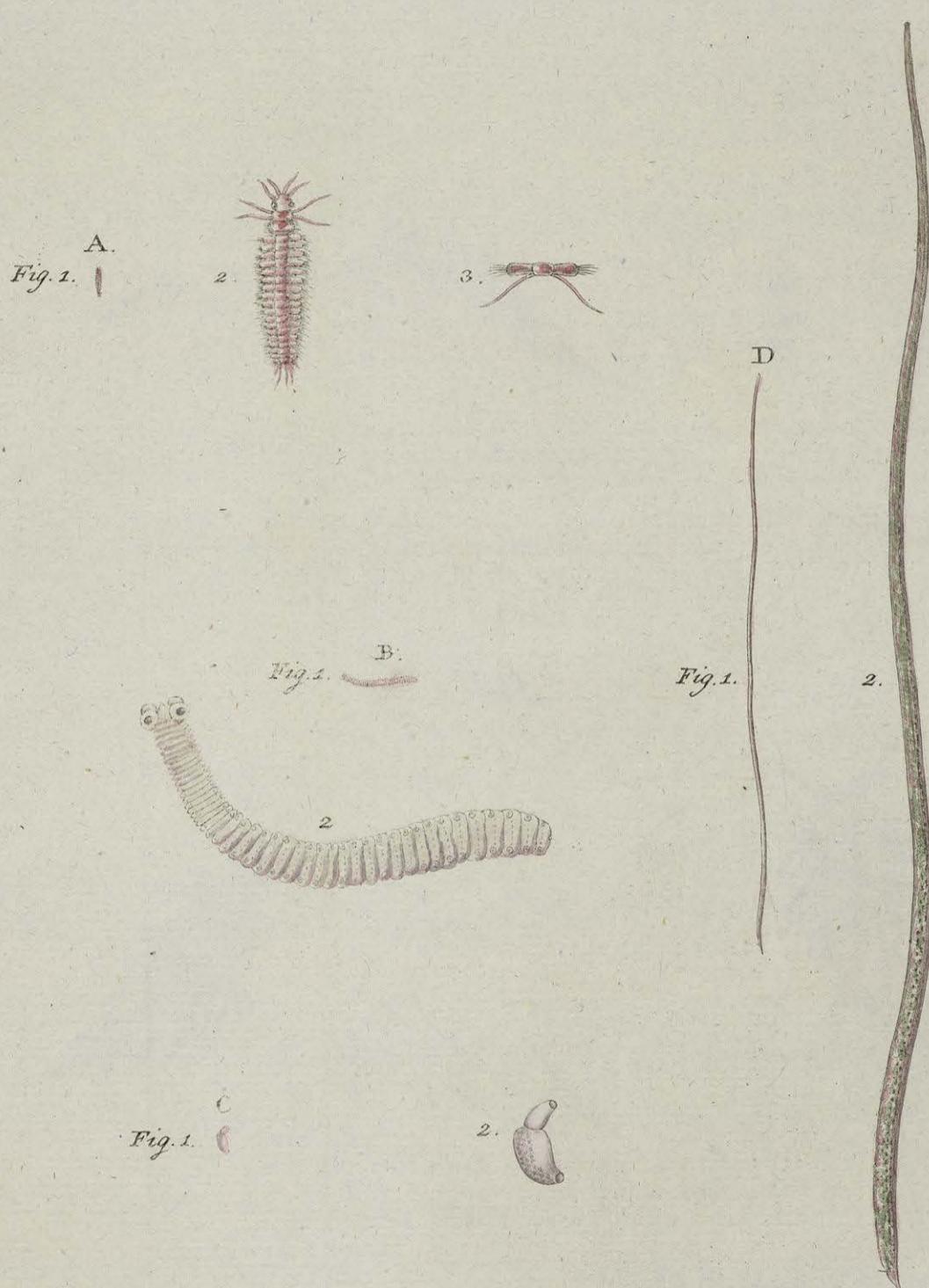

4.

Zool. Dan. Tab. CXLVII.

Zool. Dan. Tab. CXLVIII.

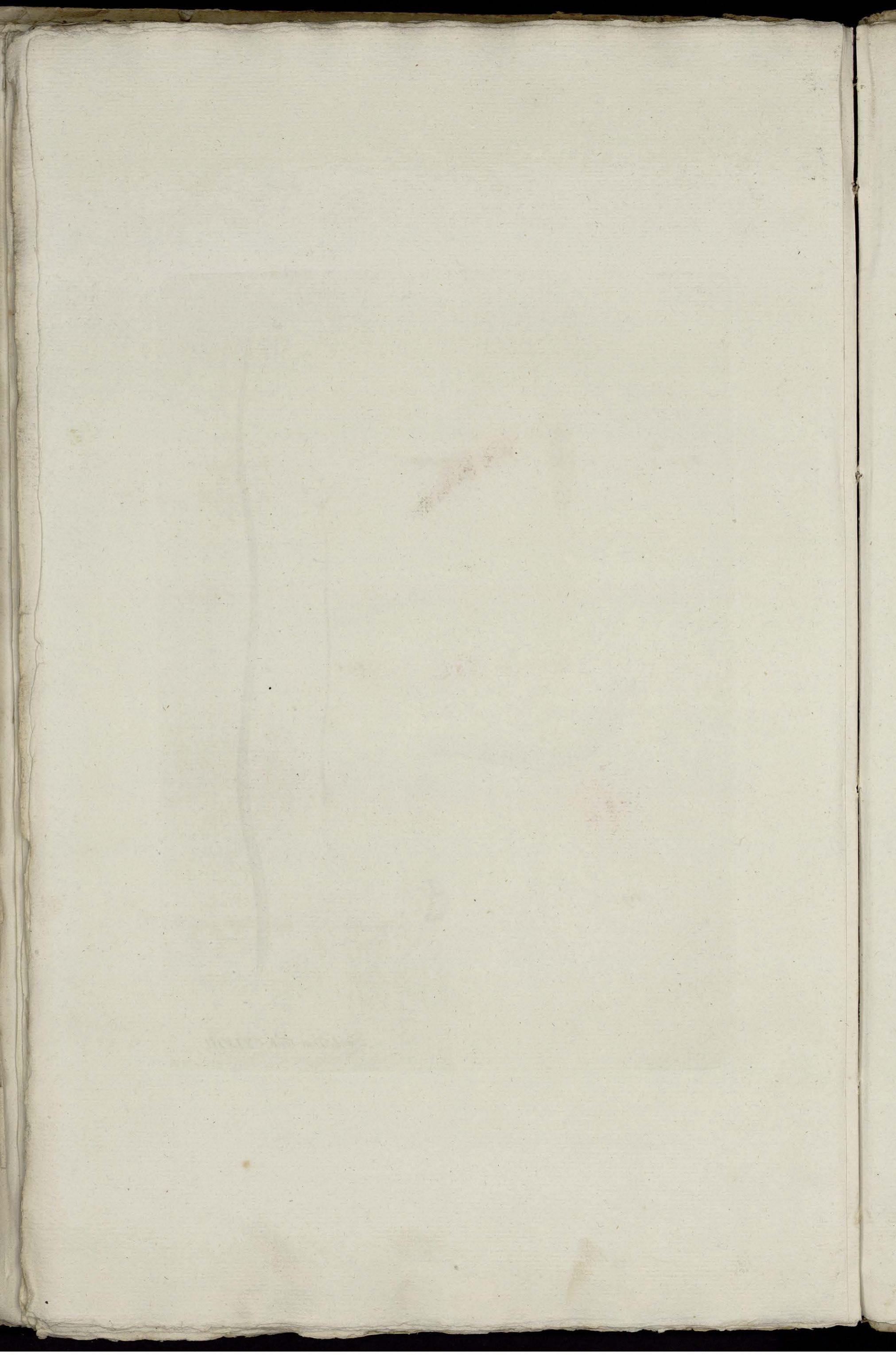
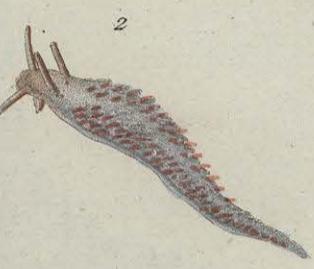

Fig. 1.

2

3

4

Fig. 5.

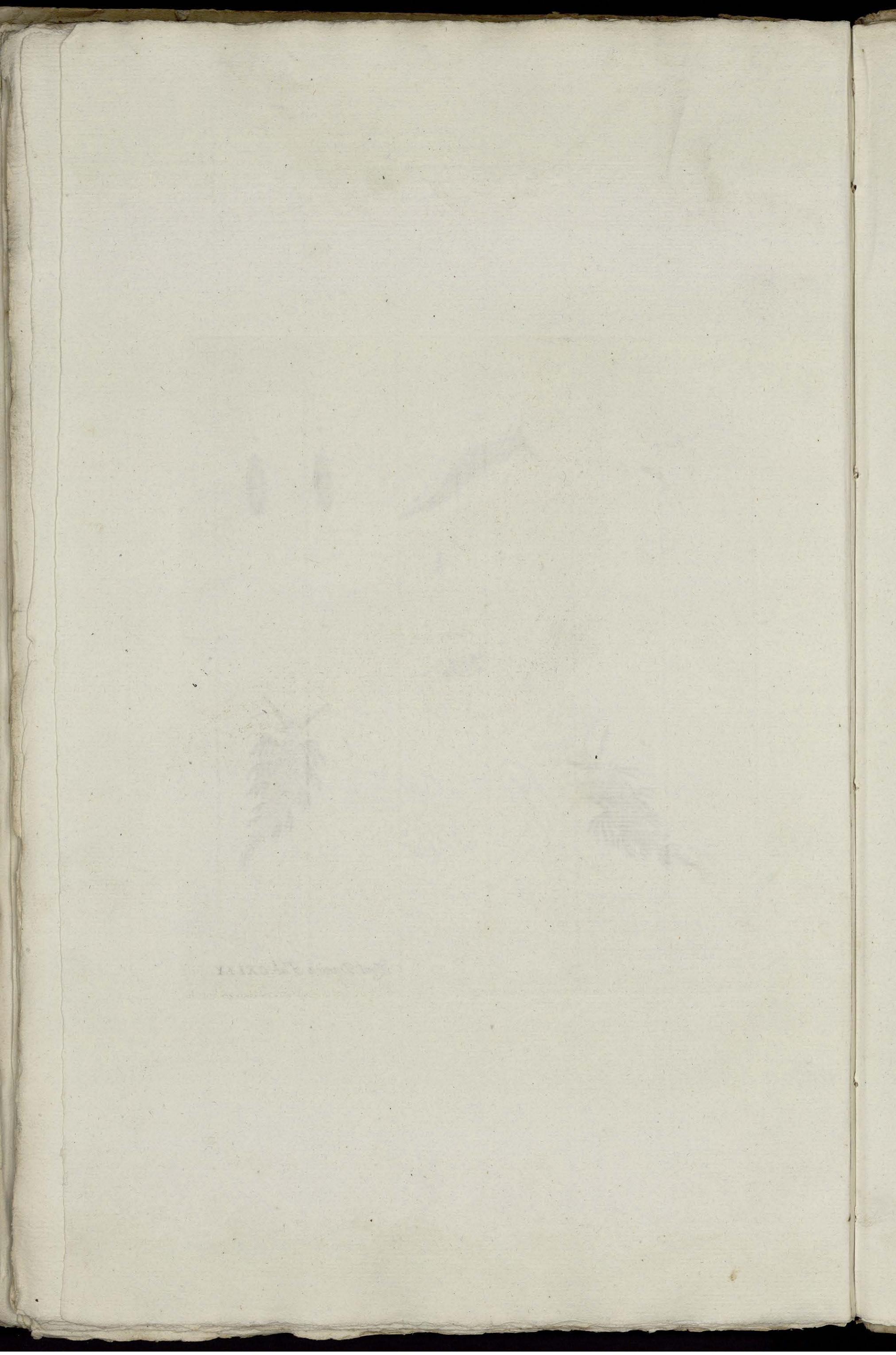

6

7

Zool. Danica Tab. CXLIX.

Zool. Danica Tab. CL.

A

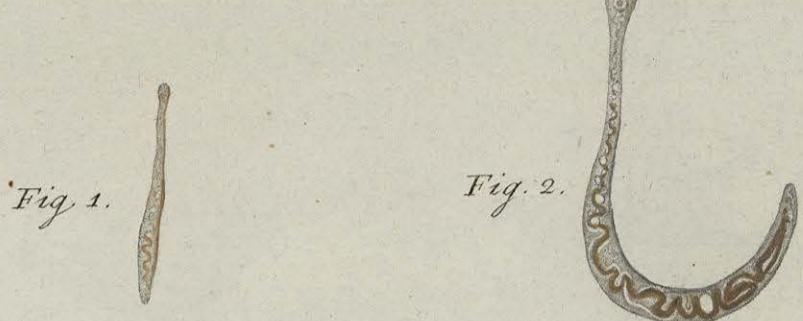

Fig. 2.

B

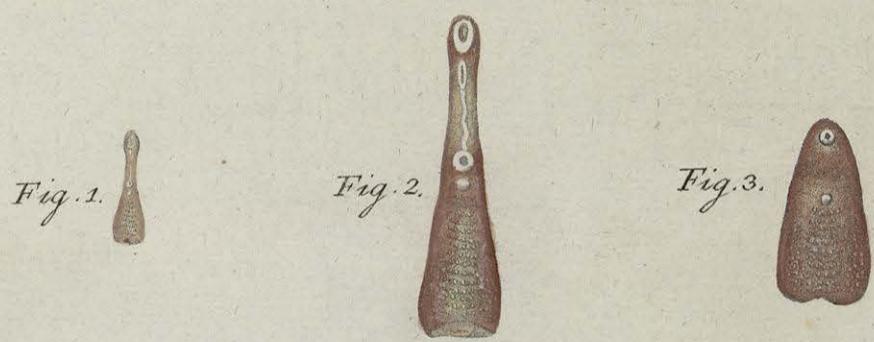
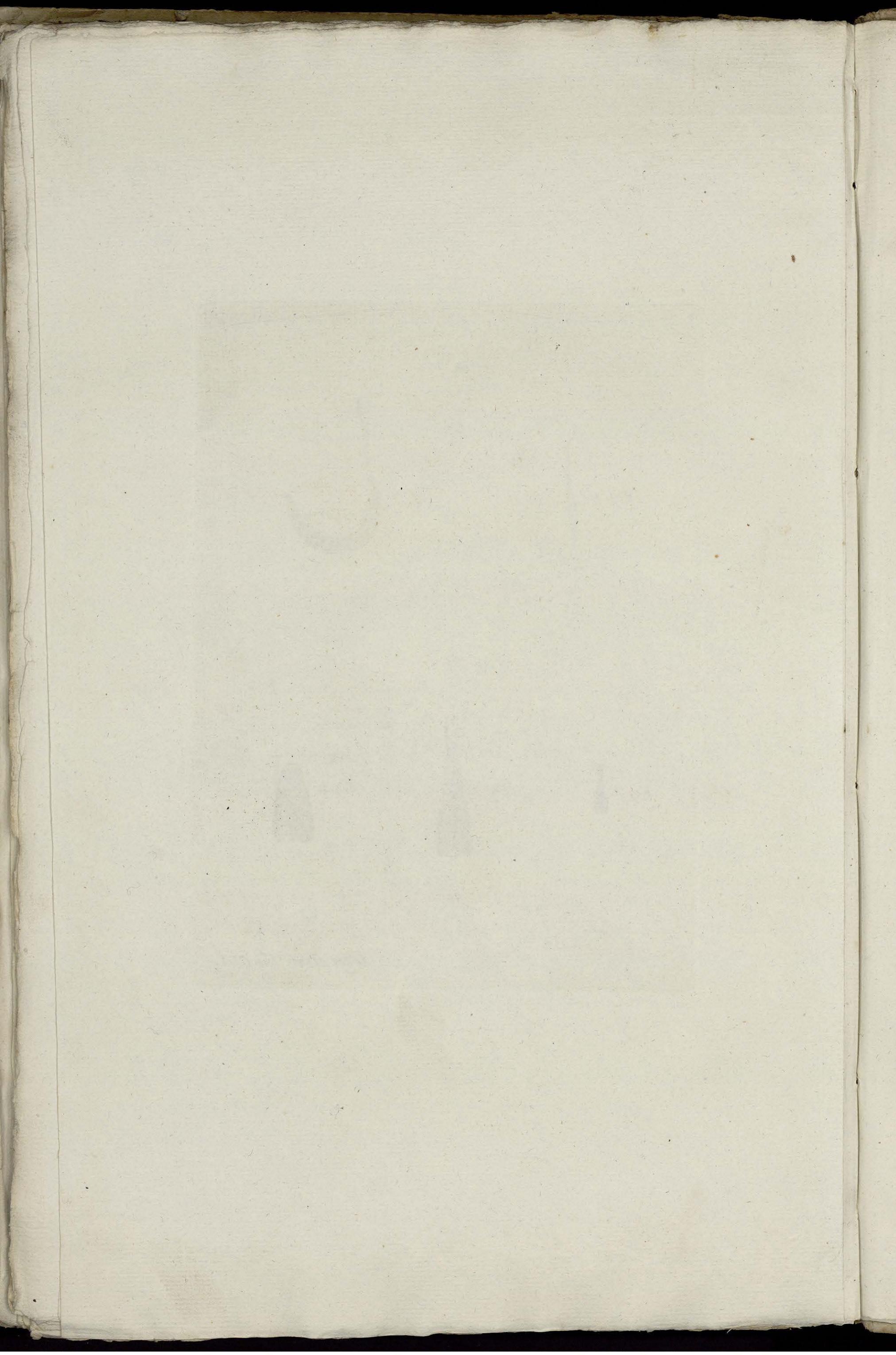
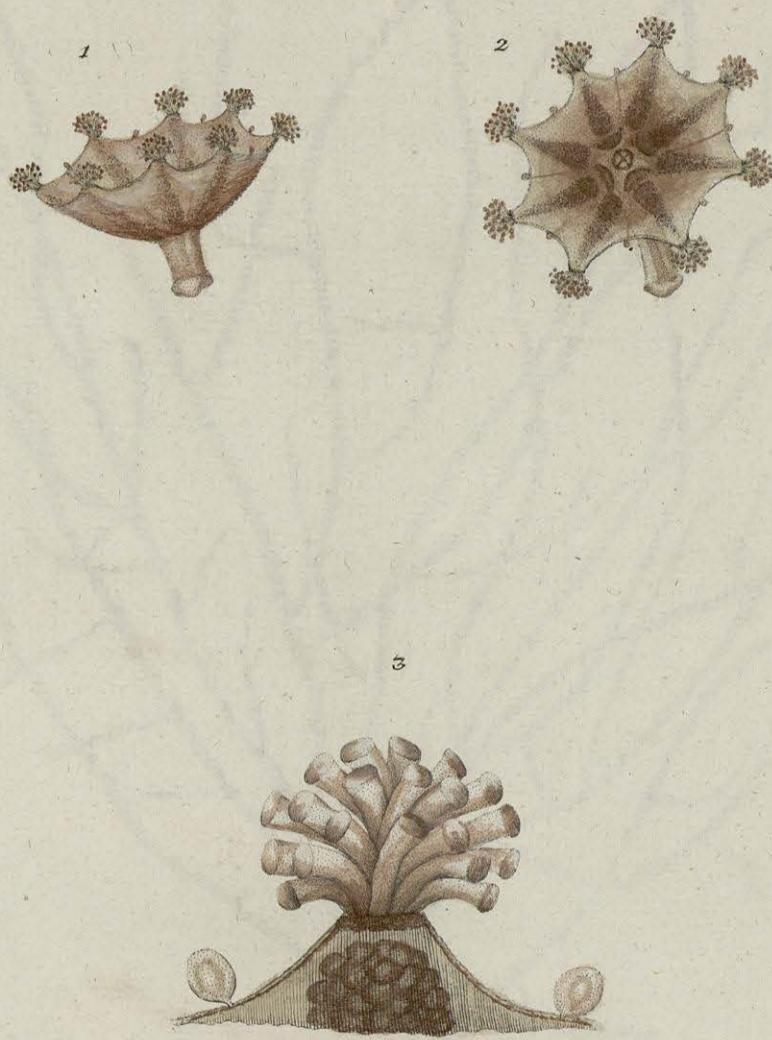

Fig. 3.

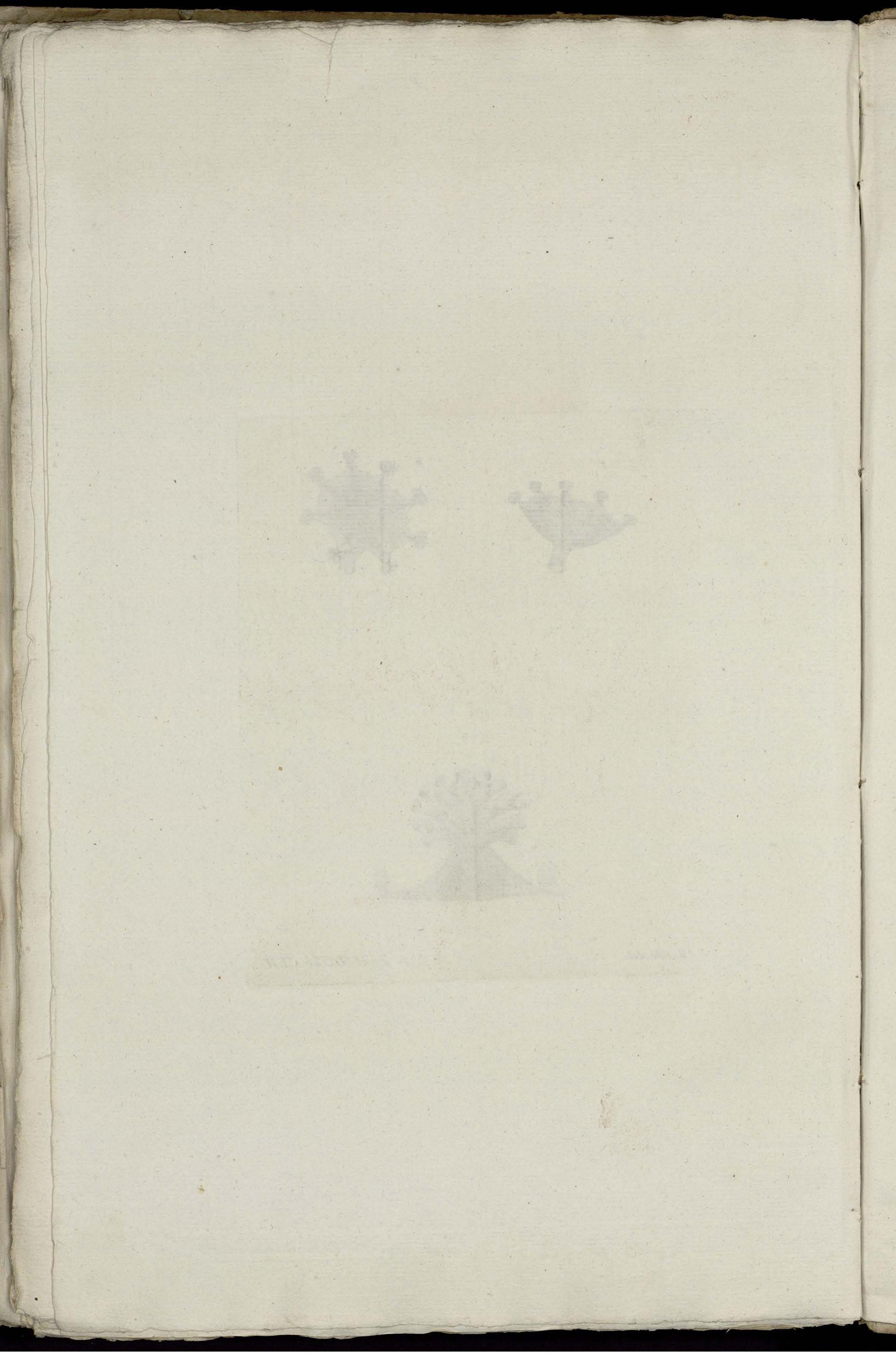
Zool. Dan. Tab. CLI.

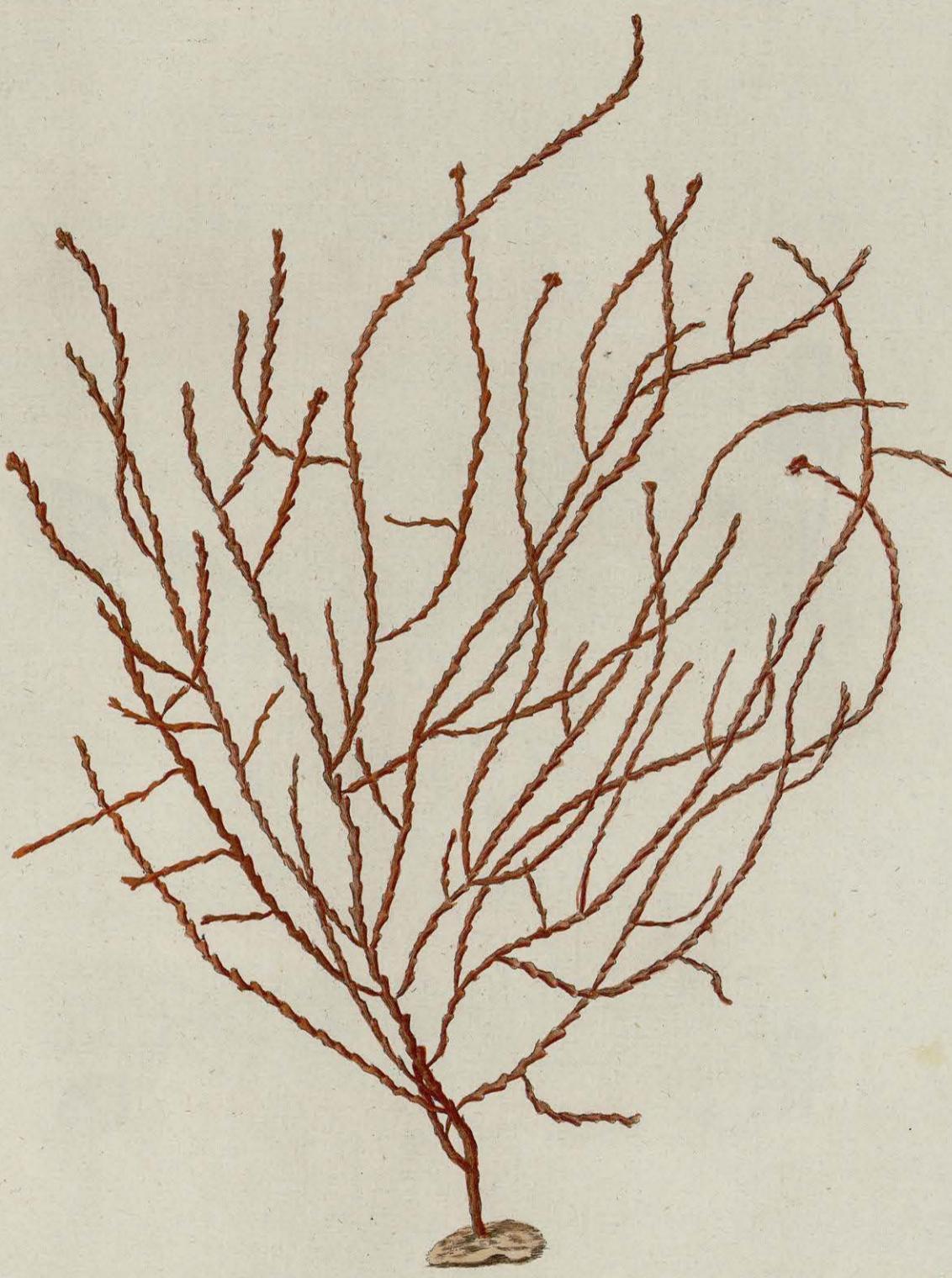

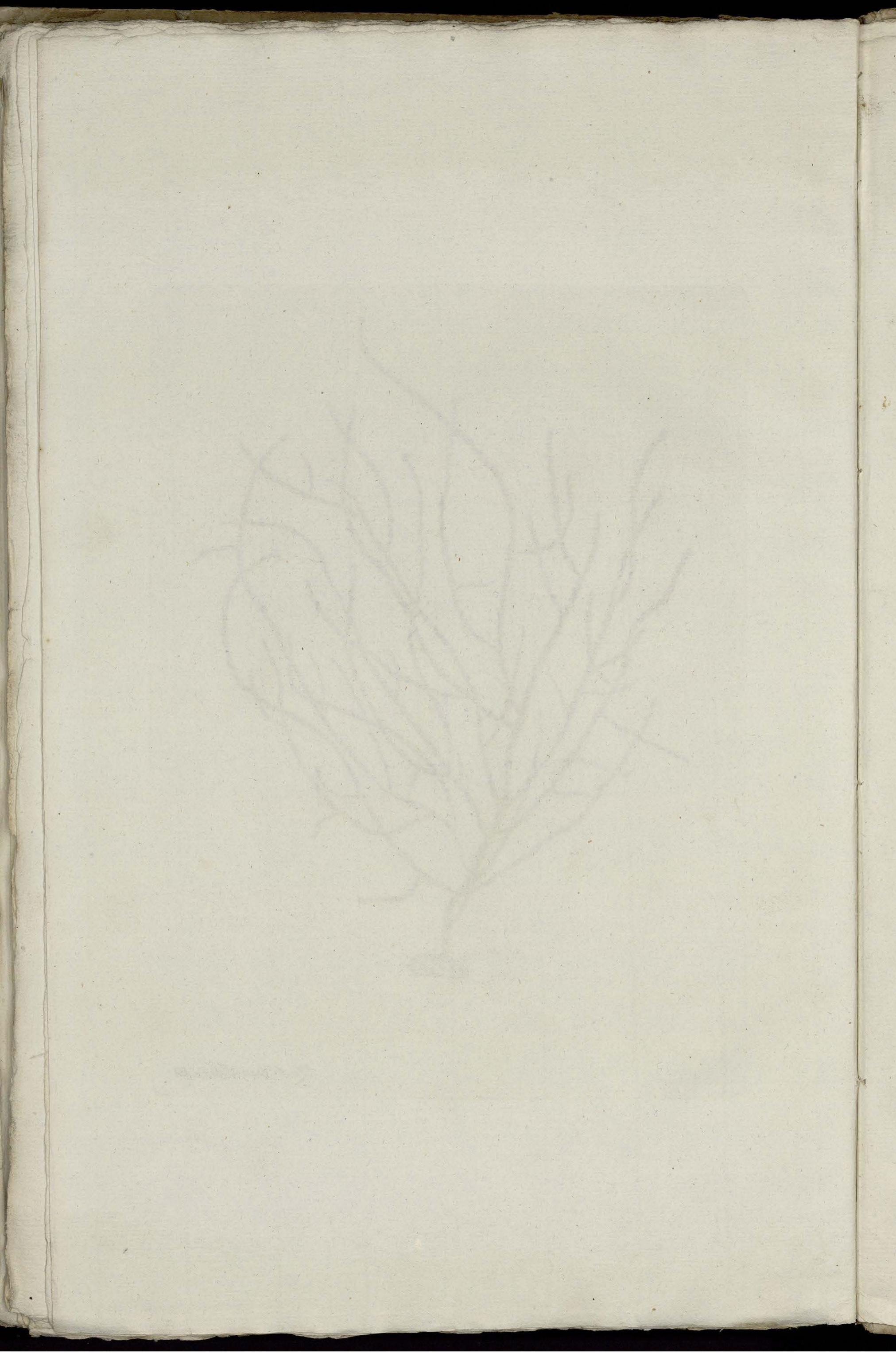
Rathke del:

Zool. D. Tab. CLII.

Zool. Dan. Tab. CLIII.

A

Fig. 1.

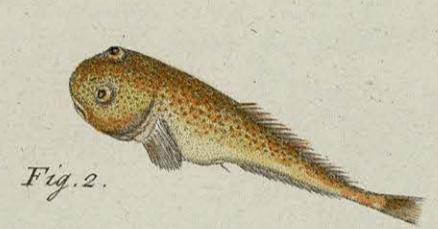

Fig. 2.

Fig. 3.

B

Fig. 1.

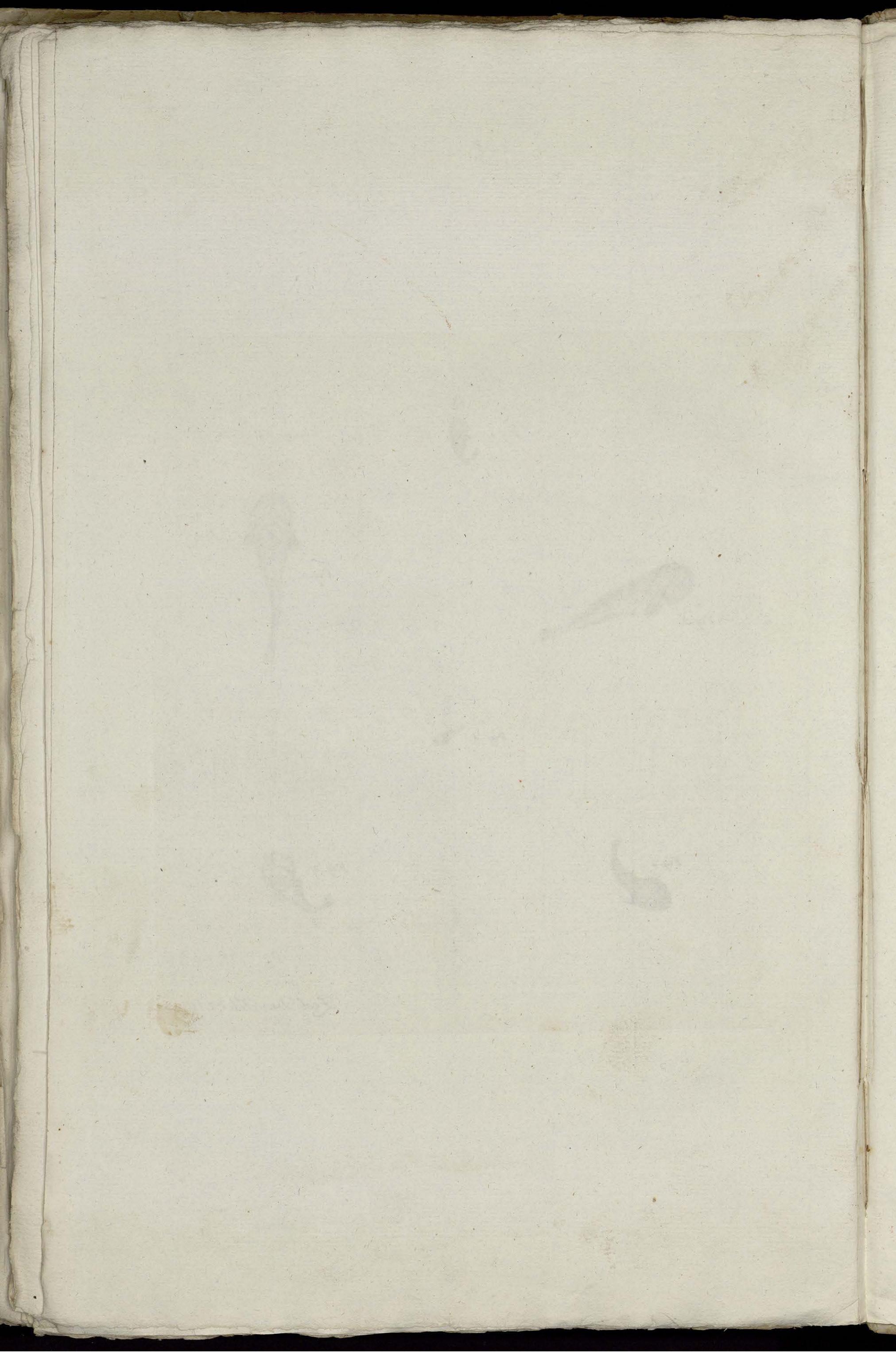
Fig. 2.

Fig. 3.

Zool. Dan. Tab. CLIV.

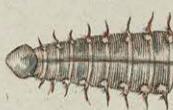

A

Fig. 1.

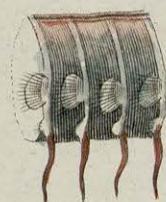
2.

3.

4.

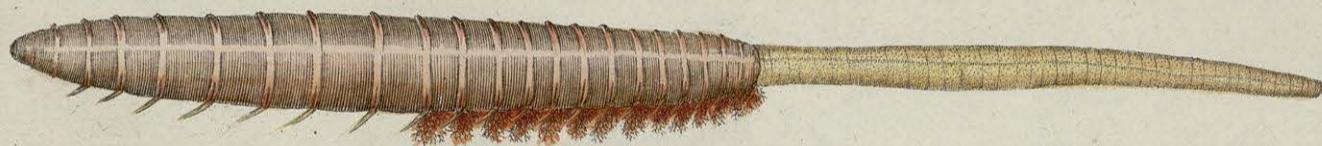

5.

Fig. 1.

B

2.

3.

4.

5.

Zool. Dan.: Tab. CLV.

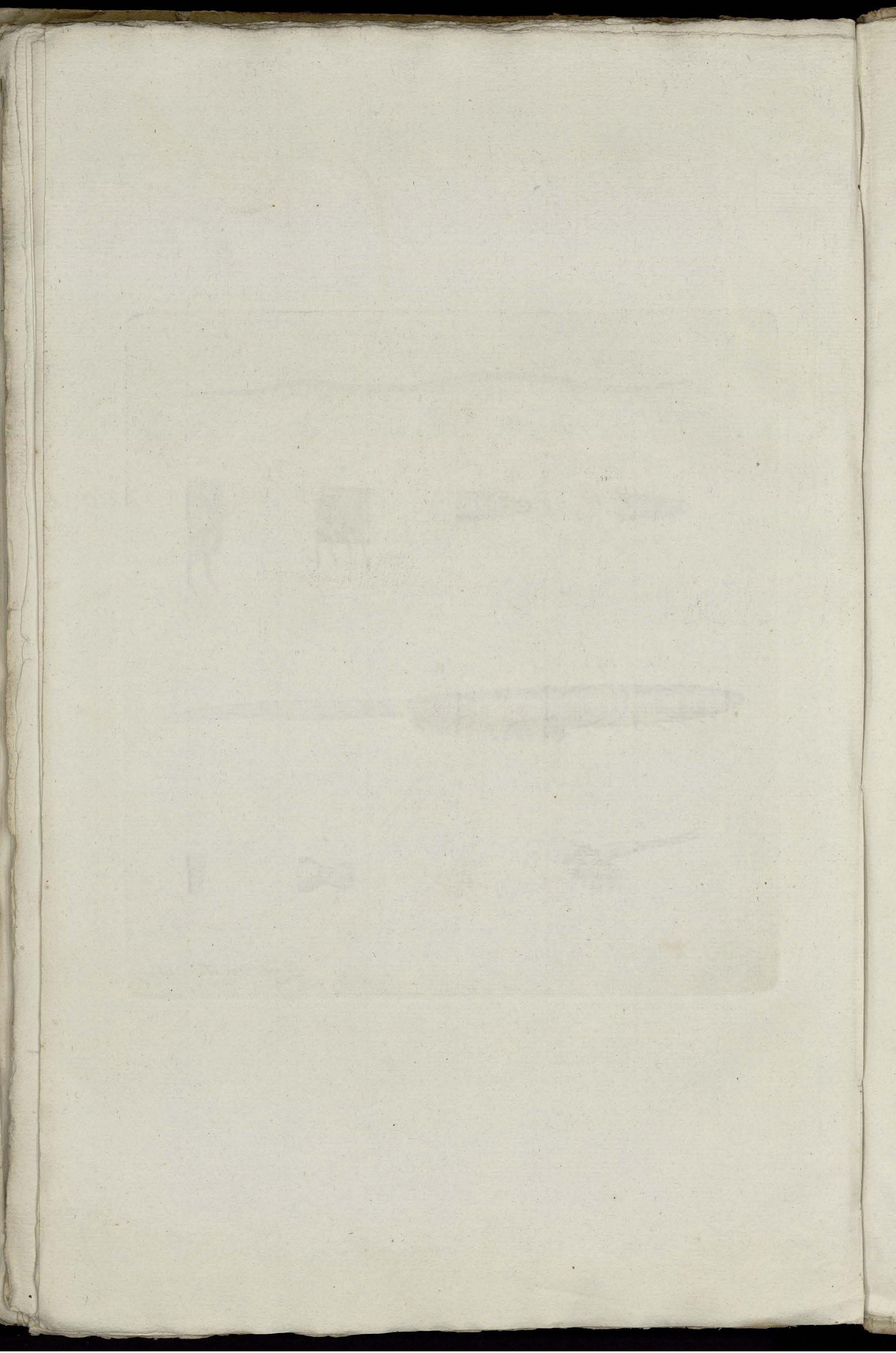

Fig. 1.

Fig. 2.

Zool. Dan. Tab. CLVI.

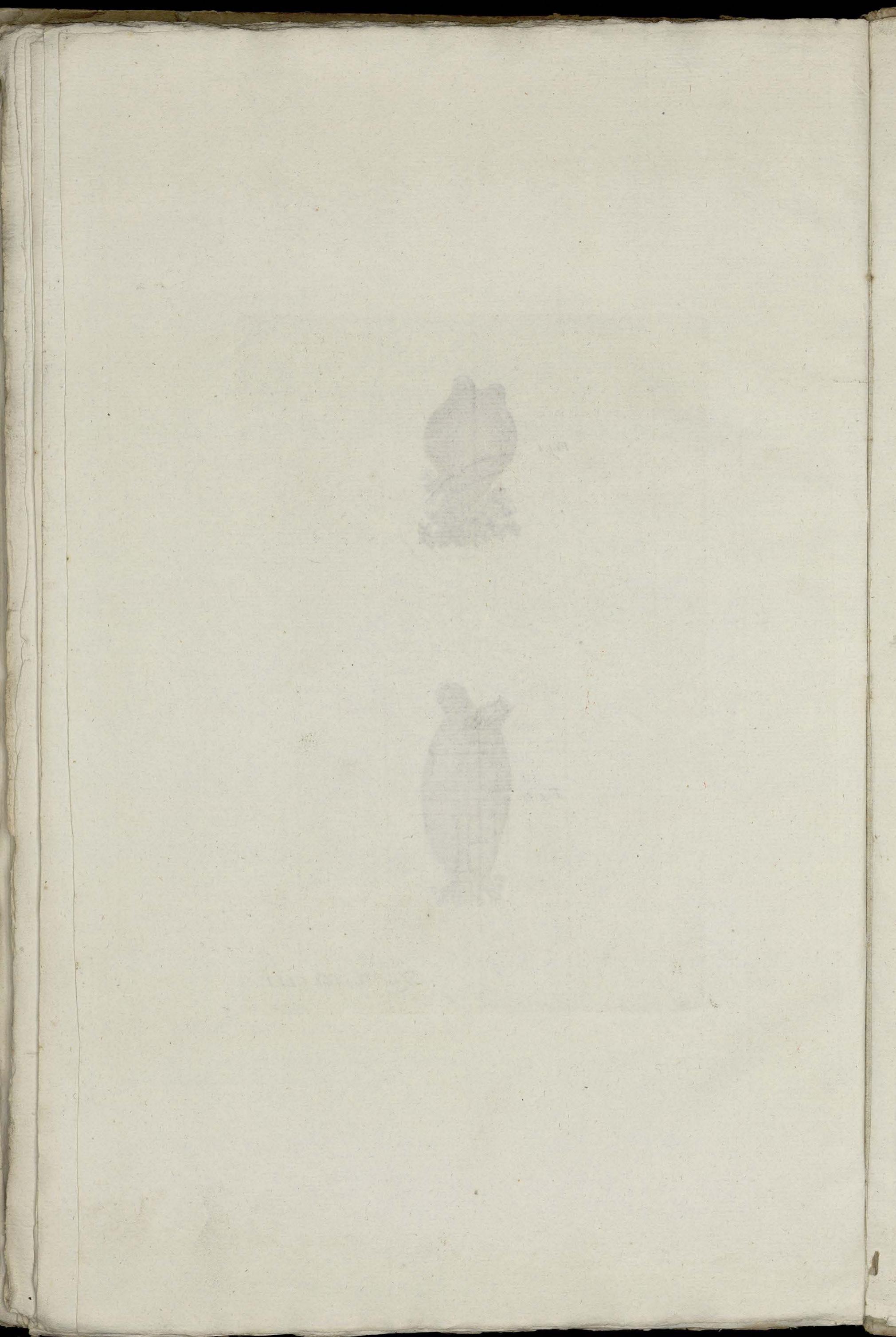

Fig. 1.

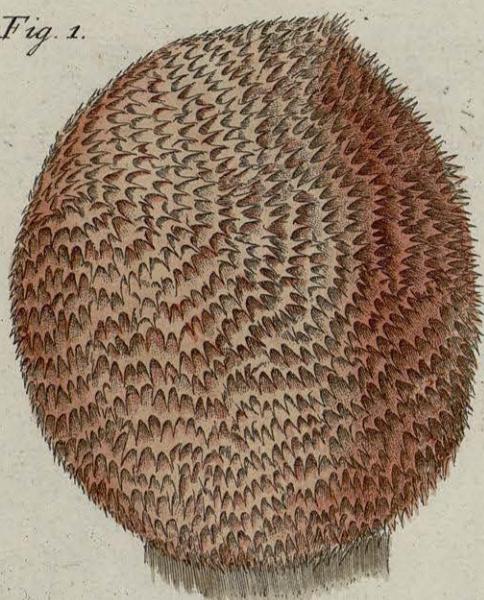

Fig. 2.

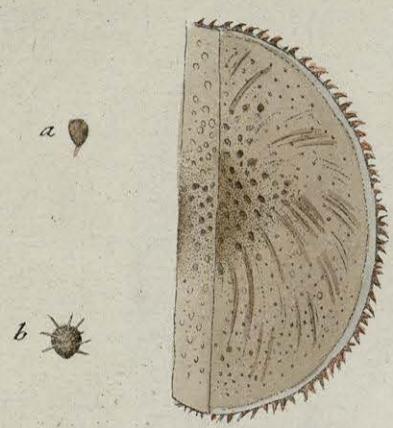

Fig. 3.

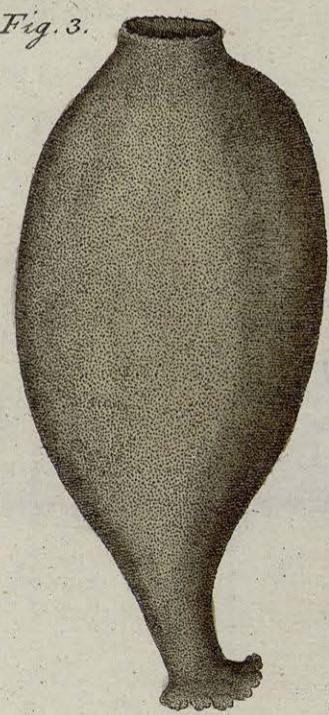
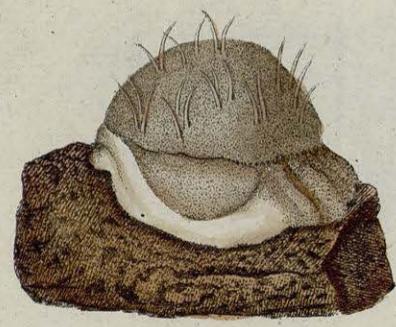

Fig. 4.

Zool. Dan. Tab: CLVII.

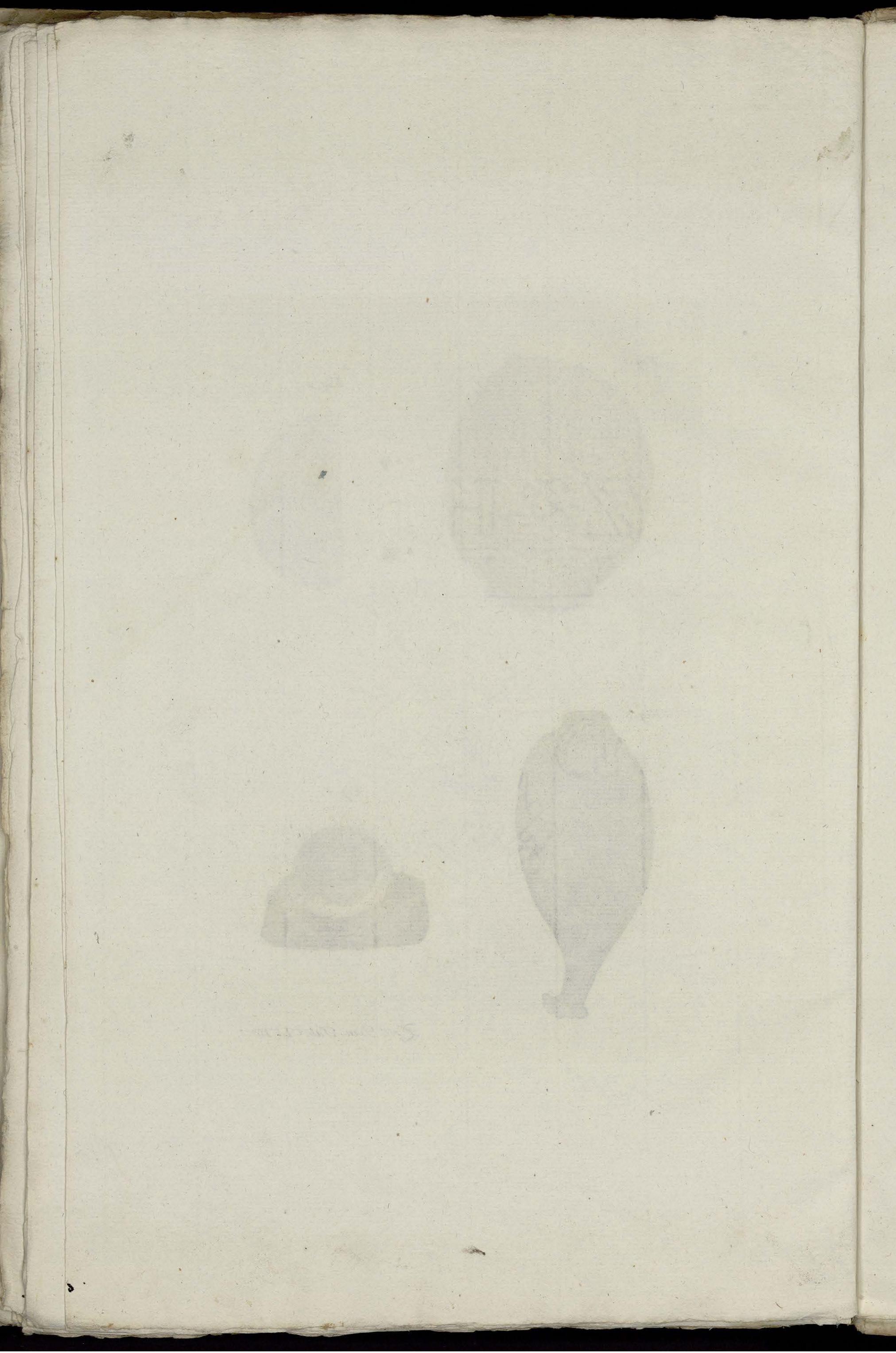

Fig. 1.

Fig. 2.

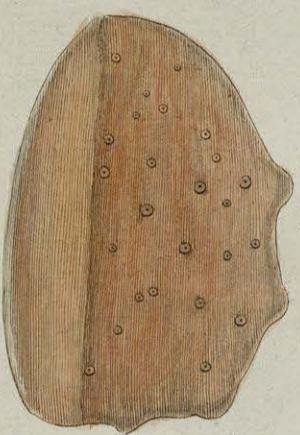

Fig. 3.

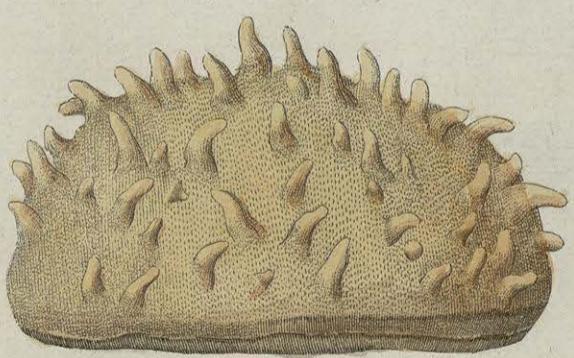
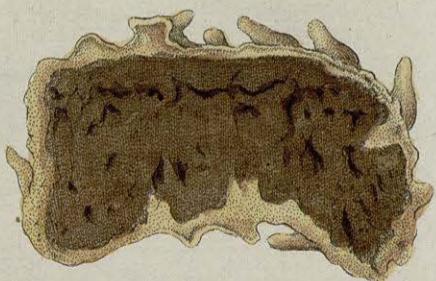

Fig. 4.

Zool. Dan. Tab. CLVIII.

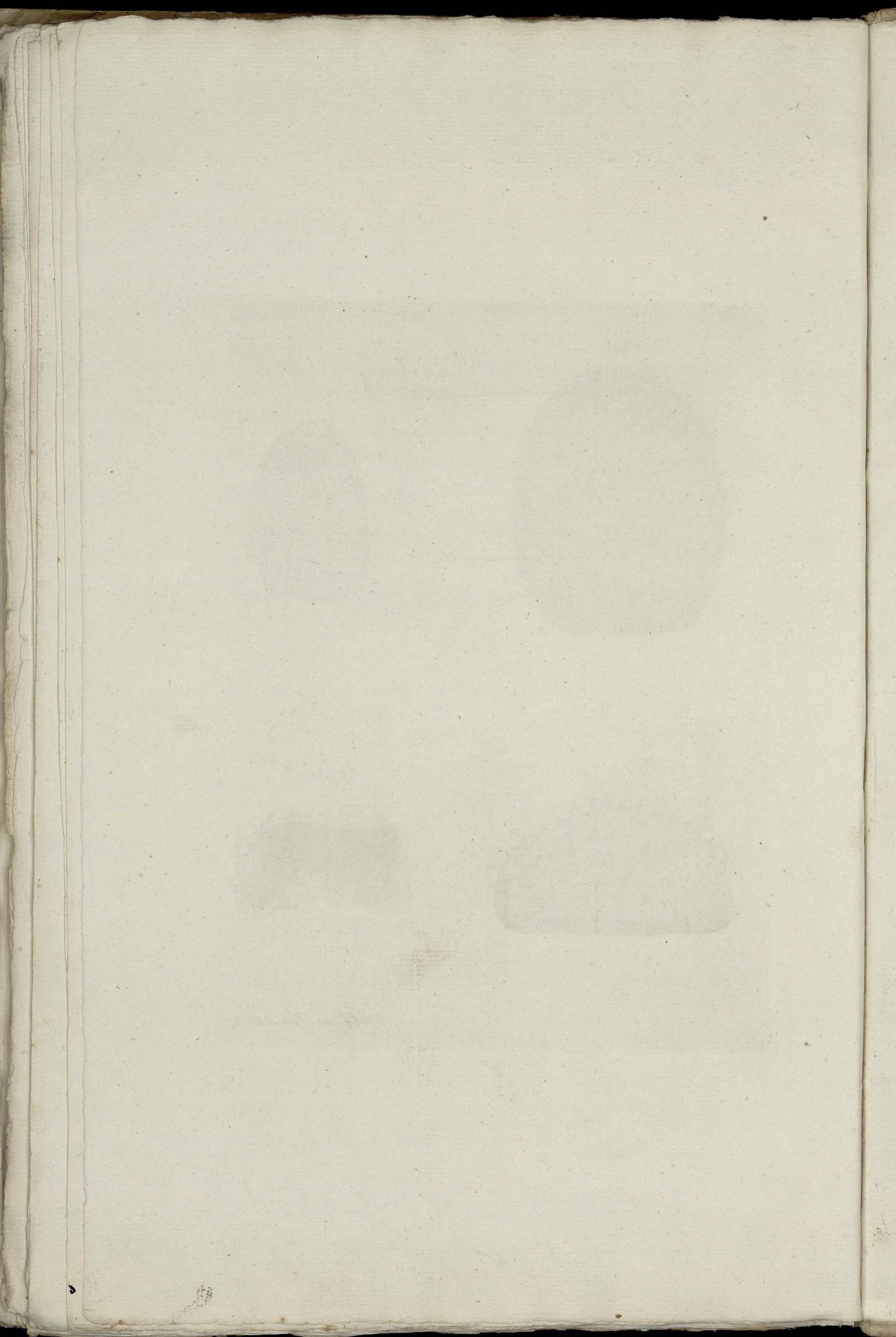

Fig. 1.

Fig. 2.

Fig. 4.

Fig. 3.

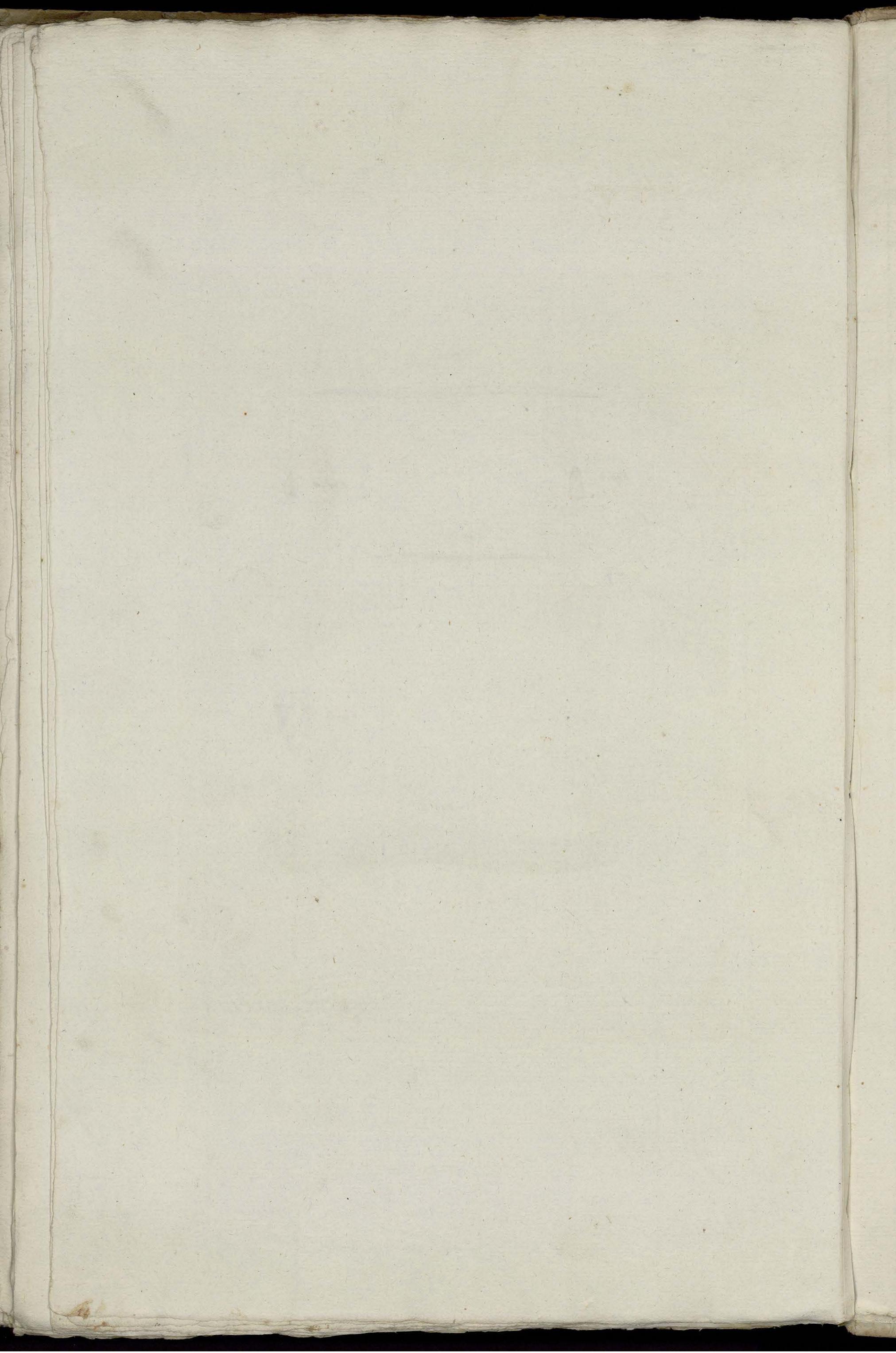
Fig. 1.

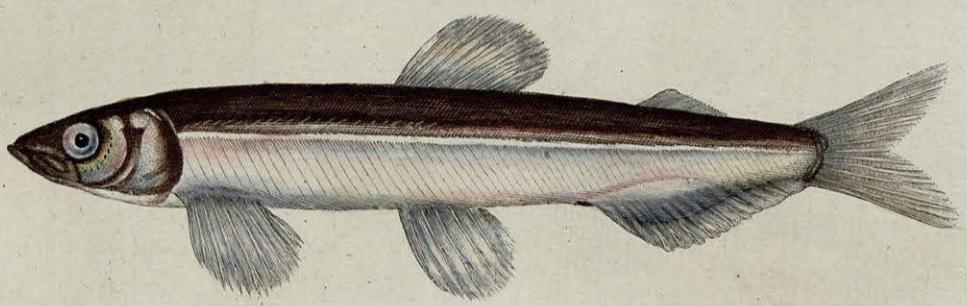

Fig. 3.

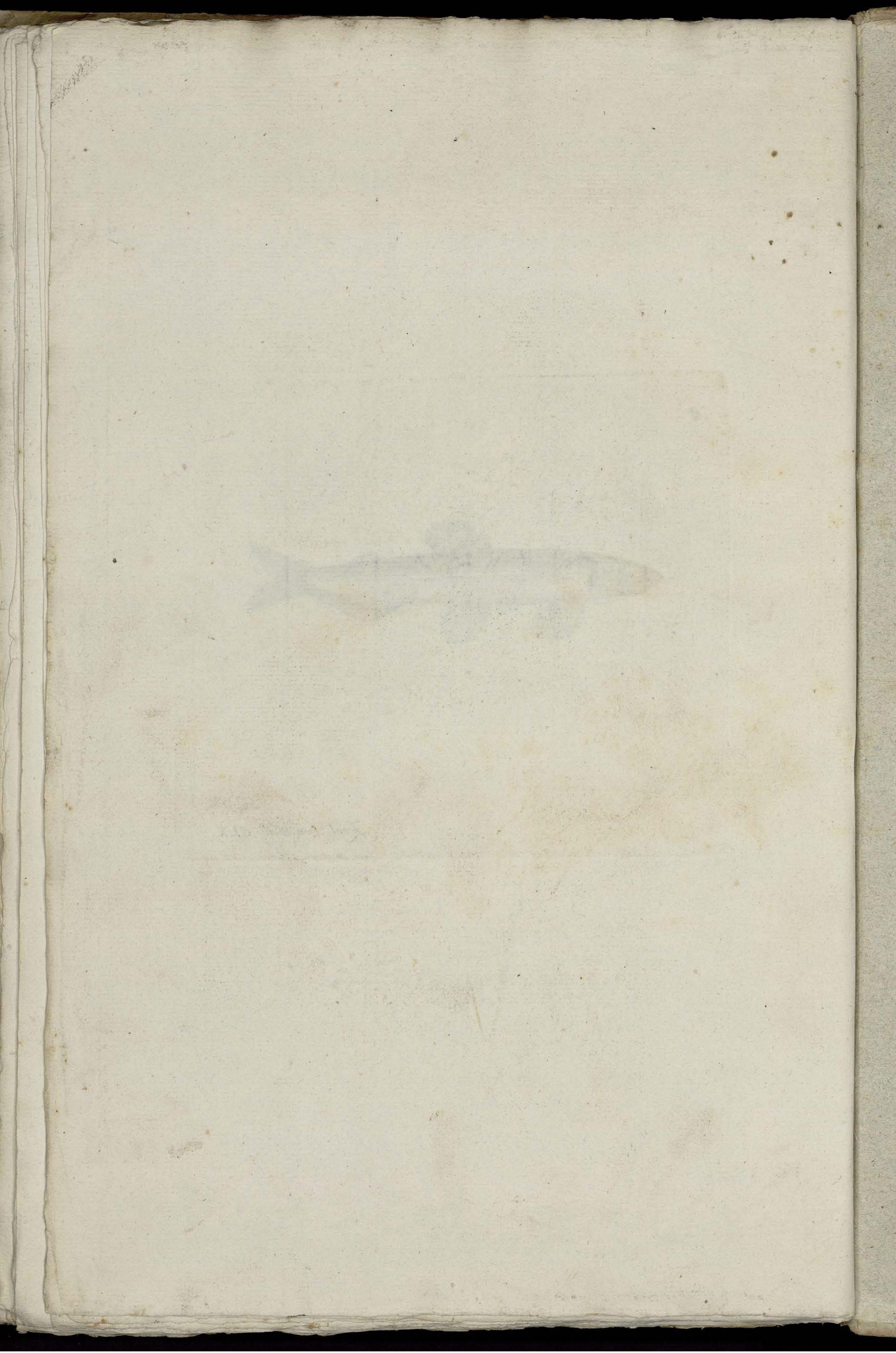

Zool: Dan: Tab: CLIX.

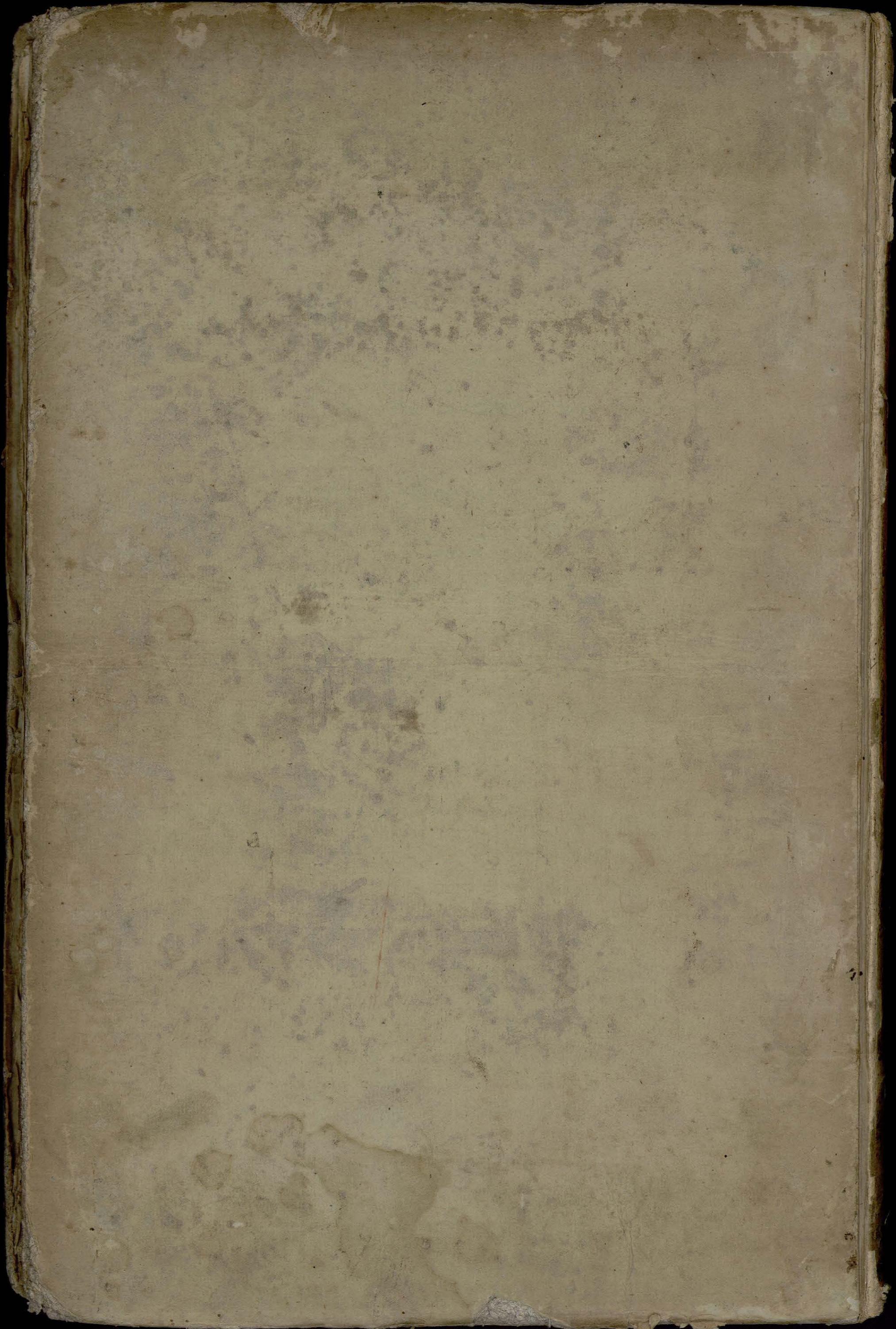

Zool. Dan. Tab: CLX.

6749

July 1817

© SUB GÖTTINGEN / GDZ | 2010

QPCARD 201

